

ЗАМОК

31 березня 2026 року, № 1-6 (457-462)

Газета Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка

У ЦЬОМУ НОМЕРІ:

У Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка вшанування пам'яті Кобзаря є особливо символічним, адже заклад освіти носить його ім'я і продовжує традицію поширення української культури та духовних цінностей.

6, 7, 11 ст.

Спогади про світлої пам'яті головного редактора газети «Замок», кременецького філософа Анатолія Багнюка.

12-15 ст.

У Читальному залі нашої Академії відбулась презентація посібника О.Плотова «Поетичний переклад. Польські поети ХХ – ХХІ століть у перекладі Галини Гордасевич: порівняльний аналіз»

17 ст.

Виникнення надзвичайних ситуацій, спричинених вибухами, несе значну загрозу життю та здоров'ю людей, а також системам життєзабезпечення населення. Саме тому представники відділу №1 Кременецького РУ ЦЗ та ПД ГУ ДСНС України у Тернопільській області відвідали Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка і провели лекцію для студентів про міну безпеку.

23 ст.

У ЗЛАГОДЖЕНІЙ РОБОТІ – ДО ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

Афанасій Ломакович, ректор академії, професор

Це був досить складний рік, що характеризувався особливостями воєнного стану в країні, проблемами з фінансуванням як за загальним, так і за спеціальними фондами, низьким температурним режимом, енергетичними проблемами, що внесло корективи в організацію освітнього процесу та графіки відпусток працівників. Разом з тим, основні напрями діяльності академії було забезпечено.

У звітному періоді відбулись зміни у структурі академії. Збережено функціонування трьох факультетів, при цьому змінено назву факультету дошкільної, початкової освіти, історії та мистецтв на педагогічний факультет. Відбулося об'єднання кафедр і скорочення їх кількості із 11 до 9, створено кафедру української мови та літератури, історії і методик їх навчання шляхом злиття двох відповідних кафедр; об'єднано дві кафедри, які функціонували на освітній програмі Середня освіта (Фізична культура), зі збереженням назви кафедри теорії та методики фізичного виховання. Внесено зміни у назви двох кафедр: назву кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти змінено на кафедру дошкільної та початкової освіти; назву кафедри психології і соціальної роботи – на кафедру педагогіки, психології і соціальної роботи.

Один із пріоритетних напрямів роботи у звітному періоді – формування, збереження контингенту здобувачів вищої освіти як за регіональним замовленням, так і за кошти фізичних осіб. У полі постійної уваги перебувало виконання ліцензованого обсягу підготовки фахових молодших бакалаврів, бакалаврів, магістрів і докторів філософії.

На сьогодні загальний ліцензований обсяг підготовки фахівців за денною та заочною формами здобуття освіти становить 1382 особи: фаховий молодший бакалавр – 360 осіб; бакалавр – 776 осіб; магістр – 236 осіб; доктор філософії – 10 осіб.

Сукупно на молодших та старших курсах здійснювалася підготовка фахівців на різних освітніх програмах: 24 бакалаврських ОПП; 17 магістерських ОПП; однієї освітньо-наукової ОПП; 8 ОПП підготовки фахових молодших бакалаврів.

Упродовж звітного періоду за спрощеною процедурою акредитовано 2 бакалаврських ОПП та 5 магістерських. У Фаховому коледжі акредитовано 2 ОПП (Середня освіта (Музичне мистецтво), Середня освіта (Образотворче мистецтво) та ліцензовано 2 ОПП (Журналістика, Екологія).

Станом на початок нового 2025-2026 навчального року загальна кількість здобувачів фахової передвищої та вищої освіти становила 1747 осіб. В Академії навчалось 1246 здобувачів: за кошти регіонального замовлення – 601 особа (48,2%); за контрактом – 645 осіб (51,8%), у тому числі за денною формою здобуття освіти – 853 особи; з них за кошти регіонального замовлення – 601 особа (70,5%), за кошти фізичних осіб – 252 особи (29,5%); за заочною формою здобуття освіти – 393 особи за кошти фізичних осіб.

У Фаховому коледжі навчався 501 студент (у тому числі, за регіональним за-

мовленням 353 особи (70,5%), за контрактом – 148 осіб (29,5%).

У грудні 2025 року підсумкову атестацію склали 115 магістрів, із яких 72 особи – випускники денної форми здобуття освіти, 43 особи – заочної. З них 22 особи отримали дипломи з відзнакою.

У звітному періоді кількість студентів денної та заочної форм здобуття освіти, які навчалися за окремими спеціальностями, суттєво відрізнялась. Найбільша кількість здобувачів на спеціальностях «Фізична культура» – 211 осіб (17,1%), «Технології» – 161 особа (13,1%), «Дошкільна освіта» – 157 осіб (12,7%), що становить загалом 42,9% від загального контингенту. Зберегли свої позиції спеціальності «Інформатика» (99 осіб) і «Психологія» (96 осіб).

Дещо знизилась популярність спеціальностей «Біологія і здоров'я людини» – 88 осіб, «Англійська мова та зарубіжна література» – 83 особи. Менше 30 студентів навчається на спеціальностях «Соціальна робота та консультування» – 26 осіб, «Екологія» – 23 особи, «Польська мова та зарубіжна література» – 17 осіб, «Германські мови (переклад включно), перша – англійська» – 11 осіб, «Німецька мова та зарубіжна література» – 10 осіб.

Обсяг регіонального замовлення, доведений Департаментом освіти і науки Тернопільської ОВА у 2025 році, для бакалавра становив 150 місць, для магістрів – 40 місць. Під час основної сесії вступної кампанії 2025 року до академії подано 818 заяв («бакалавр» – 626 заяв; «магістр» – 192 заяви). Обсяг регіонального замовлення на підготовку фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти виконано на 82,7% (124 місця); на основі повної загальної середньої освіти – 88 місць; на основі молодшого спеціаліста/фахового молодшого бакалавра – 36 місць. Обсяг регіонального замовлення на другому (магістерському) рівні вищої освіти виконано повністю (40 місць).

За кошти фізичних осіб зараховано: на бакалаврат – 99 осіб: 29 осіб денної та 70 осіб заочної форми здобуття освіти; на

осіб – 36 осіб (26,7%). На основі базової загальної середньої освіти зараховано 106, на основі повної загальної середньої освіти – 29 осіб.

В академії реалізується дієва робота із зміцнення штату професорсько-викладацького складу власними докторами наук, професорами; докторами філософії, доцентами. У порівнянні з попередніми роками кількість докторів наук, професорів залишилася майже незмінною, дещо зменшилась кількість кандидатів наук, доцентів та кількість науково-педагогічних працівників без наукового ступеня. На правах зовнішнього сумісництва до освітнього процесу залучено 11 викладачів. Співвідношення науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та/або вченими званнями і без наукових ступенів та вчених звань відповідно 85,7% і 14,3%.

На сьогодні 6 із 9 кафедр Академії стовідсотково укомплектовано науково-педагогічними працівниками із науковими ступенями та/або вченими званнями: кафедра теорії і методики трудового навчання та технологій, кафедра дошкільної та початкової освіти, кафедра біології, екології та методик їх навчання, кафедра педагогіки, психології та соціальної роботи, кафедра української мови і літератури, історії та методик їх навчання, кафедра інформаційних технологій та методики навчання інформатики.

Лише три кафедри мають нижчі показники: кафедра іноземних мов і методик їх навчання – 90,9%; кафедра теорії та методики фізичного виховання – 81,8%; кафедра мистецьких дисциплін та методик їх навчання (з урахування концертмейстерів) – 52,4%. Представлені дані свідчать про високий рівень кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр, але і вказують на проблему відсутності в штаті кафедр необхідної частини асистентів, які б забезпечували проведення практичних та лабораторних занять.

У нас є позитивні результати діяльності науково-педагогічних працівників щодо захисту дисертаційних досліджень та отримання вчених звань. Приємно відзначити високі результати науково-дослідницької роботи Банаха Володимира Ігоровича, доцента кафедри теорії та методик їх навчання, який успішно захистив докторську дисертацію зі спеціальності «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» на засіданні спеціалізованої вченої ради у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

магістратуру – 62 особи: 20 осіб денної та 42 особи заочної форми здобуття освіти; на третій (освітньо-науковий) рівень – 1 особа заочної форми здобуття освіти. Загалом до академії зараховано 326 осіб, за регіональним замовленням – 164 особи (50,3%), за контрактом – 162 особи (49,7%).

Окремі результати вступної кампанії у фаховому коледжі: зараховано 135 осіб, з яких за регіональним замовленням – 99 (73,3%), за кошти фізичних та юридичних

У ЗЛАГОДЖЕНІЙ РОБОТІ – ДО ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

Афанасій Ломакович, ректор академії, професор

За підсумками 2025 року, п'ять науково-педагогічних працівників отримали вчене звання доцента (Гурська О.В., Заблоцький А. Р., Михалюк І. М., Поляк І. П., Тимош Ю. В.). На розгляд до МОН України надіслана атестаційна справа Тарківської-Нагіналюк О. Д. – старшого викладача кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання щодо присвоєння вченого звання доцента. Найближча перспектива виконання умов Порядку та розгляду атестаційної справи щодо присвоєння вченого звання доцента – у МельникЮ.С. Упродовж звітного періоду науково-педагогічними працівниками академії опубліковано 346 праць. Серед них – 7 навчальних, навчально-методичних посібників, підручників, 3 монографії, 10 методичних рекомендацій, 2 патенти, 72 статті у фахових виданнях, 18 статей у збірниках наукових праць, індексованих у наукометричних базах Scopus / Web of Science, 11 зарубіжних статей, 224 інших публікації.

Одним із прикладів підтвердження результативності наукової роботи НПП є отримані патенти на винаходи. Так, професор кафедри інформаційних технологій та методики навчання інформації Михайло Пашечко є співавтором 2 патентів у галузі матеріалознавства.

Ефективним методом оприлюднення результатів наукових досліджень в академії є проведення міжнародних та всеукраїнських конференцій, науково-практичних семінарів, круглих столів тощо. Зокрема, у 2025 році Академія виступила організатором та співорганізатором 11 наукових заходів, серед яких – Всеукраїнські наукові онлайн-читання «Письменник і національний спротив...» до 120-річчя від дня народження Уласа Самчука та 90-річчя від дня народження Галини Гордасевич (кафедра української мови і літератури та методик їх навчання), III Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти» (кафедра теорії та методики трудового навчання та технологій, науковці науково-дослідної лабораторії «Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти»), I Всеукраїнська науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми особистості в умовах сучасних викликів: теорія і практика» (кафедра педагогіки, психології та соціальної роботи), Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю «Інноваційні підходи до фізичного виховання і спорту учнівської та студентської молоді» (організатори: Тернопільський НПУ імені Володимира Гнатюка; співорганізатор – кафедра теорії та методики фізичного виховання), XI Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення» (кафедра теорії та методики фізичного виховання; співорганізатори – Луцький НТУ, Тернопільський НПУ імені Володимира Гнатюка); II Всеукраїнська науково-практична конференція для студентів та молодих науковців «Філологічні лінгводидактичні та медійні дослідження: сучасні тенденції та перспективи» (організатори – Центральнорозумський ДУ; співорганізатор – кафедри іноземних мов і методик їх навчання); X Всеукраїнська науково-практична конференція «Litteris et artibus: нові горизонти» (Рада молодих науковців Академії); Кременецькі педагогічні читання з міжнародною участю (кафедра дошкільної та початкової освіти); X науково-практична конференція «Kremenets science: open air, або Наука в кросівках» (Рада молодих науковців Академії); XXI Звітна науково-практична конференція професорсько-викладацького складу академії за 2024 рік (науково-педагогічні працівники кафедр, наукова частина); XXI Студентська науково-практична конференція «Актуальні проблеми сьогодення очима молоді» (Студентське наукове товариство; наукова частина).

За результатами проведених наукових конференцій, семінарів, круглих столів видано 9 збірників наукових праць: «Besser Natural History Studies»; «Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти» (випуск 3); «Актуальні проблеми гуманітарної освіти» (випуск 22); «Kremenets science: open air, або Наука в кросівках» (випуск 10); «Litteris et artibus: нові горизонти» у двох частинах (випуск 10); «Педагогічні студії» (випуски 2-3); «Студентський науковий вісник» (випуск 21); «VERBA MAGISTRUM» (випуск 8); «Креатив-

ний підхід у сучасній мистецькій освіті» (випуск 8).

Вийшли чергові 20-21 випуски фахового видання «Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: «Педагогічні науки» категорії «Б». Головний редактор – доктор педагогічних наук, професор Валентина Бенера.

Упродовж 2025 року Академією було укладено 9 договорів про співпрацю із ЗВО та науковими установами України, зокрема з Українським інститутом розвитку освіти, Харківською гуманітарно-педагогічною академією, Дніпропетровською академією неперервної освіти, Львівською національною музичною академією імені М.В.Лисенка, Національним університетом «Львівська політехніка», Хмельницьким національним університетом, Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького, Навчально-реабілітаційним закладом вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»; Володимирським педагогічним фаховим коледжем імені Агатангела Кримського. Продовжено співпрацю з Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка, Національним університетом «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, Карпатським національним університетом імені Василя Стефаника, Університетом Григорія Сковороди в Переяславі, Хмельницькою гуманітарно-педагогічною академією.

Активізовано роботу кафедр із організації та проведення I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальних дисциплін спеціальностей. Відзначено переможців олімпіад із 12 спеціальностей. Завданням на наступний рік є проведення олімпіад із усіх без винятку спеціальностей, а також залучення здобувачів освіти до участі у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт. Започатковано конкурс студентських наукових робіт «Культурно-освітня місія навчальних закладів м. Кременця XIX – XXI століть», перемогу в якому здобув студент спеціальності «Біологія та здоров'я людини» Олександр Сичов (науковий керівник: доктор історичних наук, професор Скальська І. Б.). Мацюк Ганна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, здобула Диплом учасника Всеукраїнського конкурсу творчих проєктів до Міжнародного дня рідної мови. Науковий супровід здійснювала доцент Волянук І.О.

Працюємо над забезпеченням умов для науково-педагогічних працівників щодо проходження підвищення кваліфікації за кордоном відповідно до угод про міжнародне партнерство Академії із закладами вищої освіти країн ЄС. Закордонне стажування за накопичувальною системою в рамках проєктів BOOST та EduRob пройшли 32 науково-педагогічних працівники. Понад 20 науково-педагогічних працівників проходили закордонне підвищення кваліфікації за індивідуальними програмами та/або шляхом участі у міжнародних наукових заходах.

Варто зауважити, що в Академії наявні ліцензії щодо провадження освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних працівників зі спеціальностей «Біологія та

режанського О.О. та Божики М.В.; Грамотою Тернопільської ОВА – доцента Білосевича І.А.; Грамотами департаменту освіти і науки Тернопільської ОВА – доцентів Тригубу О.В. та Ільчук Л.П.; Бончик О.А.

Відповідно до Положення про конкурс наукової діяльності Академії «Науковець року», за результатами наукової діяльності професорсько-викладацького складу та за підсумками рейтингового оцінювання, відзначено науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти дипломами у таких номінаціях: «Автор року» – Банах Володимир Ігорович – доцент кафедри теоретико-біологічних основ фізичного виховання, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент; «Молодий науковець року» – Швець Оксана Вікторівна – доцент кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент; Олійник Світлана Олегівна – викладач кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання; «Науковий керівник року» – Онищук Ірина Анатоліївна – професор кафедри дошкільної та початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор; «Менеджер науки року» – Бенера Валентина Єфремівна – завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор; Васишин Олег Васильович – доцент кафедри української мови і літератури, історії та методик їх навчання, кандидат філологічних наук, доцент; Кратко Ольга Вікторівна – завідувач кафедри біології, екології та методики їх навчання, кандидат історичних наук, доцент; «Студент-дослідник року» – Соловей Марія Василівна – здобувачка спеціальності «Дошкільна освіта»; Шуварівська Валентина Сергіївна – здобувачка спеціальності «Англійська мова та зарубіжна література»; Малищик Дарина Анатоліївна – здобувачка фахової передвищої освіти спеціальності «Дошкільна освіта».

Одним із пріоритетних стратегічних напрямів розвитку навчального закладу є інтернаціоналізація освітніх послуг. У 2025 році розпочато участь у двох проєктах Програми Європейського Союзу ERASMUS: Проєкт «Розвиток цифрової компетентності майбутніх педагогів через впровадження робототехніки в навчальні програми». Академія вперше є координатором міжнародного проєкту. Планується закупівля новітнього обладнання з робототехніки; Проєкт мистецького спрямування «Розвиток вищої освіти через оптимізацію регіональної музичної освіти, налагодження зв'язків та доступність». Науково-педагогічні працівники Академії зможуть відвідати іноземні університети-партнери, зокрема Люблінський католицький університет Іоанна Павла II (Республіка Польща), Вищий інститут музичних студій імені В.Белліні в Калтаніссе (Італія). Планується закупівля сучасного музичного обладнання та відкриття сучасного центру музичної освіти із доступом для осіб з особливими освітніми потребами.

Продовжується реалізація міжнародної академічної мобільності студентів академії. Так, здобувачка спеціальності «Мистецтво. Образотворче мистецтво» Свиридова Анастасія (22-Р група) у 2025 році отримала запрошення від Університету м. Жешув (Республіка Польща) для проходження навчання за програмою Erasmus+ KA1, в якому навчатиметься упродовж II семестру із отриманням відповідної стипендії, забезпеченням умов проживання, харчування тощо.

Популяризації діяльності Академії сприяють міжнародні відрядження, заходи пізнавального характеру, мистецькі заходи. Для прикладу, офіційна делегація у складі представників ректорату та студентського дуєту Інни Воронко та Марії Боднар брала участь у XXXVIII Зльоті Європейської родини шкіл імені Ю.Словацького, який відбувся у м. Вроцлав (Республіка Польща). Під час заходу студенти гідно представили наш навчальний заклад, здобули заслужену нагороду з твором «Як то колись, стою я на руїнах».

Наша Академія – постійний учасник українсько-польських літературно-мистецьких зустрічей «Діалог двох культур». Під час XXV зустрічі у м.Кременець на фасаді Академії відкрито меморіальну таблицю пам'яті видатного українського поета, громадського діяча, Героя України Дмитра Павличка. Ювілейна українсько-польська зустріч учасників «Діалогу двох культур» продовжила свою роботу на теренах Польщі, яку відвідали представники ректорату та кандидат історичних наук, доцент Володимир Собчук. Під час візиту делегація від закладу брала участь в урочистостях у Музеї Вінченца Поля в Любліні, Налечуві та Музеї Чарторийських у Пулавах.

Студенти освітнього закладу під керівництвом кандидата філологічних наук, доцента Олени Пасічник стали учасниками чергової XXXII Міжнародної інтеграційної зустрічі «Школа Відкритого Розуму», яка проходила в університеті Яна Кохановського в м. Кельце (Польща).

Упродовж року з метою підвищення життєвого рівня було надано матеріальну допомогу для 9 здобувачів вищої освіти, які опинились у важких життєвих обставинах. У звітному періоді навчальний заклад сприяв діяльності органів студентського самоврядування, відрядженню керівництва студентського ректорату на студентські форуми, з'їзди, інші заходи та зустрічі.

здоров'я людини», «Фізична культура», «Музичне мистецтво», «Технології».

Розробляється механізм і впроваджується система моральної та матеріальної мотивації діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників за результатами щорічного рейтингу; захисту дисертацій; пошук шляхів та можливостей щодо фінансової підтримки публікаційної активності викладачів у збірниках наукових праць, які індексуються у наукометричних базах даних (Web of Science, Scopus).

Із метою моральної мотивації науково-педагогічних працівників у 2025 році освітнім закладом підготовлено листи-клопотання та отримано офіційне підтвердження щодо нагородження нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «За наукові та освітні досягнення» – проректора з навчально-педагогічної роботи, доцента Боднар М.Б.; нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Василь Сухомлинський» – доцентів Фасолько Т.С. та Васишина О.В.; нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти» – доцента Собчука В.Д.; Грамотою Міністерства освіти і науки України – доцента Врочинську Л.І.; Подякою Міністерства освіти і науки України – доцентів Бе-

У ЗЛАГОДЖЕНІЙ РОБОТІ – ДО ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

Частина заходів відбулася за сприяння ректорату Академії; участь представників студентського ректорату у першому засіданні Ради з питань співпраці з органами студентського самоврядування при Міністерстві освіти і науки України, до складу якої ввійшли і здобувачі Академії; підписання Меморандуму про співпрацю між студентством академії та Київським кооперативним інститутом бізнесу

і права; поїздка представників студентського ректорату у м.Львів для участі у благодійному форумі «Україна нашої мрії: від політики до економіки», організованому ГО «Молода Дипломатія» спільно з Факультетом управління фінансами та бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка. Під час форуму був підписаний меморандум про співпрацю між студентським ректоратом академії та ГО «Центр Молода Дипломатія». Надіємось, що попереду буде реалізація спільних студентських проєктів, академічний обмін та професійне зростання молоді.

У нас створюються умови щодо забезпечення інклюзивного освітнього середовища для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, надання їм необхідного супроводу, забезпечення соціально-психологічного патронажу дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей учасників АТО/ОСС та ін. На сьогодні в навчальному закладі за денною формою здобувають освіту 24 дитини-сироти (в Академії – 14 осіб; у Фаховому коледжі – 10 осіб); 27 осіб із особливими освітніми потребами (в Академії – 15 осіб; у Фаховому коледжі – 12 осіб). Упродовж звітного періоду забезпечувалася соціально-психологічний патронаж учасників бойових дій, антитерористичної операції, операції об'єднаних сил у кількості 46 осіб; дітей УБД / АТО / ООС – 81 особи, внутрішньо переміщених – 16 осіб; дітей чорнобильців – 3 особи; дітей гірників – 2 особи; дітей із малозабезпечених сімей – понад 30 осіб. Всі вони отримують академічну або соціальну стипендію.

В Академії створено умови для реалізації прав на вищу освіту осіб з особливими потребами, що відображено у Висновку щодо доступності осіб з особливими потребами та інших груп населення до корпусів навчального закладу. Навчальні корпуси обладнано пандусами, що забезпечує безперешкодний доступ до навчальних аудиторій, лабораторій та інших приміщень. Надання інклюзивних освітніх послуг регулюється Порядком супроводу осіб із особливими освітніми потребами. Продовжується трансформація академічної інфраструктури у безбар'єрний навчальний простір. За потреби надання організаційної, інформаційної чи консультаційної допомоги особи з особливими освітніми потребами можуть звернутися на електронну скриньку, заповнити Google-форму чи звернутися до членів психологічної служби.

Упродовж звітного періоду продовжувалось щосеместрове призначення іменних стипендій Гуго Колонтия здобувачам вищої освіти, які мали вагомий успіх у популяризації діяльності Академії, підвищували її імідж в інтернет- та медіапросторі. 3 І семестру 2025 року започатковано іменну стипендію Тадеуша Чацького за вагомих досягнень у науковій роботі. Розмір стипендій становить 4 тис. грн. щомісячно. У І семестрі призначено іменну стипендію Гуго Колонтия Гребініченко Юлії Сергіївни – здобувачці першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Музичне мистецтво», Андріюк Андріані Андріївни – здобувачці першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Трудове навчання та технології» і Дубів Богдані Ігорівни – здобувачці першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Фізична культура»; у II семестрі – Баланчук Ользі Віталіївни – здобувачці першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Фізична культура» та Камаєву Валентину Юрійовичу – здобувачу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Мистецтво. Образотворче мистецтво».

Призначено іменну стипендію Тадеуша Чацького у першому семестрі Венжинович Ользі Андріївни – здобувачці

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Історія», Ковалик Юлії Сергіївни – здобувачці першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Українська мова і література», Грац Анастасії Анатоліївни – здобувачці першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Психологія»; у другому семестрі – Сичову Олександрю Андріяновичу – здобувачу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Біологія та здоров'я людини» та Стадніку Івану Миколайовичу – здобувачу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська».

Академія перебуває в постійному пошуку нових освітньо-професійних програм, які б оптимально поєднували вітчизняний досвід та нові практики реалізації аналогічних програм за кордоном. Упродовж звітного періоду здійснено якісно новий підхід до оновлення бакалаврських та магістерських професійних програм. Так, започатковано підготовку фахівців за магістерськими програмами «Соціальна робота та консультування»,

«Екологія», «Історія та громадянська освіта».

Систематично оновлюється зміст ОПП та склад робочих груп, організовується навчання гарантів освітніх програм. В оновлених освітніх програмах зроблено акцент на збільшення кредитів для вивчення іноземної мови, збережено прерогативу методичної та практичної підготовки фахівців, особливо в освітній галузі.

Продовжено процес адаптації змісту бакалаврських освітньо-професійних програм «Англійська мова та зарубіжна література», «Німецька, англійська мови та зарубіжна література» до освітніх програм Університету Вустера (Великобританія). У контексті співпраці із названим університетом доцентом Миколою Сиротюком упроваджуються сучасні підходи до розробки навчальних курсів, систем контролю в освітні компоненти «Методика навчання іноземної мови», «Дистанційні технології на уроці англійської мови».

Упродовж звітного періоду за спрощеною процедурою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти акредитовано 2 бакалаврських ОПП: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література) та 5 магістерських ОПП: Середня освіта (Музичне мистецтво) Хореографія, Середня освіта (Українська мова і література. Зарубіжна література), Середня освіта (Українська мова і література. Історія), Дошкільна освіта. Практична психологія, Дошкільна освіта. Початкова освіта. У Фаховому коледжі акредитовано 2 ОПП: (Середня

освіта (Музичне мистецтво), Середня освіта (Образотворче мистецтво) та ліцензовано 2 ОПП: Журналістика та Екологія.

Запроваджуємо в освітній процес практики викладання англійською мовою окремих навчальних дисциплін, визначених наглядною радою. У контексті реалізації зазначеного пункту здійснювались конкретні кроки. Насамперед, це пов'язується з участю значної кількості науково-педагогічних працівників у міжнародних проєктах Програми Європейського Союзу Erasmus+. Навчальні візити НПП до країн Європейського Союзу, участь у відповідних навчальних сесіях, семінарах, які проводилися англійською мовою, а також отримання викладачами відповідних сертифікатів із поглибленого вивчення англійської мови на платформі ReallyEnglish дало можливість викладачам поглибити знання з англійської мови, сприяло розмовній практиці та викладанню окремих модулів та тем освітніх компонентів англійською мовою (Клак Д.С., Галаган І.М., Швець О.В., Доманюк О.М., ДухО.І. та ін.).

На освітніх програмах «Початкова освіта», «Дошкільна освіта», «Інформатика» викладання освітнього компонен-

ту «Студентоцентрировані підходи у змішаному навчанні» здійснюється англійською мовою доцентом Сиротюком М.В.; на освітній програмі «Психологія» освітній компонент «Психолінгвістика» викладається англійською мовою доцентом Долгою Т.О.

Упродовж 2025 року внутрішня система забезпечення якості освіти на рівні кафедр, факультету та ректорату була спрямована на сталій розвиток та цифровізацію моніторингових процесів. Сектор моніторингу якості освіти Академії продовжував свою діяльність під керівництвом доцента Тетяни Кучер, забезпечуючи ефективну комунікацію між академічною спільнотою та ректоратом. Система якості засвідчила відповідне реагування на рекомендації НАЗЯВО під час акредитаційних експертиз. Застосовувався механізм «зворотного зв'язку», де результати зовнішнього аудиту одних ОПП автоматично враховувалися при корегуванні інших освітніх програм, навчальних планів, робочих програм освітніх компонентів.

Продовжено практику систематичного опитування здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників та інших стейкхолдерів. У 2025 році акцент зміщено з кількісного збору даних на глибинний якісний аналіз відгуків роботодавців та випускників, результати яких оперативно оприлюднювалися на офіційному вебсайті для забезпечення прозорості.

Забезпечено відповідність інформації про кадровий склад та матеріальну базу в ЄДЕБО та на сайті академії. Продовжувалось оновлення контенту освітньої платформи MOODLE для всіх освітніх компонентів, включаючи інтерактивні елементи самоконтролю.

Затверджено та реалізовано оновлений графік комплексних опитувань. До активної роботи Сектору залучались представники студентського самоврядування, що посилює роль здобувачів як повноправних партнерів у забезпеченні якості надання освітніх послуг.

Проведено повторний цикл досліджень «Психологічний стан учасників освітнього процесу», результати якого стали підґрунтям для впровадження програм ментальної підтримки здобувачів освіти та працівників академії. Зміст опитувальників було доповнено розширеними блоками для відкритих пропозицій («Voice of the Community»), що сприяло розвитку культури академічної свободи.

Окремий вектор роботи Сектору моніторингу – посилення підтримки та оцінки діяльності гарантів освітніх програм. Із метою виявлення проблемних питань у реалізації ОП та надання методичної допомоги розроблено та впроваджено спеціалізовану анкету для гарантів ОП (інструментарій анкети був спрямований на самооцінку ефективності управління освітньою програмою, аналіз взаємодії з роботодавцями та оцінку достатності ресурсного забезпечення: кадрового, методичного, матеріального); проведено комплексне опитування гарантів (за результатами анкетування було визначено пріоритетні потреби академічної спільноти, зокрема запит на додаткові тренінги щодо підготовки до акредитації в нових умовах).

Внутрішня система якості адаптована до умов критичної інфраструктури. Проведено моніторинг ефективності асинхронного навчання: проаналізовано доступність навчальних матеріалів у MOODLE у режимі офлайн. Результати показали, що 90% контенту оптимізовано для завантаження та автономного опрацювання здобувачами, що гарантує сталість освітнього процесу за будь-яких умов.

Створюємо умови для вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти та формування їх індивідуальної траєкторії; з метою підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови (ЕВІ) включаємо до каталогу вибіркових дисциплін компенсаторний курс з іноземної мови

Відповідно до розробленого Положення здобувачі денної та заочної форм здобуття освіти у зазначені терміни обирають не менше 25% освітніх компонентів від загального обсягу освітньо-професійних програм. Щороку за пропозиціями кафедр оновлюється каталог вибіркових дисциплін для студентів різних ступенів та форм навчання, який затверджується вченою радою Академії та оприлюднюється на офіційному вебсайті навчального закладу. Науково-педагогічні працівники розробляють і оновлюють силабуси та презентації вибіркових освітніх компонентів. Сектором моніторингу забезпечення якості вищої освіти систематично проводяться опитування студентської молоді щодо переліку вибіркових дисциплін та якості їх викладання. Оперативно оновлюється інформація щодо формування індивідуальної траєкторії студентів.

Популярними серед студентів є вибіркові освітні компоненти: Розмовний курс англійської мови; Освітнє блогерство; STEAM-освіта; Основи медичних знань та домедичної допомоги; Екологічний стиль життя, Психологічне консультування; Основи патопсихології та психотерапії та інші.

У ЗЛАГОДЖЕНІЙ РОБОТІ – ДО ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

Афанасій Ломакович, ректор академії, професор

Академія впроваджує й інші інструменти формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів, серед яких – вибір тематики курсових, кваліфікаційних (бакалаврських, магістерських), наукових робіт та вибір наукового керівника; вибір місця проходження практики. Здобувачі мають право брати участь у програмах академічної мобільності.

З метою підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови (ЕВІ) на всіх освітніх програмах упродовж останніх років вивчається відповідна позакредитна освітня дисципліна.

У рамках функціонування навчально-дослідної лабораторії «Нова українська школа» кафедрами академії систематично проводяться методичні семінари, круглі столи, вебінари. Науково-педагогічними працівниками кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій на навчально-технологічній базі гуманітарно-технологічного факультету проводяться Всеукраїнські учнівської олімпіади з трудового навчання для учнів закладів загальної середньої освіти міста Кременця. Учнівська олімпіада проходила у двох профільних напрямках: «Трудове навчання (технічна праця)» та «Трудове навчання (обслуговуюча праця)».

Упродовж звітного періоду науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти постійно вдосконалювали навички володіння інструментами синхронної та асинхронної взаємодії (Zoom, Skype, Googlemeet). Освітня платформа Moodle, на якій розміщено основний контент бакалаврських та магістерських програм, розширила функціонал за рахунок нових модулів для створення завдань та перевірки результатів навчання. Використання названої платформи буде модифікуватись і в майбутньому, що пов'язується насамперед із участю Академії у міжнародному проєкті BOOST.

Із метою підвищення рівня цифрової грамотності науково-педагогічні працівники Академії брали активну участь у роботі курсів на міжнародних освітніх онлайн платформах: Coursea, Udemu, Edx. У рамках співпраці з Університетом Вустера (Великобританія) науково-педагогічні працівники пройшли онлайн курс із вивчення іноземної мови Realy English (англійської), що підвищує можливість інтеграції навчального закладу в Європейський простір.

Здійснено оснащення окремих кабінетів та лабораторій сучасними мультимедійними засобами навчання, обладнанням та устаткуванням. Так, АТ КБ «Приватбанк» у рамках співпраці по зарплатному та студенському проєктах виділено товарно-матеріальні цінності (персональні комп'ютери (Intel core i3, 8gb, 128gb)) у кількості 20 шт., завдяки яким вдалося оновити та обладнати 2 аудиторії інформаційних технологій для потреб освітнього процесу (ауд. №48 – 11 персональних комп'ютерів, ауд. № 93 – 9 персональних комп'ютерів). На потреби видавничого центру академії придбано багатофункціональний друкувальний пристрій Konica Minolta bizhub 225i (4 тис.700 грн.) для розширення виробничих потужностей.

У гуртожитку №1 продовжує функціонувати коворкінг-студія Академії, створена з ініціативи кафедри дошкільної та початкової освіти. Інтерактивна кімната має необхідне матеріально-технічне та методичне забезпечення, яке сприяє не лише цікавому дитячому дозвіллю, а й допомагає молодим батькам краще пізнати свою дитину, її нахили, сферу зацікавлень та особливості взаємин з іншими. Інтерактивна дитяча кімната-студія виконує роль платформи для взаємодії дітей, їхніх батьків і майбутніх педагогів, які здобувають професію вихователя у закладі дошкільної освіти та вчителя початкових класів. Діяльність студії забезпечують здобувачі вищої освіти спеціальностей «Дошкільна освіта» і «Початкова освіта». Розпочата робота над створенням у студії середку «Вчимося разом» задля формування цифрової грамотності у дітей через перші кроки в програмуванні або робототехніці.

Важливим напрямом антикорупційної діяльності стало налагодження ефективної комунікації в академічному середовищі та системна робота щодо запобігання можливим корупційним ризикам. У межах реалізації відповідних ініціатив було проведено соціологічне опитування «Молодь проти корупції», результати якого розглянуто на засіданні вченої ради Академії. Проведено право-просвітницькі заходи, серед яких – бесіди щодо питань дотримання академічної доброчесності та недопущення використання плагіату: «Поняття доброчесності та академічної доброчесності», «Освіта без корупції та академічна доброчесність». Представники уповноваженого підрозділу долучалися до просвітницьких заходів, організованих офісом НАЗК щодо питань дотримання академічної доброчесності, зокрема «Прозорі університети» та «Крок за кроком до прозорості».

З метою формування в учасників освітнього процесу усвідомленого ставлення до принципів академічної доброчесності, відповідальності та прозорості в освітній діяльності уповноваженим підрозділом із питань запобігання та виявлення корупції проведено низку заходів зі студента-

ми та працівниками академії: відкриту зустріч «Запитай у адвоката», семінар «ОсвітаБезКорупції», «Антикорупційний тиждень у ЗВО», відкриті лекції «Корпоративна культура в ЗВО», «Антикорупційна філософія студента».

Працівник академії Дмитро Клак у травні 2025 року пройшов у м. Львові офлайн тренінг, у програмі якого розглянуто питання Інтеграції з LMS (Moodle, Google Classroom, Hero Study, OJS); виявлення академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, забезпечення синергії політик Національного агентства і практик закладів вищої освіти; ефективність виявлення плагіату з інструментарієм Strike Plagiarism; перевірки текстів на наявність ШІ. Варто зазначити, що академія продовжуватиме співпрацю з Strike Plagiarism.

Одним із напрямків організаційної роботи Академії є співпраця із зовнішніми стейкхолдерами, зокрема з Кременецьким районним центром зайнятості, в рамках якої було проведено ряд заходів. Продовжувалася співпраця із роботодавцями, зокрема в контексті функціонування рад партнерів-роботодавців, які опікувались розробленням, моніторингом та періодичним переглядом ОПП бакалаврського та магістерського рівнів. Провідні фахівці-практики безпосередньо залучались до освітнього процесу: включалися до складу проєктних груп освітньо-професійних програм; викладали окремі освітні компоненти (або окремі модулі чи теми), здійснювали керівництво різними видами практик; брали участь у розширених засіданнях кафедр та проєктних груп, вебінарах, круглих столах, методичних семінарах, висловлюючи свої пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу.

Академія продовжувала співпрацювати із ЗЗСО, ДНЗ, закладами позашкільної освіти, комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр Кременецької міської ради», громадською організацією «Товариство батьків дітей з інвалідністю та їх друзів «Зоря надії» у м. Кременець, національними природними парками «Кременецькі гори», «Дермансько-Острозький», «Мале Полісся», «Хотинський», «Північне Поділля», Кременецьким ботанічним садом, Рівненським природним заповідником, громадською організацією «Кременецька екологічна ліга», Управлінням екології та природних ресурсів Тернопільської ОВА, Тернопільською філією державної установи «Інститут охорони ґрунтів України», Кременецьким краєзнавчим музеєм, Тернопільською обласною дитячо-юнацькою спортивною школою із зимових видів спорту, мовною школою «Bright Language School» (м.Кременець).

Понад 1500 учасників доєдналися до офіційної сторінки Асоціації випускників у соціальній мережі Facebook, координатором діяльності якої є доцент Оксана Доманюк. Зазначена платформа функціонує як ефективний інформаційно-комунікаційний простір, що забезпечує підтримання професійних і соціальних зв'язків між випускниками, здобувачами освіти та науково-педагогічними працівниками академії. На сторінці регулярно висвітлюються професійні досягнення випускників і студентів різних спеціальностей, розміщуються інформаційні матеріали щодо освітніх, наукових і культурно-просвітницьких заходів, а також публікуються актуальні новини діяльності Академії. Активність сторінки сприяє популяризації освітніх програм та формуванню позитивного іміджу закладу вищої освіти.

Із метою посилення практичної складової підготовки здобувачів освіти активно реалізовувалася практика проведення гостьових лекцій, тренінгів, семінарів, круглих столів та науково-практичних конференцій за участю випускників Академії. Проведені заходи сприяли формуванню професійної мотивації студентів, розвитку їхніх фахових компетентностей та ознаявленню з реальними умовами професійної діяльності. Випускники виступали й експертами під час проведення практичних занять, майстер-класів і професійних дискусій.

Асоціація випускників також сприяє розвит-

ку партнерських зв'язків із роботодавцями, залученню представників професійного середовища до освітнього процесу, інформуванню студентів про можливості працевлаштування та професійного розвитку. Випускники беруть участь у профорієнтаційних заходах, презентаціях освітніх програм та популяризації Академії серед абітурієнтів.

Реалізація зазначених заходів сприяє зміцненню корпоративної спільноти академії, підвищенню якості освітньої діяльності, формуванню сучасного професійного освітнього середовища та посиленню авторитету Академії.

Важливе місце у роботі Асоціації випускників закладу вищої освіти займає співпраця із Сектором працевлаштування випускників, що сприяє підтриманню сталих професійних зв'язків, поширенню кращих практик та залученню випускників до профорієнтаційних ініціатив.

Робота Сектору працевлаштування випускників під керівництвом доцента Ліни Ільчук спрямована на системний аналіз кон'юнктури сучасного ринку праці та реалізацію комплексу заходів з метою забезпечення конкурентоспроможності випускників Академії на етапі їх входження у професійну діяльність.

Із метою своєчасного інформування здобувачів освіти про можливості працевлаштування фахівці Сектору здійснюють постійний збір і опрацювання інформації з відкритих державних та галузевих ресурсів, зокрема електронних сервісів Державної служби зайнятості, Єдиного порталу вакансій і профільних освітянських спільнот у соціальних мережах. Актуальні відомості про вакансії узгадальнюються та розміщуються на офіційному сайті академії у відповідному розділі Сектору, поширюються через соціальні мережі та доводяться до відома студентів за участі керівників підрозділів, кураторів академічних груп і старост. Паралельно Сектор підтримує безпосередню комунікацію з керівниками закладів освіти, з'ясовує кадрові потреби та пропонує кандидатури випускників і студентів завершальних курсів для заміщення вакантних посад.

Окремий напрям діяльності Сектору передбачає моніторинг професійної траєкторії випускників у післядипломний період і налагодження ефективного зворотного зв'язку з роботодавцями. Для цього проводяться регулярні соціологічні дослідження щодо рівня сформованості фахових компетентностей, які реалізуються з використанням сучасних цифрових інструментів. Результати опитувань слугують підґрунтям для оновлення та вдосконалення освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів і магістрів, а також враховуються у процесах внутрішнього забезпечення якості освіти та підготовки до акредитаційних оцінювань.

Сектор забезпечує консультативний супровід здобувачів освіти з питань побудови індивідуальної кар'єрної траєкторії, підготовки до працевлаштування, організовує зустрічі з роботодавцями, кар'єрні заходи та сприяє розвитку партнерської мережі із закладами загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти з метою розширення можливостей подальшого працевлаштування випускників.

У звітному періоді вдалося поповнити експозиційні матеріали окремих музейних кімнат, зокрема Музею фотомистецтва Кременеччини ім. Генрика Германовича. Конкурсні роботи лауреатів Конкурсу художньої фотографії ім. Генрика Германовича та фотографічне обладнання від небайдужих кременчан доповнили експозицію музею.

У структурі Музею історії освіти «Волинські Афіни» успішно функціонують Музей історії освіти, Наукова лабораторія «Мовно-літературні процеси на Волині упродовж століть» (ауд. № 40), Навчально-методичний центр імені доц. В. Г. Мазурка (ауд. № 51), Європейський лінгводидактичний освітній хаб вивчення мов і культур (ауд. № 52), Іменна аудиторія Володимира Чопика (ауд. № 44), Навчальна аудиторія імені Бориса Козубського (ауд. № 37), Галерея батьків-засновників освітніх закладів м.Кременця. Продовжує діяльність науководослідна лабораторія з вивчення локальної історії та музеєзнавства, а також продовжується реалізація проєкту усної історії досліджень «Війна у моєму житті» в межах діяльності Української асоціації усної історії, у рамках якого здійснено запис низки інтерв'ю з учасниками бойових дій та ВПО.

Плануються роботи зі створення Музейної кімнати історії Кременеччини, проводяться попередні зустрічі з істориками, краєзнавцями, колекціонерами тощо.

У Міжконфесійній каплиці відновлено богослужіння о.Василем Хоміцьким, що стало важливим кроком у відродженні духовних традицій закладу, утвердженні атмосфери міжконфесійного діалогу, взаємоповаги та толерантності, а також сприяло духовно-моральному вихованню здобувачів освіти й формуванню ціннісних орієнтирів академічної спільноти.

Одним із важливих напрямів діяльності бібліотеки Академії у звітному періоді стало формування фонду рідкісної та цінної книги з подальшим їх оцифруванням, популяризацією та забезпеченням широкого доступу до унікальних інформаційних ресурсів. Реалізація цього завдання спрямована на збереження культурної та наукової спадщини, а також на її інтеграцію в сучасний цифровий освітній простір.

У ЗЛАГОДЖЕНІЙ РОБОТІ – ДО ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

Упродовж 2025 року продовжувалась системна робота з поповнення фонду рідкісної книги бібліотеки навчального закладу. Особлива увага приділялася пошуку, відбору та оцифруванню стародруків краєзнавчого спрямування, матеріалів з історії академії, міста та регіону. Загалом було оцифровано та внесено до електронного репозитарію 108 примірників цінних видань, що значно розширило доступ до унікальних джерел для науковців, викладачів і здобувачів освіти.

Із метою належного зберігання та популяризації фонду у читальній залі бібліотеки облаштовано окрему виставкову шафу, яка виконує не лише функцію збереження, а й сприяє привертненню уваги користувачів до цінної літературної спадщини.

Важливим напрямом діяльності стало також стимулювання розвитку електронних ресурсів бібліотеки. На офіційній сторінці бібліотеки Академії в рубриці «Електронні ресурси КОГПА» сьогодні представлено понад 500 документів, систематизованих у 34 категоріях. Це результат спільної роботи ректорату, працівників бібліотеки, викладачів Академії та Фахового коледжу, які забезпечують постійне поповнення цифрових фондів навчальної, наукової та художньої літератури відповідно до Стратегії цифровізації навчального закладу.

Особливим досягненням 2025 року стало відновлення роботи електронного репозитарію бібліотеки з наданням онлайн-доступу зареєстрованим користувачам. Репозитарій активно наповнюється науковою продукцією викладачів та кваліфікаційними роботами здобувачів освіти, зокрема бакалаврськими та магістерськими роботами, яких уже розміщено понад 1500, за звітний рік – понад 200.

Бібліотека академії послідовно впроваджує сучасні підходи до збереження, цифровізації та поширення інформаційних ресурсів, забезпечуючи безбар'єрний доступ до знань для всіх учасників освітнього процесу та сприяючи розвитку відкритої академічної науки.

Упродовж звітного періоду було розроблено сайт спрощеного доступу для здобувачів вищої та фахової передвищої освіти <https://kogpa.edu.ua/fast/index.html> як заміну Telegram-бота. Розроблено також сайт репозитарію бібліотеки <https://kogpalibrary.rp.ua> та наповнено його архівними й новими матеріалами, налаштовано функцію швидкої реєстрації здобувачів на сайті електронної бібліотеки. Для всіх сайтів Академії оновлено безпекові сертифікати SSL. Для Фахового коледжу створений та почав функціонувати власний сайт, а також власна система дистанційного навчання Moodle. Здійснено повний перехід зі старого сайту на новий. Оновлено структуру головного сайту Академії. Створено бекап-сервери за принципом 3-2-1 із регулярним наповненням їх плановими резервними копіями сайтів та баз даних. Застосовано заходи протидії DDoS та хакерським атакам.

Із метою популяризації діяльності закладу вищої освіти уже декілька років послідовно активно функціонують сторінки відповідних структурних підрозділів Академії у Facebook та Instagram.

Вдалось забезпечити двомовний варіант офіційного вебсайту Академії з інформацією про історію навчального закладу, структурні підрозділи, керівництво, почесних професорів, особливості освітнього процесу, вступної кампанії, діяльність сектору міжнародних зв'язків, контакти тощо.

Навесні 2025 року відбулись урочистості з нагоди святкування 105-ї річниці від дня народження всесвітньовідомого скрипаля-віртуоза, уродженця м. Кременець Ісаака Стерна. Приїзд почесного гостя Девіда Стерна з Франції, камерного оркестру Львівської національної музичної академії ім. Миколи Лисенка на чолі із ректором, професором Ігорем Пилатюком, проведення засідання круглого столу «Світ у музиці», підписання угоди про співпрацю, майстер-класи із виконавської майстерності для студентської молоді та потужний спільний концерт у залі Гуго Коллонтая сприяло підвищенню іміджу закладу на теренах регіону.

В Академії відбувся I Конкурс художньої фотографії Кременеччини ім. Генрика Германовича, який проходив з 1 липня по 20 вересня 2025 року. У цьому Конкурсі мали можливість брати участь студенти, працівники та випускники навчального закладу. Під час нагородження переможців Конкурсу Генеральний Консул Республіки Польща у Луцьку Анна Новаковська відзначила плідне багаторічне співробітництво з академією у Кременці. Переможці Конкурсу отримали сертифікати лауреатів та цінні подарунки від Генерального Консульства Республіки Польща у Луцьку. Приїзд Генерального Консула та консула Марєка Войцеховського на цю подію сприяють позитивному іміджу академії.

Вже втретє за час російської загарбницької війни проти України було вшановано національного Генія, Великого Кобзаря. В актовій залі Тадеуша Чацького відбувся концерт творчих колективів Академії та Фахового коледжу «Велич

Кобзаря – сила Героїв» для кременчан і гостей міста.

У травні 2025 року в Обласному літературно-меморіальному музеї Юліуша Словацького відбувся вечір Роялю, у якому брали участь доцент Світлана Гуральна, студенти спеціальності «Музичне мистецтво» Юлія Гребіниченко, Тетяна Гарасим (клас викладача Юлії Мельник), Юрій Ляський і Софія Коваль.

Вперше було організовано концерт мистецьких колективів і сольних виконавців, наставниками яких є наші випускники О. Городня, Н. Ткач, А. Твердохліб, І. Запольська, Н. Русакова О. Гром як, Т. Головатюк та І. Яловська. Керівники разом зі своїми вихованцями продемонстрували високий

рівень хореографічних композицій, вокальних номерів, інструментального виконавства.

Мистецькі колективи Академії та Фахового коледжу із Різдвяною колядою завітали до Тернопільської обласної ради, Тернопільської ОВА, Департаменту освіти і науки, владних структур міста Кременця.

У травні-червні 2025 року викладачі кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання Тетяна Балбус та Іванна Погонєць стали учасниками Арт-резиденції Міжнародного арт-форуму «Незламний Золотий мольберт» у Львові.

Упродовж звітного періоду на базі Академії відбулася онлайн-зустріч студентської та учнівської молоді Кременця із молодіжним делегатом України в ООН, консультантом з громадянської освіти, ведучим онлайн-курсу «Цифрові навички для вчителів» Миколою Попадюком. У рамках зустрічі він поділився досвідом поєднання академічної кар'єри, управління освітніми програмами, консультативної діяльності та балансування між цими напрямками.

У лютому 2025 року в актовій залі Тадеуша Чацького відбулась зустріч студентів з інспектором із дотримання прав людини Кременецького РВП, лейтенантом поліції Інною Мірецькою щодо попередження вербування підлітків ворогом для скоєння диверсій за допомогою різних каналів комунікації.

Студентська молодь та працівники навчального закладу долучались до волонтерської діяльності. Так, до прикладу, у процесі проведення ярмарок студентами було зібрано 35 тис. 350 грн., на які закуплено Детектор дронів та передано на потреби ЗСУ.

У навчальному закладі впродовж останніх років функціонує футбольна команда «Кременець-Академія» під керівництвом заслуженого працівника фізичної культури і спорту України Антонюка А.Т.

У 2025 році студенти факультету фізичного виховання, біології та психології спеціальності «Фізична культура»,

члени національної збірної команди України з лижного двоборства, продемонстрували високі результати, майстерність та професійне зростання на міжнародній та всеукраїнській арені: Шовкопляс Олександр (31 Ф група) – учасник IV зимових Юнацьких Олімпійських ігор, включений до топ-10 світу в командних змаганнях, демонструє стабільно високі результати на дорослому рівні (Чемпіонат світу, Континентальний кубок); Чеболда Ілля (11 Ф група) – один із найперспективніших молодих двоборців України, у 2025 р. здобув титул Чемпіона України, лідер юніорів (4-те місце на Youth Cup, Чехія), успішно інтегрується у дорослий спорт. Їхні досягнення сприяють підвищенню іміджу Академії на державному та міжнародному рівнях.

Значних успіхів досягла збірна команда академії з бильярдною спорту у складі Боднара Михайла, Корицького Сергія, Чернеги Андрія та Зубка Андрія, котрі у командному заліку завоювали звання Чемпіона України на Всеукраїнських змаганнях.

У грудні 2025 року збірна команда академії (тренер-старший викладач Анатолій Антонюк) та Фахового коледжу (тренер викладач-Андрій Саєнко) взяла участь у турнірі «Відкритий кубок ЛНТУ з футзалу», що відбувся на базі спортивного комплексу Луцького національного технічного університету. За підсумками турніру команда здобула почесне II місце. Участь у турнірі сприяла зміцненню спортивних зв'язків та підвищенню спортивного іміджу Академії.

У листопаді 2025 року викладачі кафедри теорії та методики фізичного виховання брали участь у «Всеукраїнському турнірі з бадмінтону серед науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти» у м.Львові разом із 16 командами з різних ЗВО України. Академію представляли доценти Микола Божик та Віктор Голуб і викладачі Сергій Сиротюк та Андрій Саєнко.

Спортивна база Академії є центром розвитку фізкультурно-оздоровчого руху на Кременеччині. Зокрема, у 2025 році науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Академії були проведені змагання III етапу «Всеукраїнські шкільні ліги Пліч-о-пліч». За успішну організацію змагань науково-педагогічні працівники Голуб Віктор, Прокопович Володимир, Сиротюк Сергій, Саєнко Андрій та здобувачі вищої освіти Баланчук Ольга, Дубів Богдана, Трачук Яна, Попілевич Ніна, Гембійський Руслан, Батовський Андрій, Антонюк Сергій, Савчук Богдан, Бурачок Орест, Носалюк Костянтин, Стаднік Іван були нагороджені грамотами Кременецької військової адміністрації.

В умовах воєнного стану цивільний захист, охорона праці, пожежна безпека, безпека життєдіяльності є ключовими складовими в сфері безпеки здобувачів освіти та працівників. Спрямованість роботи в цих напрямках проводиться згідно з нормативно-правовими актами та розпорядчими документами за поточними, перспективними комплексними планами служби цивільного захисту та охорони праці.

Для захисту від повітряних загроз в освітньому закладі обладнано й функціонують чотири укриття на 2 тис. 347 осіб, які продовжували експлуатуватися згідно із встановленими вимогами. Представниками контролюючих служб надано акти оцінки стану готовності захисних споруд цивільного захисту, видано відповідний наказ по Академії щодо маршрутів переміщення в укриття, які позначені відповідними знаками безпеки. Продовжує функціонувати автоматизована система ввімкнення сирени з обласного штабу цивільного захисту. Проведено уточнення і корегування плану дій при загрозі або виникненні надзвичайної ситуації в особливий період. На офіційному сайті Академії розміщена інформація про порядок дій під час надзвичайних ситуацій та розміщення укриттів з маршрутами слідування до них.

Академія періодично перевіряється Державною службою з надзвичайних ситуацій на дотримання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки. Наказом по академії №79 від 29.07.2025 року відповідно до існуючих вимог було створено комісію для здійснення комісійних обстежень, прийняття в експлуатацію освітнього закладу і складання акту прийому готовності Академії до 2025/2026 н.р. та опалювального сезону, що було затверджено в установленому порядку й засвідчує належний рівень дотримання відповідних нормативних документів.

Керівниками структурних підрозділів для здобувачів освіти та працівників академії систематично проводились навчання та інструктування з охорони праці, пожежної безпеки, безпеки життєдіяльності, мінної безпеки. Упродовж звітного періоду випадків травматизму зі здобувачами вищої освіти та працівниками академії під час освітнього процесу із складанням актів за формами Н-Н та Н-1 в академії не було.

Підсумовуючи, можемо стверджувати, що всі структурні підрозділи Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка та її Фахового коледжу, науково-педагогічний, педагогічний, студентський, адміністративний і господарський колективи у непростих умовах звітного періоду працювали як один злагоджений механізм, долаючи труднощі і перешкоди, досягаючи успіхів і перемог, працюючи на подальший розвиток свого ЗВО і на нашу спільну перемогу.

З ТВОЇМ ПРЕСВІТЛИМ ІМЕНЕМ, КОБЗАРЮ, –

Щовесни українці з особливою шаную згадують ім'я Тараса Шевченка – поета, художника, мислителя, чия творчість стала духовним символом українського народу. Поезія Кобзаря давно вийшла за межі національної культури і стала важливою частиною світового літературного простору.

У Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка вшанування пам'яті поета є особливо символічним, адже заклад освіти носить його ім'я і продовжує традиції поширення української культури та духовних цінностей.

КОБЗАРЕВІ НЕЗЛАМНОЇ НАЦІЇ

Ліна ВЕРЕСЕНЬ

З нагоди 212 річниці від дня народження Тараса Шевченка у залі Гуго Колонत्या Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка мистецькі колективи Академії та її Фахового коледжу з ведучим Андрієм Дубасом підготували і провели літературно-музичну академію «Тарас Шевченко – Кобзар незламної нації».

Свято відкрив камерний оркестр (керівник Володимир Козачок та концертмейстер Наталія Шевчук) «Мелодією» Мирослава Скорика, після чого відмінники навчання Вікторія Камінська та Олександр Сичов поклали квіти до погруддя Кобзаря на подвір'ї Академії.

До вступного слова ведучий запросив кандидата історичних наук, старшого викладача кафедри української мови і літератури, історії та методик їх навчання, протоієрей Василя Хоміцького котрий наголосив на ролі Шевченка у сьогоднішній: під час Революції Гідності та російсько-української війни. Завідувачка кафедри, доктор історичних наук, професор Ірина Скакальська розкрила історичну тему про вшанування Великого Кобзаря на Кременеччині у 20–30-х роках минулого століття.

Серцевину концерту традиційно склали пісні на слова Шевченка: «Ой три шляхи широкі» виконала солістка Мар'яна Моронжук у супроводі камерного оркестру; «Сонце заходить» на музику Віктора Іконника, «Заповіт» (музика Гордія Гладкого) та «Розрита могила» (музика Григорія Давидовського,

аранжування Дмитра Котка) – хор викладачів з керівником Аллою Афанасенко, а також українська народна пісня на слова Шевченка «По діврові вітер віє» – у виконанні ансамблю бандуристів під керівництвом Ірини Харамбури.

Інструментальну частину виступів презентували піаністка Юлія Мельник («Прелюд пам'яті Тараса Шевченка» Якова Степового), скрипаль Олег Дацик з концертмейстером Юлією Мельник («Елегія» Мирослава Скорика) та ансамбль «Кременецькі візерунки» з керівником Мар'яною Томашівською («Старовинний весільний козачок» в обробці Дмитра Попічука).

Юні декламатори Ангеліна Козак,

Катерина Степанюк, Катерина Голубінка, Ангеліна Сімора, Наталія Сидорчук та Євгеній Пінчук прочитали поезії Кобзаря, а власний поетичний дарунок Кобзареві підготував Павло Старух. Їхні виступи

продовжила презентація «Зустріч епох» у виконанні здобувачів 31-ї групи Ірини Куртань, Давида Леся та Ольги Венжинович.

До сольних пісенних номерів долучилися Володимир Танін («Повій, вітре, на Україну» на слова Степана Руданського в обробці Костянтина Данькевича) та Денис Кравченко з українською народною піснею «Дивлюсь я на небо» в обробці Віктора Заремби (керівник Неллі Галішевська, концертмейстер Любава Головінська).

Програму концерту підготували Микола Сиротюк, Сергій Колісецький і Тарас Головатюк.

ШЕВЧЕНКО ПОЗА ЧАСОМ

Лариса РАЦ

Студенти 21-Рк групи Фахового коледжу КОГПА імені Тараса Шевченка зі своєю наставницею Іриною Ліщук, викладачем української мови та літератури Ларисою Рац і другокурсницями спеціальності «Дошкільна освіта» Алікою Онишкевич, Анастасією Кошіль, Ангеліною Прокопчук підготували і провели виховний захід до дня народження Великого Кобзаря. Разом з ними до вшанування Поета долучилися працівники бібліотеки, які презентували постійно діючу тематичну виставку Шевченкових видань.

Ведучі програми Петро Гривас і Вероніка Зеліско відразу повідомили, що сьогодні не будуть говорити про Шевченка як про суворого дідуся з підручника, а як про першого українського дисидента, рок-зірку свого часу та людину, чий текст сьогодні цитують бійці в окопах. Про Шевченка, котрого часто намагалися «забронзовити», зробити нудним і далеким. Але Шевченко – це драйв, це опір, це нескінченна любов. Він сьогодні з нами: у кожному шевроні, у кожному графіті на звільнених вулицях.

Шевченко мав унікальний пророчий дар – писати так, ніби він бачить нас із вами у 2026 році. Його слова сьогодні – це не література. Це пряма мова пророка-захисника. Але за кожним пророком стоїть людина. Людина, яка хотіла любити, мати дім і просто бути щасливою. Крізь терни заслань і вогонь боротьби до нього приходили ті, хто дарував крила його музи.

Тарас Шевченко є одним із класиків світової літератури. Його

гуманізм, геніальні народні образи роблять його зрозумілим і близьким для людей різних націй, хоча він є поетом України. Образ Шевченкового поетичного генія не може бути переоцінений.

Саме тому сотні спроб перекладу Шевченка були здійснені практично всіма основними мовами світу. Англійська мова, якою зараз говорять і яку розуміють на всіх континентах, представила Шевченка для світової читацької громади найбільше.

Кожна фраза ведучих була доповнена виступами читців Євгенії Дрок і Марії Намчук, інсценізованою тематичною сценкою з участю Петра Гриваса (Тарас) та Ірини Дячек (Оксана). Особливо колоритно й емоційно показали характери коханих Шевченка Даша Бондар (Ганна Закревська), Настя Кошіль (Варвара Репніна), Аліка Онишкевич (Ликера). Музично-пісенні акценти до програми вніс Данило Кузь із 11-ТОК групи.

На завершення Ангеліна Прокопчук прочитала поезію «Садок вишневий коло хати» та крилаті вислови Поета англійською мовою.

Проте ми не закінчуємо читати Шевченка. Бо кожна його строфа сьогодні – це інструкція до того, як вижити і як перемогти. Шевченко – це не про минуле. Це про те, як не зламатися сьогодні. Це про те, як любити свою мову, коли її хочуть вбити. Це про те, як бути українцем.

ДО ТВОРЧОСТІ, НАВЧАННЯ, БОРОТЬБИ!

ПОЕЗІЯ КОБЗАРЯ – МОВАМИ СВІТУ

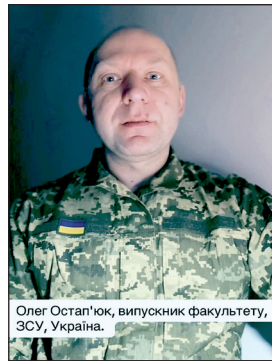
Наталія ЯНУСЬ, кандидат філологічних наук, доцент

Твори Тараса Шевченка здобули світове визнання. Вони були перекладені більш як 150 мовами та глибоко увійшли в культурну спадщину багатьох народів. Примітно, що переклади поезії почали з'являтися ще за життя, швидко набираючи популярності у світі. Його вірші перекладено всіма слов'янськими мовами, а також грузинською, вірменською, казахською, узбецькою, німецькою, англійською, французькою, датською, новогрецькою, іспанською, гінді, японською, в'єтнамською, корейською, румунською, італійською, угорською, малайською, бенгальською та багатьма іншими.

Що робить Шевченка справді унікальним у світовій літературі, так це його неперевершена здатність передати український дух, світогляд та історичну боротьбу у спосіб, який має універсальний резонанс.

Тому й не дивно, що потужним завершальним акордом Шевченківських днів став вечір поезії Кобзаря мовами народів світу, підготовлений науковцями кафедри іноземних мов і методики їх навчання та студентами 11-А, 21-А, 31-А

груп Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка.

Олег Остап'юк, випускник факультету, ЗСУ, Україна.

Відкрила виступи гостя читань Анастасія Хомич з 31-У групи, яка прочитала уривок із поеми «Кавказ» українською мовою «Борітеся – поборете» (керівник – доцент Інна Волянчук).

Другокурсники продовжили читання творів англійською мовою під орудою кандидата філологічних наук, доцента Наталії Янусь: поему «Кавказ» – Станіслав Чумакевич, Надія Гринчук і

Елизавета Блозва; «Думка. Тече вода в синє море» / «Water flows to the dark blue sea» –

Анастасія Кравчук; «Сон» / «A Dream» («Each man on earth has his own fate») – Вероніка Нізенкова.

Асистент кафедри Ольга Собчук керувала підготовкою виступів англійською мовою студентів першого курсу Дарії Данильчук («Думи мої, думи мої...» / «My Thoughts») і Софії Волохатой («Реке та стогне Дніпр широкий» / «The mighty Dnieper»).

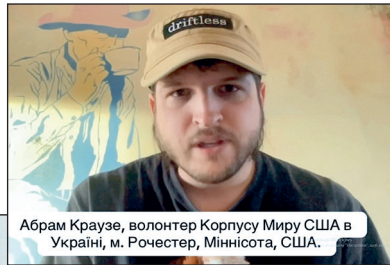
Кандидат філологічних наук, завідувач кафедри, доцент Василь Кучер здійснював керівництво виступами англійською мовою третьокурсників Катерини Ткачук («Мені тринадцятий минало» / «My thirteenth year was wearing on»), Ангеліни Сімори («Заповіт» / «Testament»), Каріни Бреги («Садок вишневий коло хати» / «Evening») і Вероніки Міщук (ця сама поезія чеською мовою «Višňový sad u domu»).

Студентка 11-А групи Віталіна Бондючна (керівник – викладач Вікторія Іванюк) прочитала Шевченків «Заповіт» («Testament») польською мовою.

На завершення літературного вечора Наталія Янусь і другокурсниця Дарина Сорока продемонстрували відео читання творів Тараса Шевченка іноземними мовами читачами з різних країн світу від випускників факультету та волонтера Корпусу Миру Абрама Краузе.

Завдяки таким читанням молодь буде ще більше шанувати нашого Великого Кобзаря як ерудовану, освічену людину, інтелектуала, твори якого читають у всьому світі. Його «Кобзар» – один із найбільш перекладених збірок літературних творів, що робить його ключовим елементом світової культурної спадщини, а «Заповіт» входить у топ-5 світових творів за кількістю перекладів.

Відповідальні за проведення заходу – Наталія Янусь, Ольга Собчук і Василь Кучер.

Абрам Краузе, волонтер Корпусу Миру США в Україні, м. Рочестер, Мінісота, США.

ГОРДІ ЙМЕННЯ ПОЕТА

Ніна БАГНЮК

У Читальному залі бібліотеки Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка пройшло чимало заходів з нагоди Шевченківських днів з участю викладацького та студентського колективів. Яскравим і показовим фоном усіх заходів стала тематична виставка, підготовлена колективом бібліотечних працівників на чолі з її завідувачкою Юлією Стрельчук. Свої тематичні роботи показали студенти і випускники спеціальностей «Образотворче мистецтво» і «Трудове навчання та технології» на вернісажі в головному корпусі Академії.

У Публічній бібліотеці імені Юліуша Словацького також вшанували Великого Кобзаря. Примітно, що й до цього дійства активно долучилися представники нашої Академії та Фахового коледжу.

Для працівників та відвідувачів книгозбірні доктор історичних наук, завідувач кафедри української мови та літератури, історії професор Ірина Скакальська прочитала лекцію про Тараса Шевченка, що вмістила чотири кластери (короткі біографічні дані, пізнавальні факти з життєпису, міфи про Шевченка та вшанування поета на Кременеччині 100 років тому) та цікаву інформацію про Музей Заповіту Тараса Шевченка у Переяславі. Саме у будинку друга, лікаря Андрія Козачківського, Кобзар написав свій «Заповіт» у 1845 році.

На завершення пані Ірина підсумувала, що Шевченко – наш сучасник, він з нами разом бореться з ворогом і перемагає. А ми – покоління, що виконує його заповіт і поширює його потужне слово.

На підтвердження цих слів працівники бібліотеки продемонстрували відеочитання Шевченкових поезій, серед учасників якого – здобувач спеціальності «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», третьокурсник Академії Іван Стаднік із поезією «І виріс я на чужині» та студент 21-Мк групи спеціальності «Музичне мистецтво» Фахового коледжу Артем Кашук, який виконав уривок з поеми «І мертвим, і живим, і ненародженим...».

Отож, студенти та їхні наставники завжди гідно вшановують нашого Великого Кобзаря і горді тим, що працюють і навчаються в Академії його імені.

ПОЕМА «КАВКАЗ»: ВІД ПОЕЗІЇ ДО ТЕОРІЇ ГРАФІВ

Олена ФУРМАН, кандидат педагогічних наук, доцент

На кафедрі інформаційних технологій та методики навчання інформатики відбувся захід до Шевченківських днів – інноваційний інтелектуальний воркшоп за сценарієм «Візуалізація сенсів: Побудова графів знань за поемою Т.Шевченка «Кавказ»». Студенти спеціальності «Інформатика» спробували подивитися на класику української літератури через призму точних наук.

Здавалося б, де поезія, а де теорія графів? Проте організатори ставили перед собою амбітну мету: продемонструвати, що будь-який складний масив даних – навіть емоційний літературний текст – можна перетворити на візуальну формальну структуру.

Учасники працювали над деконструкцією тексту поеми. Замість звичного літературознавчого аналізу, студенти будували графи знань, де вершинами ставали персонажі (Прометей, Кат), концепції (Воля, Слава, Кров) та географічні об'єкти, а ребрами виступали конфлікти, причинно-наслідкові зв'язки та циклічність подій у творі.

За допомогою інструментів ментальних карт студенти візуалізували боротьбу титанів, імперську експансію та незламність духу героїв, що дозволило побачити структуру поеми як цілісну систему.

Захід показав, що математичне мислення допомагає глибше проникати в сенси, структурувати хаос і знаходити логічні закономірності там, де панують емоції. Студенти не лише вшанували пам'ять Кобзаря, а й прокачали свої soft skills з аналітики та моделювання.

ПЛІЧ-О-ПЛІЧ – ДО НОВИХ ПЕРЕМОГ!

Підписано Меморандум про співпрацю між Управлінням масового спорту у Тернопільській області Агенції масового спорту України та Кременецькою обласною гуманітарно-педагогічною академією ім.Тараса Шевченка.

Це означає, що наш заклад вищої освіти офіційно долучається до спільної системної роботи над розвитком студентського та масового спорту в області.

У межах співпраці передбачаємо розвиток і підтримку студентських спортивних ліг; проведення спільних змагань, турнірів і фестивалів; залучення молоді до регулярної фізичної активності; виявлення та підтримку спортивно обдарованих студентів; реалізацію всеукраїнських ініціатив, зокрема проекту «Пліч-о-пліч. Всеукраїнські студентські ліги».

Як сказав начальник управління масового спорту у Тернопільській області Андрій Човган, «для нас важливо, що до розвитку студентського спорту долучається все більше закладів вищої освіти. Це означає: нові команди, нові змагання і найголовніше – більше молоді, яка обирає активний та здоровий спосіб життя. Пліч-о-пліч будемо сильну спортивну спільноту Тернопільщини».

Отож, втілюється у життя процес розширення партнерської мережі та послідовного формування потужної системи студентського спорту в області.

Пліч-о-пліч – до нових можливостей і перемог!

ПРОСТІР ДЛЯ НОВИХ ПЕРСПЕКТИВ

Центр «Молода Дипломатія» є неприбутковою громадською організацією, заснованою в 1992 році студентами та викладачами факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка. Основною частиною його діяльності є формування професійних, кваліфікованих кадрів у галузі міжнародних відносин, які протягом 20 років успішно презентують інтереси своєї держави та реалізують власні проекти громадського характеру. Члени цієї організації – це активні та успішні студенти факультету міжнародних відносин ЛНУ ім. Івана Франка, ерудити, автори та організатори численних міжнародних тренінгів та конференцій, громадяни, які

усвідомлюють свою відповідальність перед суспільством і демонструють готовність продуктивно працювати, сприяючи розвитку своєї країни та рідного міста.

Минулого року між Кременецькою обласною гуманітарно-педагогічною академією імені Тараса Шевченка і громадською організацією «Молода дипломатія» було підписано Меморандум про співпрацю. Цей крок став важливим етапом у зміцненні партнерства, реалізації спільних ініціатив та розширенні можливостей для студентської молоді.

Студентський ректор Академії Олександр Сичов 17 лютого дистанційно долучився до звіту про роботу президента ГО «Молода дипломатія» Віталія Нестерука, що відбувся у місті Львові. Під час події Віталій виступив із промовою, в якій наголосив на важливості активної участі молоді у формуванні громадянського суспільства та розвитку молодіжної дипломатії.

Участь у заході підтвердила, що взаємодія освіти та громадського сектору створює простір для розвитку лідерства, відповідальності та нових перспектив.

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ

У нашій академічній спільноті започатковано нову сторінку міжнародної співпраці – програму академічної мобільності студентства між Кременецькою обласною гуманітарно-педагогічною академією імені Тараса Шевченка та Жешувським Університетом Республіки Польщі.

Вперше цей важливий напрям співпраці реалізовано завдяки невтомній праці та ініціативності заступника голови сектора міжнародної співпраці, кандидата мистецтвознавства, доцента кафедри мистецьких дисциплін і методик їх навчання Світлани Гуральної, яка доклала значних зусиль для налагодження партнерських зв'язків і створення нових можливостей для наших студентів.

Державний Жешувський Університет є найбільшим освітнім закладом у Підкарпатському регіоні Польщі. Він заснований в 2001 році, але вже встиг потрапити до рейтингів кращих ЗВО Польщі за напрямом маркетингу та управління. В Університеті на сьогодні навчаються понад 22 000 студентів, штат наукових співробітників налічує понад 2500 осіб.

Для студентів запропоновано навчання на 12 факультетах та 54 спеціальностях польською та англійською мовами на ступінь бакалавра та магістратури.

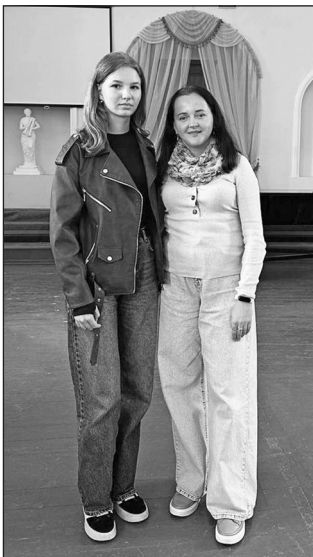
Жешувський університет надає іноземним студентам проживання у 6 гуртожитках, розраховані на понад 2000 студентів. Проживання в 2-х та 3-х місних кімнатах, які оснащені туалетом, душем та міні-кухнею з холодильником. У кожній кімнаті є доступ до Інтернету, телебачення та телефонна комунікація. На кожному поверсі розташована кухня, обладнана новими електроплитами, пральня, кімнати для навчання, тренажерний та фітнес зали, більярд.

Жешувський Університет постійно співпрацює з 61 вузом за межами Польщі, завдяки чому студенти та викладачі університету мають можливість проходити стажування, відвідувати семінари та наукові конференції за кордоном.

У рамках програми Erasmus Жешувський університет співпрацює зі 160 вузами.

На літній семестр за кошти ЄС в рамках програми проекту Erasmus+ KA від нашої Академії до Жешувського університету направлено студентку 21-Р групи спеціальності «Образотворче мистецтво» нашої Академії Анастасію Свиридову. Тут вона буде мати нагоду поглибити свої знання, розширити мистецький кругозір, набратися нового досвіду співпраці з польськими колегами та викладачами. Це вагомий крок до професійного зростання, здобуття міжнародного досвіду та розширення академічних горизонтів.

Щиро вітаємо Анастасію та бажаємо їй успішного навчання. З нетерпінням чекаємо повернення до академії з новими знаннями, враженнями та досягненнями.

ПЕРЕМОЖЦІ МОВНОГО КОНКУРСУ

У Тернопільському академічному ліцеї «Українська гімназія» ім. І. Франка відбувся обласний етап XVI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Цей конкурс уже багато років поспіль є однією з найпрестижніших інтелектуальних платформ, що об'єднує талановиту молодь України навколо ідеалів, закладених у творчості Великого Кобзаря. Його головна мета – вшанування творчої спадщини Тараса Шевченка, популяризація української мови та літератури, а також підтримка обдарованих дітей та студентів.

З вітальним словом до учасників заходу звернувся заступник директора департаменту освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації Ірина Маланчук та директор Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти Олександр Петровський. Вони побажали учасникам наснаги, віри у власні сили та творчого натхнення, наголосивши на важливості плекання любові до рідної мови, особливо в час неспокійного сьогодення.

У змаганнях брали участь 146 учасників – найкращих знавців української словесності (учні 5–11 класів закладів загальної середньої освіти та студенти закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти).

Атмосфера заходу була сповнена творчого натхнення та духу здорової конкуренції. Учасники демонстрували не лише глибокі знання біографії та творів Шевченка, а й оригінальність мислення, вміння аналізувати художні тексти та, що найважливіше, – створювати власні прозові та поетичні твори на актуальні теми, що перегукуються із заповідями Пророка.

Роботи конкурсантів оцінювало висококваліфіковане журі у складі провідних філологів, науковців та педагогів області. Вони відзначили високий рівень підготовки учасників, їхню щирість, патріотизм та любов до рідного слова.

За результатами ретельного оцінювання, було визначено переможців обласного етапу, серед яких – юні знавці рідної мови Фахового коледжу Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка: другокурсниця спеціальності «Музичне мистецтво» Соломія Литвин виборола найвищу нагороду, а першокурсниця спеціальності «Початкова освіта» Марія Пономаренко отримала Диплом II ступеня під вимогливим керівництвом Наталії Яцюк.

Вітаємо переможниць і їхню наставницю з успіхом. Бажаємо подальших творчих успіхів, натхнення та нових звершень.

Юні таланти, що набрали найбільшу кількість балів, як завжди, отримають почесне право представляти нашу область на фінальному етапі конкурсу.

ЗОЛОТО КАРІНИ – ЗОЛОТО УКРАЇНИ!

Другокурсниця спеціальності «Фізична культура» Фахового коледжу Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка Каріна Козлова виборола золото Континентального Кубка на етапі з лижного двоборства у Шонаху (Німеччина) і заслужено отримала почесний титул майстра спорту міжнародного класу з лижного двоборства.

Цього року вона двічі стала переможницею етапу розіграшу Alpen Cup з лижного двоборства. Змагання пройшли 14–15 березня в німецькому місті Оберхоф.

Щодо навчання, то Каріна навчається дистанційно, тому що все життя пов'язане зі спортом. Весь вільний час віддає тренуванням і тим самим жертвує спокійним життям підлітка. Через щільний графік тренувань та змагань з одногрупниками та друзями бачиться нечасто.

Займається спортом дівчина з дев'яти років разом з батьком і тренером Миколою Козловим. Починалася її кар'єра на комплексі Кременецьких трамплінів, на 15-метровому трампліні і від початку, як стверджує тренер, у неї все дуже гарно виходило.

Каріна Козлова зараз тренується за кордоном з чоловічою збірною України з лижного двоборства, але досі пам'ятає свої перші спроби у Кременці. І ось за сім років від першого стрибка з трампліна стала майстром спорту міжнародного класу з лижного двоборства. Виконала норматив у січні на Континентальному Кубку з лижного двоборства. Цей сезон був для Каріни досить успішним. Вже з початку цього сезону вона почала здобувати призові місця на міжнародних аренах. У зимовий сезон ввійшла зовсім на іншому рівні: почала виступати на юніорських кубках світу, на Альпійських кубках, на Континентальних Кубках. І в кожному з цих змагань досягала максимального результату, займала перші місця.

Як Каріна, так і її тренер, бачать спортсменку майбутньою учасницею Зимових Олімпійських ігор. Вона брала участь в Кубку світу з лижного двоборства та в Кубку світу зі стрибків на лижах з трампліна, тим самим заробляла кваліфікаційні бали. Була б олімпійська програма жіночого лижного двоборства, вона спокійно проходила б на Олімпійські ігри. У Ski Federation of Ukraine мають надію, що на 2030 рік все ж таки буде ця програма і лижниця ще підніме свою кваліфікацію у спорті. Зі слів Миколи Козлова, Каріна цього року проробила дуже велику працю. Єдине, що їй треба, – це зміцніти, подорослішати, підняти рівень бігової підготовки. І за ці два роки всі прагнуть бачити її на перших місцях великої арени.

На даний момент спортсменка не планує закінчувати свою кар'єру, тому що їй це дуже сильно подобається: вона бачить результати своїх важких тренувань і хоч найбільше стабільності в перемогам.

А ми, у свою чергу, додамо, що Каріна Козлова – наша надія і гордість Фахового коледжу. Вітаємо з перемогою, пишаємось і бажаємо нових переможних досягнень у мирній Україні.

ПРОЄКТ «EduRob»: ВАЖЛИВА СПІВПРАЦЯ

Ігор ГАЛАГАН, кандидат педагогічних наук, доцент

Основною метою проєкту EduRob є подолання розриву в знаннях про освітню робототехніку між здобувачами освіти в ЄС та Україні, особливо молодим поколінням, за підтримки програми Erasmus+. Ініціатива передбачає співпрацю між викладачами шести віддалених закладів вищої освіти України та їхніми чотирма партнерами з ЄС.

Зважаючи на те, що українські вчителі мають обмежений доступ до новітніх технологій, зокрема до освітньої робототехніки, і що розвиток робототехніки, яка є втіленням комп'ютерного мислення, оптимально досягається шляхом використання навчальних робіт на ранніх етапах навчання, наше партнерство розпочало ініціативу, спрямовану на розширення можливостей викладачів університетів, вчителів, які готуються до роботи, та вчителів, які вже працюють, набути навички, яких їм бракує, а також оновити навчальні програми підготовки вчителів та навчальні практики.

Основними завданнями проєкту є впровадження компетенцій з робототехніки в навчальні програми підготовки вчителів та сприяння використанню освітніх робіт у навчальних цілях у рідних містах українських університетів.

Завдання проєкту включають закупівлю обладнання, запуск курсів для студентів і, зрештою, проведення тренінгів для вчителів, які вже працюють, та розвиток їхнього потенціалу. Щоб полегшити цей процес, ініціюється ідея проєкту щодо включення компетенцій з робототехніки до навчальних програм підготовки вчителів на всіх освітніх рівнях: дошкільної, початкової, середньої та професійної освіти.

Упродовж проєкту партнери з ЄС діляться своїм досвідом, щоб допомогти українським колегам посилити їхній технічний, цифровий та навчальний потенціал через навчальні поїздки, тренінги та масові відкриті онлайн-курси (МВОК). Безперечно, що доступ до сучасних освітніх робіт та робототехніки певною мірою покращить психічне здоров'я та благополуччя дітей України.

Кінцева мета вебінарів – створення повноцінного освітнього компоненту «Основи робототехніки», який має бути розміщений на цифрових освітніх платформах українських закладів – партнерів проєкту «EduRob».

Із січня відбулась серія навчальних курсів від європейських партнерів Erasmus+ «EduRob». За період січень-березень пройшло три курси розробки навчальних програм в освіті. До заходів долучилися викладачі кафедри інформаційних технологій та методики навчання інформатики; дошкільної та початкової освіти; теорії і методики трудового навчання та технологій нашої Академії. Європейські партнери ознайомили із цікавим досвідом роботи в їхніх закладах вищої освіти.

Проєкт передбачає закупівлю робототехнічного обладнання, яке можна використати для різних рівнів освіти: дошкільної, початкової, середньої, вищої. Реалізація проєкту покладає на викладачів кафедри інформаційних технологій на чолі з кандидатом педагогічних наук, доцентом Ігорем Галаганом. Менеджером проєкту є проректор з виховної роботи та міжнародного співробітництва, доцент Микола Сиротюк.

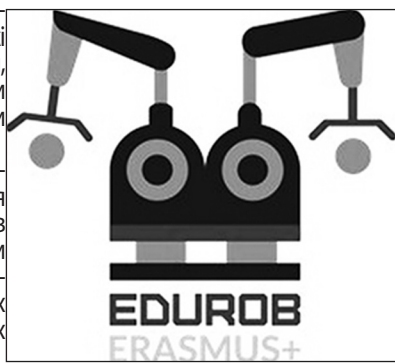
У рамках проєкту Erasmus+ «EduRob» 13 січня 2026 року відбулася онлайн-зустріч керівництва. Захід об'єднав представників установ-партнерів з Естонії, Австрії та України, створивши важливу платформу для стратегічної координації та спільного планування.

Зустріч відкрили представники Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка, після чого відбулася низка комплексних презентацій, присвячених прогресу та майбутньому плануванню ключових робочих пакетів на період січень-червень 2026 року.

З детальними доповідями виступили представники Технологічного університету Граца (Австрія), Тартуського університету (Естонія), Ізмальського державного гуманітарного університету, Мелітопольського

державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького та Мукачівського державного університету (Україна), окреслюючи досягнення, поточні виклики та пріоритетні дії на найближчі місяці.

Особливу увагу було приділено загальним питанням управління та закупівлі обладнання, координатором яких виступила Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка, з акцентом на терміни, технічні вимоги та координацію партнерів для забезпечення ефективної інтеграції робототехніки в освітню практику. Зустріч завершилася спільним обговоренням, підтвердженням ключових рішень, розподілом обов'язків та домовленістю про наступні кроки.

Друга серія вебінарів у рамках Робочого пакету 2 проєкту «EduRob» відбулася 29 січня 2026 року. Вебінари були проведені експертами Технологічного університету Граца (Австрія) та присвячені тому, як робототехніка використовується на всіх рівнях освіти: робототехніка в дошкільній освіті; робототехніка та цифрові компетентності в початковій освіті; робототехніка та цифрові компетентності в середній освіті.

Учасники – робочі групи з українських університетів-партнерів – представили свої практичні розробки: команди дошкільної освіти поділилися планами проведення змагань з робототехніки (місцевого, обласного та національного рівнів); команди початкової освіти обговорили питання інтеграції робототехніки в навчання; команди середньої освіти продемонстрували міні-уроки для 5-11 класів, інтерактивні методи та конструкції уроків. Сучасні інструменти, такі як Arduino, LEGO, Micro:bit та середовища програмування, активно обговорювалися як ефективні способи підвищення залучення студентів та результатів навчання.

Ці вебінари зміцнили академічну співпрацю ЄС-Україна, продемонстрували чітке зростання цифрової та педагогічної компетентності та показали реалістичні способи адаптації європейського досвіду до українського. Проєкт Erasmus+ «EduRob» продовжує рухатися вперед: від ідей до практики, від обладнання до класних кімнат.

Європейські експерти представили інноваційні моделі наставництва, продемонстрували робіт, що використовуються у педагогічній практиці, та висвітлили ефективні підходи до організації студентської практики, проєктів та практичних занять.

У рамках Робочого пакету 3 проєкту Erasmus+ «EduRob» українські партнери долучилися до онлайн-курсу «Основи розробки курсів», щоб вивчити європейський досвід у створенні ефективних та інноваційних навчальних програм.

Серія заходів, ініційована Тартуським університетом (Естонія), розпочалася з двох онлайн-зустрічей, що відбулися 4 та 9 лютого 2026 року. Під час першої сесії учасники представили, поділилися очікуваннями, ознайомилися з платформою MIRO та її інтерактивними інструментами, а також брали участь у спільній груповій роботі.

Друга зустріч була зосереджена на визначенні результатів навчання та виборі ефективних методів викладання. Учасники, що представляють програми дошкільної, початкової та середньої освіти, досліджили, як робототехніка інтегрована в естонські навчальні програми на всіх рівнях: від раннього дитинства до старшої середньої освіти.

Під час групових обговорень представники українських університетів розробили

цілі та очікувані результати навчання для курсу робототехніки, адаптованого для студентів закладів вищої освіти, які спеціалізуються на дошкільній, початковій та середній освіті. Ідеї були візуалізовані в MIRO та представлені для ширшого обговорення, сприяючи змістовному академічному діалогу та узгодженню підходів.

Ці семінари зміцнили міжнародну співпрацю, дали можливість цінному обміну досвідом та сприяли формуванню спільного бачення сучасного курсу робототехніки. Результати знаменують собою важливий крок до інтеграції інноваційних технологій у професійну підготовку майбутніх педагогів.

Нова серія онлайн-заходів у рамках Робочого пакету 4 «Оновлення навчальних програм студентської практики» міжнародного проєкту ERASMUS+ успішно стартувала 16 лютого 2026 року. Ця важлива ініціатива, координувана лідером Робочого пакету 4 Ізмальським державним гуманітарним університетом, об'єднала лекторів українських університетів-партнерів, щоб стати учасниками надихаючого вебінару, проведеного експертами Технологічного університету м.Грац (Австрія).

Під час сесії австрійські колеги поділилися цінним досвідом: майстер-класи з робототехніки для школярів (Технічний університет м. Грац, лабораторія MINKT); навчальна практика для майбутніх учителів (PH STMK); практичний тренінг для студентів-інженерів (ТУ Граца, лабораторія робототехніки). Учасники досліджували, як робототехніка успішно інтегрується в австрійську освіту на різних рівнях: від початкових та середніх шкіл до вищої освіти.

Європейські експерти представили інноваційні моделі наставництва, продемонстрували робіт, що використовуються у педагогічній практиці, та висвітлили ефективні підходи до організації студентської практики, проєктів та практичних занять.

Цей вебінар став важливою віхою в оновленні програм студентської практики через сучасні цифрові підходи та інтеграцію робототехніки. Отримані знання сприятимуть модернізації навчальних програм, зміцненню практично-орієнтованої педагогічної освіти

ВІТАЄМО!

Атестаційна комісія МОН України присвоїла вчене звання доцента

ТАРКІВСЬКІЙ-НАГИНАЛЮК
Олені Дмитрівні
кандидату педагогічних наук

навчальних програм робототехніки для майбутніх педагогів.

В результаті зустрічі учасники успішно систематизували ключові елементи структури курсу, сприяючи підвищенню цифрової компетентності в українській дошкільній, початковій та середній освіті.

3 березня 2026 року відбулась третя зустріч у рамках Work Package 4 Міжнародного Erasmus+ project «EduRob», яку приймали представники дитячого садочка Rakvere Rohuaia (Естонія).

Під час зустрічі учасники ознайомилися з організацією стажування в закладах дошкільної освіти з акцентом на робототехніку, обговорили ефективні методики проведення робіт з робототехніки з молодшими здобувачами освіти та розглянули важливі міркування безпеки. Особливу увагу приділили програмі ProgeTiger, яка сприяє розвитку технологічної грамотності та цифрової компетентності дітей та педагогів у галузях інженерії, IT та дизайну.

Академічні співробітники українських університетів-партнерів мали можливість глибше ознайомитися з естонським досвідом інтеграції робототехніки в дошкільну освіту, включаючи структуру сесій робототехніки, стратегії запобігання ризикам та можливості організації викладацької практики з робототехнікою.

Ця зустріч стала важливою віхою у міжнародному обміні досвідом та суттєво сприятиме посиленню професійної підготовки майбутніх освітян та зміцненню їх цифрової компетентності.

6 березня 2026 року відбулась четверта зустріч в рамках Work Package 4 Міжнародного Erasmus+ project «EduRob». Сесію провела викладачка Ізмальського державного гуманітарного університету.

Нарада була присвячена якості та специфічним особливостям реалізації освітніх програм. Під час обговорення учасники досліджили кілька ключових тем: порівняльний огляд моделей педагогічної практики в Україні та закладах вищої освіти ЄС; структурні характеристики програм підготовки майбутнього вчителя.

Завершилася нарада захопливою дискусією щодо подальших кроків, пов'язаних з розробкою та впровадженням навчальних програм з робототехніки у у навчальні програми для дошкільної, початкової та середньої освіти.

Загалом, сесія зміцнила професійний діалог серед партнерів Erasmus+ project «EduRob» та дала змогу учасникам обмінятися цінним досвідом організації викладацької практики в Україні та країнах ЄС. Партнери також окреслили підходи до розробки програм підготовки майбутніх вчителів та досліджили можливості інтеграції робототехніки в освітній процес на різних рівнях.

Ідеї та пропозиції, які обговорювалися під час зустрічі, створили міцну основу для подальшого вдосконалення освітніх програм та розробки ефективних моделей викладацької практики в рамках проєкту

Спільними зусиллями партнери EduRob продовжують працювати над інноваційною та якісною освітою вчителів на майбутнє.

та підвищенню цифрової компетентності майбутніх освітян в Україні.

У межах Work Package 3 з Erasmus+ project «EduRob» українські партнери продовжили вивчати європейський досвід розробки ефективних навчальних курсів. Наразі проходить серія онлайн-заходів під керівництвом University of Tartu (Естонія), а третя зустріч успішно пройшла 23 лютого 2026 року.

Це заняття було присвячено практичній співпраці. Колеги з українських університетів-партнерів переглянули раніше розроблені результати навчання курсу робототехніки, призначеного для студентів спеціальності «Дошкільна освіта, початкова освіта та середня освіта».

Учасники працювали в групах, щоб обговорити потенційні теми майбутніх навчальних програм, включаючи знайомство з робототехнікою, основ робототехніки в дошкільних закладах та школах, огляд освітніх робіт та методику викладання.

Всі ідеї були візуалізовані та структуровані з використанням MIRO, що дозволило учасникам спільно картувати, аналізувати та вдосконалювати. Семінар став важливою практичною віхою у розробці високоякісних

ПРО ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У РОБОТІ МУЗЕЇВ

Ірина СКАКАЛЬСЬКА

У Кременецькому краєзнавчому музеї пройшов цікавий воркшоп на актуальну тему «Практичне використання ШІ в сучасному музейному просторі».

Доповідачі у своїх виступах і присутні під час обговорення ділилися інформацією про те, як сучасні цифрові інструменти, платформи, сервіси та ШІ можуть змінювати підходи до роботи педагогів, музейних працівників, дослідників; чи може штучний інтелект замінити людський; як робота з використанням ШІ впливатиме на розвиток критичного мислення; про застосування мультимодальності та нові технології; про штучний інтелект та академічну доброчесність.

Із конкретними тематичними доповідями виступили директор Кременецького краєзнавчого музею Андрій Левчук, який проаналізував «Цифрові технології у підготовці музейного уроку з формування громадянської компетентності». Доктор історичних наук, завідувач кафедри «Історія та методика її навчання» Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка, професор Ірина Скакальська продовжила цей виступ поглибленим науковим дослідженням «Методологічні засади використання штучного інтелекту у підготовці до лекції (педагогічний та джерелознавчий виміри)».

Розширив тематичні межі воркшопу викладач Фахового коледжу нашої академії, майстер народної творчості Сергій Томашівський: він зупинився на близькій до його дисципліні темі «Використання ШІ у створенні орнаментики на керамічних виробках».

Не відстають у своїх наукових пошуках від своїх наставників і молоді дослідники, трьохкурсники спеціальності «Історія», які залишилися вірними загальній проблематиці воркшопу: Давид Лесь зробив акцент на темі «Диджиталізація музейного простору: можливості та виклики застосування штучного інтелекту», а Роман Ткачук завершив виступи дослідженням «Інтеграція технологій штучного інтелекту в сучасний музейний простір».

Працівники Кременецького краєзнавчого музею вирішили зробити приємний сюрприз тим, хто завітав на засідання воркшопу: кожен із присутніх отримав у подарунок насіння мальв як символ стійкості духу українців, які з ШІ і без нього борються за свою перемогу над ворогом.

ІНКЛЮЗІЯ В МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ

Олександра МОРОЗ

На базі циклової комісії музичних дисциплін Фахового коледжу нашої Академії відбувся науково-методичний семінар «Практичний досвід реалізації інклюзивного навчання в музичному мистецтві».

Метою заходу став обмін професійним досвідом щодо створення безбар'єрного освітнього середовища та інтеграції здобувачів освіти з особливими освітніми потребами (ООП) у мистецький простір. Запрошені спікери Наталія Герасимович та Алла Грудницька презентували учасникам комплексний алгоритм реалізації інклюзивного навчання, що базується на синергії психологічної корекції та музичної педагогіки.

Наталія Герасимович – практичний психолог, методист Кременецької ЗОШ І–ІІІ ступенів №4, авторка корекційних програм для дітей з особливими освітніми потребами (ООП). У межах доповіді спікерка провела ґрунтовний аналіз оновленої нормативно-правової бази, що регламентує організацію інклюзивного навчання в закладах освіти. Особливу увагу було приділено ієрархії рівнів підтримки (від 1-го до 5-го) та механізмам їх практичної реалізації в освітньому процесі. Експертка акцентувала на важливості адаптації та модифікації навчальних програм відповідно до індивідуальної траєкторії розвитку дитини, визначивши інклюзію як фундамент для формування емпатії, толерантності та когнітивної гнучкості у всіх учасників

освітнього процесу.

Алла Грудницька – старший учитель, викладач-методист, сертифікований вчитель початкових класів, експертка з оцінювання професійних компетентностей учителів, регіональна експертка управління ДСЯО в Тернопільській області та фахівець соціальної роботи проекту «Життєстійкість» (Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?») – акцентувала на забезпеченні доступності професійної освіти для кожного здобувача.

У межах семінару було проведено серію практичних вправ із використанням підручних засобів та «музичних інструментів», спрямованих на корекцію та розвиток: «Ритм мого імені» – техніка самоідентифікації через ритмізацію; «Малюємо музику» та «Емоція в кольорі» – методи арттерапевтичної візуалізації аудіальних образів; «Музичні рухи» (зі стрічками) – розвиток координації та кінестетичного сприйняття; «Звуки навколо нас» – вправа на розвиток акустичної уваги; Метод ейдетики з використанням МАК (метафоричні асоціативні карти) – активізація образного мислення та асоціативної пам'яті.

Захід пройшов у конструктивній, дружній атмосфері, забезпечивши викладачів дієвим методичним інструментарієм для роботи в інклюзивному освітньому середовищі.

У ФОРМАТІ ГОСТЬОВОЇ ЛЕКЦІЇ

Оксана ДОМАНЮК

Гостьові лекції стали традиційними у співпраці між закладами освіти різних рівнів. Науковці кафедр Академії та викладачі Фахового коледжу разом зі студентами часто приймають представників ЗВО Тернопілля, Рівненщини, Львівщини та інших областей, а також самі відвідують їх із дружніми візитами.

Доктор педагогічних наук, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти нашої Академії, професор Валентина Бенера прочитала гостьову лекцію для здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка. Вона розкрила болючу й актуальну тему «Застосування інноваційних практик у роботі з дітьми із особливими освітніми потребами», яка викликала жваве обговорення і значний інтерес у всіх присутніх.

Слухачами стали викладачі кафедр соціальних технологій, студенти та магістранти спеціальностей «Соціальна робота та консультування», «Дитячі та молодіжні служби». Особливу увагу привернув досвід проходження студентами практики у школі Фондації «Porta Vitae» (Республіка Польща), що надає реабілітаційні послуги для українських дітей з аутичними розладами.

Майбутні фахівці соціальної сфери мали змогу ознайомитися з інноваційними технологіями роботи з дітьми із особливими освітніми потребами (океанотерапія, артератерія, кінстотерапія).

Змістовна та надзвичайно цікава гостьова лекція на тему «Декоративно-прикладне мистецтво як засіб активізації творчості дітей дошкільного віку» відбулась у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Спікером заходу виступила Ірина Онищук – доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної та початкової освіти нашої Академії.

Під час зустрічі науково-педагогічні працівники кафедри теорій та методики дошкільної і спеціальної освіти та студенти-другокурсники – майбутні вихователі закладів дошкільної освіти – мали можливість: ознайомитись із сучасними підходами до розвитку творчості дітей дошкільного віку; дізнатися про ефективні методи використання декоративно-прикладного мистецтва у практиці ЗДО; отримати цінні поради від досвідченого науковця та практика.

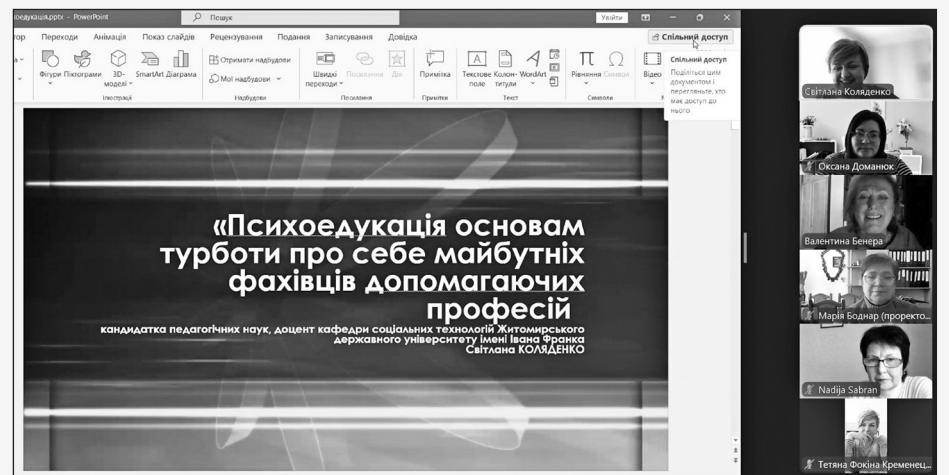
Практика проведення гостьових лекцій дає свої плоди: науковці діляться власним досвідом роботи, а студенти беруть для себе щось нове і корисне для майбутньої професійної діяльності. Крім цього, налагоджуються хороші партнерські стосунки між ЗВО.

СТУДЕНТАМ – ПРО ПСИХОЕДУКАЦІЮ

Науково-педагогічні працівники кафедри дошкільної та початкової освіти, кафедри педагогіки, психології та соціальної роботи, здобувачі вищої освіти мали цінну можливість взяти участь у змістовній та глибокій розмові про надзвичайно важливе – вміння дбати про себе в умовах професій, що передбачають постійну підтримку інших.

Гостьову лекцію «Психоедукація як основа турботи про себе майбутніх фахівців допомагаючих професій» прочитала кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальних технологій, директор Студентської соціальної служби та телефону Довіри Житомирського державного університету імені Івана Франка Світлана Коляденко.

Висвітлена тема звучить особливо актуально в сучасному світі, де представники допомагаючих професій щоденно стикаються з емоційними навантаженнями, переживаннями та відповідальністю за добробут інших людей, дітей.

Упродовж лекції переконливо підкреслювалася думка про те, що турбота про інших неможлива без турботи про себе. Майбутні фахівці мають навчитися розпізнавати власні емоційні стани, берегти внутрішні ресурси, підтримувати психологічну рівновагу та своєчасно відновлювати сили. Лекція спонукала замислитися над тим, що професійна ефективність починається з уважного ставлення до власного здоров'я.

Гостьова зустріч викликала натхненне обговорення і залишила по собі відчуття внутрішньої зосередженості та усвідомлення того, що піклування про власний психологічний стан – не слабкість, а необхідна умова професійної зрілості. Світлана Коляденко мотивувала майбутніх фахівців допомагаючих професій шукати баланс між служінням іншим і збереженням власних життєвих ресурсів, що робить її цінним і важливим складником їхньої професійної підготовки.

З ТВОЇМ ПРЕСВІТЛИМ ІМЕНЕМ, КОБЗАРЮ, – ДО ТВОРЧОСТІ, НАВЧАННЯ, БОРОТЬБИ!

МИ НАЩАДКИ КОБЗАРЯ

Здобувачі освіти груп 31-Дк та 11-Дкс Фахового коледжу нашої Академії разом із викладачем Вікторією Андрусик провели відкриту виховну годину на тему «Шевченко Live: слово, що не має часу», присвя-

чену постаті Тараса Шевченка – видатного поета, художника та символу української національної ідентичності.

Під час заходу здобувачі пригадали життєвий шлях Кобзаря, декламували його поезії та розмірковували над тим, наскільки актуальним є його слово сьогодні. Атмосфера була наповнена щирістю, патріотизмом та повагою до культурної спадщини нашого народу. Разом із здобувачами освіти 11-Дк та 11-Пк груп створили символічне «Дерево пам'яті та майбутності», на якому залишили думки, побажання та слова, що відображають значення творчості Шевченка для сучасної молоді.

Здобувачі освіти також долучилися до VI Всеукраїнського інтернет-флешмобу «Ми нащадки Кобзаря», продемонструвавши свою любов до українського слова та шану до творчості великого митця. Пам'ятаємо, шануємо та продовжуємо нести у світ слово Кобзаря.

ВЧИМОСЯ НА ШЕВЧЕНКОВОМУ СЛОВІ

На початку березня ми вшануємо пам'ять Великого Кобзаря – основоположника сучасної української літературної мови. У нашому Фаховому коледжі цей день був сповнений глибинними змістами: на кожному занятті з рідної мови звучало слово Тараса Шевченка.

Під керівництвом викладача української мови і літератури циклової комісії гуманітарних дисциплін Наталії Яцюк здобувачі освіти поєднували вивчення мовних норм із аналізом творчості поета. Студенти груп 21-Дк та 21-Пк відточували майстерність пунктуації (тире між підметом і присудком) на прикладі живих і пророчих рядків поета.

На занятті в 11-Мк групі у рамках теми «Написання іншомовних слів» говорили про те, які запозичення зустрічаються у творах Шевченка та як їх правильно писати згідно з нормами чинного правопису. Пам'ятаємо, вивчаємо, шануємо.

ІНТЕРАКТИВНЕ ЗАНЯТТЯ

Під час опрацювання граматичної теми «Relative clauses» у рамках вивчення освітнього компонента «Практичний курс англійської мови» здобувачами 11-А групи спеціальності «Англійська мова та зарубіжна література» асистент кафедри іноземних мов і методик їх навчання Ольга Собчук провела заняття в інтерактивній формі.

У період проведення заходів, присвячених вшануванню пам'яті видатного українського поета і художника Тараса Шевченка, студенти тематично звернулися до його постаті, використовуючи біографічні факти та відомості про творчість митця як мовний матеріал для виконання граматичних вправ.

Під час підготовки домашнього завдання студенти розробили вікторини англійською мовою, тематика запитань яких була пов'язана з життям і творчістю Тараса Шевченка, що дозволило поєднати граматичну практику з культурно-історичним змістом. Така форма роботи сприяла поглибленню знань про Великого Кобзаря, активній комунікації англійською мовою та залученню всіх учасників до обговорення.

РЕФЛЕКСІЇ ЯК ЗДАТНІСТЬ ДО САМОПІЗНАННЯ

Олег ЗБРУЧАНСЬКИЙ

У рамках Шевченківських урочин кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури, історії та методики їх навчання Олег Васишин провів тематичний захід «Епістолярний дискурс про Шевченка очима молоді». Вже з перших слів модератора можна було збагнути мотивацію проведення цієї події. Бо ж, відповідаючи на запитання про внутрішній портрет митця художнього слова, видатний шевченкознавець і методист Борис Степанішин відповів так: «Це, вочевидь, цілий комплекс духовності: світогляд і вірування, громадське й мистецьке кредо, концепція морально-етичних поглядів, властивості вдачі і характеру, захоплення й обдарування, самоосвіта і самовиховання тощо».

Саме під таким кутком зору спробували прочитати листи Тараса Шевченка здобувачі 11-У та 21-У груп нашої Академії. Лейтмотивом їхніх читань стали слова Т.Шевченка про те, що «любов є життєдайний вогонь у душі людини, і все, що створено людиною під впливом цього божественного почуття, відзначено печаттю життя і поезії».

Листи до Варвари Репніної – це справді один із найвідоміших епістолярних циклів Шевченка. В них він проявляє і щирість, і ніжність, і водночас вони показують його соціальні та особисті переживання.

Здобувачка 21-У групи Наталія Сидорчук зачитала два листи Шевченка до Варвари Репніної у перекладі на рідну мову, вдало і цікаво проаналізувала кожен із них.

Рефлексії Наталії Сидорчук на лист від 24 жовтня 1847 року (Орська фортеця):

«У першому листі мене дуже вразили щирість і відвертість Тараса Шевченка. Особливо відчувається його біль через несправедливу долю, коли він пише про те, як із викладача університету став солдатом у далекій Орській фортеці. Мені сподобалося, що навіть у таких тяжких умовах він не втрачає здатності помічати красу навколишнього світу: описує степ, каравани, людей, їхню зовнішність. Це показує його як справжнього художника, який навіть у засланні прагне творити. Також мене зацікавило, як сильно він сумує за можливістю малювати і писати, адже для нього це була справжня потреба душі. Читаючи цей лист, я ще більше відчула, наскільки важкою була доля Шевченка, але водночас – наскільки сильною і творчою була його особистість».

Рефлексії Наталії Сидорчук на лист від 14 листопада 1849 року (Оренбург):

«Після прочитання другого листа мене особливо вразило те, наскільки самотньо почувався Тарас Шевченко під час заслання. Він пише, що довгий час не мав змоги листуватися і що пошта через степ ходила дуже рідко, тому люди навіть не знали, де він перебуває. Попри всі труднощі, він з теплою згадує Яготин і розмови з Варварою Репніною. Це показує, наскільки важливою для нього була людська підтримка. Також мене зацікавили його роздуми про те, як змінилася його особистість: він говорить, що став більш стриманим і спокійним через постійні випробування. Читаючи цей лист, я відчула сум і во-

дночас силу характеру Шевченка, адже навіть у важких умовах він продовжував малювати й зберігав вдячність до людей, які його підтримували».

Визначною постаттю серед жінок Шевченка була Катерина Піунова. Лист Тараса Шевченка до Катерини від 30 січня 1858 року (Нижній Новгород) прочитала і висловила своє враження від нього Катерина Голубінка:

«Цей лист справив на мене сильне враження, адже в ньому Тарас Шевченко відкриває свої щирі почуття та переживання. Ми бачимо його не лише як великого поета і митця, а й як звичайну людину, здатну глибоко кохати, хвилюватися і сумніватися. У листі він звертається до Катерини Борисівни з великою повагою та ніжністю, що відчувається майже в кожному реченні».

Мені здається, що найважливішим у цьому листі є щирість автора. Шевченко прямо говорить про свої почуття, не намагаючись прикрасити їх надмірними словами чи пафосом. Він підкреслює, що занадто поважає жінку, щоб говорити банальні оспівчення. Це свідчить про його глибоку культуру, стриманість і щирість у коханні».

Також у листі видно, що для Шевченка дуже важливо отримати чесну відповідь. Він хвилюється через повернуті книги, бо сприймає це як можливу відмову. Водночас він показує благородство свого характеру: навіть якщо його почуття не будуть взаємними, він готовий прийняти це і зберегти повагу до жінки. Він пише, що коли вона не зможе бути його дружиною, то він хотів би залишитися її другом».

На мою думку, цей лист розкриває Тараса Шевченка як дуже глибоку, чутливу та шляхетну людину. Він не тільки талановитий поет, а й людина з високими моральними цінностями. Його слова сповнені щирості, поваги та гідності».

Саме тому цей лист викликає співчуття і повагу до автора, адже він не боїться відверто говорити про свої почуття».

Загалом цей лист показує, що навіть великі історичні постаті мали прості людські почуття: любов, надію і хвилювання за свою долю. Саме це робить текст дуже живим, емоційним і близьким для читача».

До своїх колег приєднався Євген Пінчук, який описав свої враження від листа Шевченка до Броніслава Залеського від 21 квітня 1856 року (Новопетровське укріплення):

«Цей лист, написаний у Новопетровському укріпленні під час тяжкої солдатської служби, – один із найщиріших і найбільшніх документів епістолярної спадщини Шевченка. Адресований польському другу Броніславу Залеському, він відкриває нам поета не як генія «Кобзаря», а як звичайну людину, яка в умовах «проклятого гнізда» (так він називає своє заслання) відчайдушно тримається за дружбу, творчість і надію на волю».

Лист починається пасхальним привітанням «Христос воскрес!», але одразу переходить у сповідь. Шевченко дякує за послілку, яку отримав через Іраклія, і водночас відправляє у відповідь «нарікання на долю» – єдине, що може зараз дати. Два шматки вовняної матерії (ймовірно, його малюнки або вироби), повісті «Варнак» і «Княгиня», оголошення про польське історичне видання – усе це свідчить, що навіть у найглибшій ізоляції поет не припиняє творити й шукати шляхи передати свої твори на волю. Він просить Залеського виправити тексти, переписати і відправити художнику Миколі Осипову в Петербург – це реальний план порятунку творчості».

Найсильніше вражає тон листа: суміш вдячності, відчаю й благання. Він звертається до всіх знайомих – генерала Бюрно, графа Василя Олексійовича Перовського, Аркадія, Варвари, Бутакова – з проханням клопотатися про звільнення. Ці рядки читаються як крик душі людини, яка вже майже зламалася».

Але навіть тут Шевченко залишається вірним собі: він радить другові залишити службу і присвятити себе мистецтву, додаючи мудре застереження про матеріальну незалежність: «Нужда охолодить любов, і тоді все пропало»».

Цей лист – це не просто прохання про допомогу. Це документ дружби, яка в умовах заслання стає єдиною опорою. Шевченко цілує всіх друзів (Михайла, Людвіга, Євстафія, Сигізмунда, Карла), просить фотографії та обіцяє писати далі, хоч і признає, що пише мало до свого друга. Одноманітність і туга – ось його щоденна реальність, але він все одно знаходить сили жартувати, радити й мріяти».

Цей лист 1856 року – яскравий приклад того, як Шевченко в найтемніші часи залишався людиною великого серця. Він не втрачає гідності, не зраджує творчості й не припиняє боротися за волю – свою та майбутньої України».

Рефлексії студентів показують, що всі вони намагаються зрозуміти стан, переживання, почуття Тараса Шевченка у таких непростих умовах і, мабуть, разом із тим, роблять маленькі спроби увявити себе на місці поета, бо він дійсно тут показаний простою людиною з її справжніми почуттями, які переплітаються з почуттями творчих людей і простого народу нинішньої України».

ЗІ СВІТЛОМ ЙОГО РОЗУМУ І ДУШІ

Багнюк Анатолій Лаврентійович народився 22 жовтня 1944 року в с.Куликів Кременецького району, Тернопільської області. У 1963 році закінчив Кременецьку загальноосвітню школу №1, а в 1973 році – філософський факультет Київського державного університету імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Філософія» і одержав кваліфікацію «Філософ. Викладач філософських дисциплін». Після закінчення університету обіймав посади викладача, заступника директора Кременецького педагогічного училища та педагогічного коледжу, завідувача кафедри філософії та економічної теорії Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту імені Тараса Шевченка. Багнюк А.Л. був одним із ініціаторів і виконавців заходів із реорганізації педагогічного училища в педагогічний коледж, автор і співавтор їх установчих і нормативних документів. Присвятив рідній Альма-матер більше 50 років педагогічної діяльності.

З перших днів функціонування часопису «Замок» Анатолій Лаврентійович був головним редактором цього інформаційного видання. Автор більше 30 навчальних і навчально-методичних посібників, художньо-інформаційних довідників і художніх видань. Першим в Україні підготував навчальний посібник для учнів 1-11 класів ЗОШ «Християнська етика. Тематичний довідник». Депутат Кременецької міської ради двох скликань (1998–2002 та 2002–2006 років); голова депутатської комісії з питань освіти і культури Кременецької міської ради (2002–2006 рр.) Нагороджений Грамотами Міністерства освіти і науки України, нагрудними знаками «Петро Могила», «Відмінник освіти України». Член Національної спілки журналістів України.

У пам'яті тих, хто його знав, Анатолій Лаврентійович завжди залишиться добрим наставником, мудрим порадиником, життєрадісним педагогом та доброю Людиною.

І СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ, І ЛЮБОВ...

Ніна Багнюк

Люди по-різному залишають світ живих. Він пішов отак раптом, не відчуваючи болю, посеред дороги, ніби просто переступив межу між земним і Небесним. До останньої хвилини зберігав світлий розум, здатність до аналітики та вишуканого лаконізму.

І свій незбагнений трудового. Взимку роботу з комп'ютером чергував з невеличкими фізичними навантаженнями. Намагався рухатися, гуляти, як дозволяла погода. А весняно-осінь були заповнені городньо-садовими турботами: косіння трави і легеньке прополювання стежечок, підживлення грядок та обрізання дерев, підготовка яблук для сушіння та допомога в консервуванні. Підіймати йому нічого не дозволялося. Зате дозволялося їсти різноманітні смаколики, овочі, фрукти, ягоди...

Він мав усі можливості й умови для роботи над книгами, тому й писав їх одну за одною. Видав 30 книг, в яких залишив свою мудрість, досвід, цікаві спогади свого багатого на події життя.

Анатолій Багнюк – це людина-епоха, що народилась у період Другої Світової війни і прожила до жайхт війни нинішньої, увібрала в себе середину і кінець 20-го і початок 21-го століть з їх непротими економічними і соціально-політичними реаліями. Мене завжди переслідувала думка, що його вік складає кілька століть, хоча внутрішньо він завжди почував себе молодим. І наша різниця у віці не була відчутною. Ми були абсолютно різними і водночас дуже схожими, тому гарно доповнювали один одного: в чомусь він був сильнішим, в чомусь я.

Незважаючи на те, що ми майже всюди були разом, нам удвох завжди було цікаво. В особливо важкі хвилини життя я казала йому чарівне слово «прорвемося!» – і це діяло краще за будь-які ліки. Ми проривалися багато разів... Так вийшло, що протягом спільного життя обмінювалися характерами: інколи я ставала жорсткішою, а він – більш сентиментальним.

Хоч Анатолій Лаврентійович мав непросту натуру, проте було в ньому багато такого доброго і не властивого багатьом іншим. Він не вважав приниженням принести на кафедру води, пригостити прибиральниці чи на Святого Миколая роздати всім «миколайчики». Любив ділитися із сусідами нашими першими плодами саду чи своїм коньячком...

Крім цього, він по-особливому ставився до жінок будь-якого віку. От просто любив їх. І вони любили його. При зустрічах завжди були обіймашки-цілувашки, жарты-підколки,

живі спогади і вдячність. Люди пам'ятають багато його добрих справ, коли він допомагав їм: від заслуженої високої оцінки студенту всупереч розпорядженням «зверху» до «вибивання» матеріалу на ремонт зруйнованого стихією будинку чи організації посиленої допомоги самотній людині... Цей список можна продовжувати довго.

Його любили і поважали студенти. За те, що, крім своїх дисциплін, він вчив їх бути людьми, розрізняти правду і брехню, добро і зло, мудрість і нікчемність. Більшість вихованців пройшли цю школу життя із задоволенням і завжди дякували йому за все хороше, що він робив для них із проекцією на майбутнє. І хай не мав Анатолій Багнюк ні наукового ступеня, ні вченого звання, проте душа його досягла такого високого статусу, що по праву має знаходитись у Царстві Божому. А на землі він залишив по собі світлу пам'ять і велику любов, дім, сад і книги, дітей, внуків і правнуків, друзів, вихованців і послідовників, які несуть світло його розуму і душі далі...

ДЯКУЮ, ТАТУ...

Леся Багнюк, дочка (Бельгія)

Який він? Для мене, як і для кожної людини, мій тато – найліпший! Він був... пишу «був» і не вірю цьому... Здається, що і досі далеко, в рідній Україні, в селі під Кременцем, в невеличкій хатині, сидить він за своїм робочим столом перед комп'ютером, час від часу поглядаючи на Божу гору, яку було добре видно через вікно, і працює... Спогади, емоції, думки – все в одному клубку, який дуже важко розплутується в нитку розповіді про нього...

Тато – це завжди ручка, папір, друкарська машинка і книги, маса книг! Комп'ютер – пізніше. Все це – його стихія, його сфера, його простір, його хобі, його робота. Це – мій Анатолій Багнюк.. А ще – його почерк, жажливий почерк, який могли прочитати далеко не всі... А ще – гора сорочок в тому ж кабінеті, які я повинна була прасувати, і червоне цупке, але тонке, вдвоє складене одіяло на сусідньому столі під прасування. Сорочки то – моє! Штани – його! Прасувати штани на кант так, як він, не вмів ніхто! Нікому не довіряв і не дозволяв цього робити!

Він був різним. Він був яскравим. Він був справжнім, щедрим, добрим, із особливим, тільки йому властивим почуттям гумору... А ще умів бути «сірником», коли злився чи нервував. Він дуже швидко «спалахував» і ще швидше «згасав».. Я – така ж самісінька... Тато навчив мене грати в шахи і любити футбол! Він показав мені великий футбол! Не раз були в Києві на переповненому, тоді Республіканському) стадіоні. З дитинства відчула я, дякуючи татові, як це круто разом з сотнею тисяч людей переживати і перемагати! Це було незабутньо!

Він навчив мене їздити на велосипеді. Коли з трьохколісного я пересіла на «дорослий» і, їхавши по доріжці парку в Смизі, була впевнена, що він мене тримає, все таки запитала: – Тримає мене, тату? – Так! Ти крути! Це було сказано не поруч, а далеко за спиною... Він тримав мене поглядом! Він тримав мене думкою! Він вірив у мене, і він втримав мене!

Мій тато був звичайним чоловіком, який далеко не все умів робити. Він зовсім не майстер з ремонту електроприладів. Коли в нас поломався пилосос (дефект був у вилці), мама попросила глянути, може би вдалося полагодити. Тато не відмовився. Довго старався, а потім відрізав ту злочасну вилку і сказав, що ремонту не підлягає... Було смішно...

Мій тато не був ні заправським пияком, ні танцюристом, а ні співаком. Усі ведмеді світу над його вухами познущалися. «Ні в танок, ні в спів, ні в чарку – зате свій!» – це

про мого Лаврентійовича. Найстрашнішою хворобою для нас обох були і є «сопли». Вони забирали тьму сил! Не давали дихати, відключали смаки і текли-текли-текли... Ми з татом були унікальними жертвами цього жайхтття. Ніхто в сім'ї так не страждав, як ми! В тата була своя метода боротьби: він блокував ніс чи хустиною, чи рушником, чи шматком тканини, зав'язуючи це на голові великим вузлом, щоб трималося... Виглядало кумедно...

У важкі часи випробувань, в моменти, коли мені здавалося, що все відвернулось від мене і весь світ проти, мої батьки були завжди ЗА! В один із найважчих вечорів мого життя тато просто підійшов до мене, взяв в долоні мою голову і сказав, що все буде добре! Це були найважливіші і найсильніші слова, які він будь-коли мені говорив! Мої батьки були за мене! Вони були на моєму боці! Вони були поруч... Вони просто БУЛИ!...

Наш з братом (якого я назвала в честь тата) батько постійно нам щось дарував. Привозив смаколики, рідше іграшки, конструктори-мозаїки, а найчастіше – книги! Основний і найважливіший подарунок! І ось до останнього свого дня мій тато лишився вірним своїй звичці дарувати книги! Тепер – для нас усіх – свої книги, в яких вкладено велику частину його життя, його мудрості і його досвіду! Дякую, тату, за все...

ЯДРО НАШОГО ТОВАРИСТВА

Надія Федорук, однокласниця

Невимовна туга, сум, безпорадність тримають мене в своїх лещатах з початку року. Втратила найкращого друга, товариша, порадирика, однокласника Анатолія Багнюка. Анатолій і його дружина були для мене тою гаванню, тим пристанком, куди я могла прийти зі своїми радощами, зі своїми болями. Завжди отримувала підтримку і розраду. Від моїх друзів, Багнюків, ішов завжди невимірний заряд позитивної енергії, що тримає мене в цьому житті. Вдячна долі, що на моєму життєвому шляху зустрілися такі люди.

Анатолій був найдобриший, наймудріший, найрозумніший друг, товариш, брат, який залишився в моєму серці і душі. Пам'ятаю його поради, його підтримку, його невичерпний гумор. Пам'ятаю всі наші зустрічі, зустрічі однокласників. З ініціативи Анатолія ми, однокласники, зустрічалися декілька разів на рік. За традицією, сходилися біля стін рідної школи номер 1, а потім зустріч продовжувалася за кавою... і не тільки.

З теплотою і ностальгією згадую наші зустрічі-гостини, які Анатолій з дружиною Ніною організували у себе вдома. Завжди був накритий щедрий стіл. А чого варті напої, виготовлені за власним рецептом Толі, якими він нас пригощав. Зі щемом згадую наші посиденьки в лісі, наші походи на

риболовлю. Навіть копання картоплі у Багнюків (куди мене запрошували) перетворювалось на свято, де Толі готував на обід неперевершену смажену картоплю.

За роки нашої дружби, ми вже знайомі з нашими дітьми та внуками. Це воістину справжні друзі, а ядром, всесвітом нашої дружби був наш неймовірний Анатолій Багнюк (зі школи – Багнючок).

Не уявляю, як цього році починати спілкування з однокласниками без Анатолія. Глибокий біль від втрати...

(ВДЯЧНІЙ ПАМ'ЯТІ АНАТОЛІЯ БАГНЮКА)

ПРО ЧОЛОВІЧУ ДРУЖБУ

Igor Бакалець, однокласник

Важко повірити у втрату нашого вірного побратима Анатолія. Він був відповідальним, серйозним, комунікабельним, мав чудове почуття гумору, завжди був готовий поради, підтримати, допомогти. В тому далекому 1963 році ми були першими і єдиними на той час випускниками одинадцятикласниками. Анатолій став золотим медалістом Кременецької школи №1.

Після закінчення школи ми довгий час не зустрічалися. Кожен влаштував своє особисте життя. А після 20 років ми всі приїхали до Кременця і поновили наші зустрічі. З Анатолієм ми спілкувалися і вдома. Я часто відвідував їх, ми ділилися власноруч вирощеними овочами, фруктами та ягодами, говорили про розведення рослин, догляд за городніми і садовими рослинами та іншими тонкощами агрономії і кулінарії. Щиро раділи нашим маленьким і великим досягненням. Велика заслуга в цьому і його дружини Ніни – багатогранної людини і господині, яка в усьому підтримувала чоловіка і нашу дружбу.

НАША ФІНІШНА ПРЯМА

Мирослава Омелянська, однокласниця

Запам'ятала я Толіка Багнюка, який був у нас новим учнем, з першого уроку математики в 11 класі СШ №1. Він не просто добре, а відмінно, супер добре відповідав на всі запитання і виконував завдання вчительки математики Мирослави Олександрівни, яка його дуже хвалила.

На перерві ми обговорювали це в нашому класному колективі. Вася Хаймець сказав: «Не хваліть так дуже Толіка. Це він так гарно показав себе на математиці. Побачимо, що буде на уроці російської літератури і що скаже строга Рита Семенівна». Але й тут він знову виявився героєм. І так став одним з найкращих учнів нашого класу, закінчивши школу із золотою медаллю.

Після школи порозкидало нас життя по всій країні. Рідко і то випадково ми зустрічалися в Кременці. А час шов, минали роки... Лише через довгих 20 років Оргкомітет зустрічі, очолюваний вже поважним викладачем педколеджу Анатолієм Ларентійовичем Багнюком, подбав про те, щоб усі однокласники отримали запрошення з красивим букетом квітів на ньому і зібралися в древньому Кременці, біля порога нашої рідної школи №1.

Зустріч відбулася 2 липня о 16:00 1983-го року за вказаною адресою, а потім продовжилася в ресторані, де ми веселились, танцювали, розповідали один одному про справи, дітей, життя. І так доти, поки нас ввічливо не попросили покинути ресторан... Відтоді ми зустрічалися через п'ять років. Організатором цих зустрічей був Анатолій Багнюк. А час невпинно летів – і ось вже 50-річчя закінчення школи. Однокласники зіїхалися звідусюди. Наша зустріч була радісна і душевна. Ми два дні насолоджувалися розмовами, радістю знову відчувати себе молодими і цікавими.

Так як ми вже попросилися назавжди з багатьма нашими однокласниками, то вирішили зустрічатися щороку, щоб хоч ті, що живі, змогли мати пару годин радості. Незмінною душею цих зустрічей був Анатолій Багнюк. Я щиро вдячна йому за подарований портрет, який завжди мені нагадує про однокласників на останній нашій зустрічі в липні 2025-го року. Толік сказав тоді: «Ми вже на фінішній прямій...»

Так і прийшов до цього життєвого фінішу наш однокласник, друг, колега Анатолій. Це була страшною несподіванкою для нас його смерть. Тільки отримала ту чорну звістку, одразу помилилася за його душу і буду молитися, щоб Бог оселив його душу у Царстві Небесному.

ЛІЧИЛЬНИК ЗУПИНИСЯ...

Ольга Яловська (Грабар), багаторічна колега по роботі

Це було його останнє вітання з різдвяно-новорічними святами: «Тримаймося! Хай Лічильник не зупиняється! Божої ласки тобі та всім твоїм!» ФІЛОСОФ. ЛОГІК. ІНТЕЛЕКТУАЛ. ЕРУДИТ. ПРОФЕСІОНАЛ. ЖУРНАЛІСТ. ВЧИТЕЛЬ. ВИХОВАТЕЛЬ... Таким його знали усі, з ким він працював, кого він вчив, з ким просто спілкувався. Я хочу дещо написати про те, яким був Анатолій Багнюк і яким його не знали інші... У нас з ним були гарні, душевні, щирі, товариські, часто професійні, іноді ділові відносини друзів, колег, однодумців. І я щиро вдячна йому, що у своїй сповіді «Провина» він написав про них ПРАВДУ. Ми познайомилися з Анатолієм в останній день серпня 1973 року, бо обоє починали свою викладацьку роботу у педагогічному училищі. Я – молода випускниця вузу, без амбіцій, але з червоним дипломом. Він – старший, симпатичний, зі значним життєвим досвідом, ерудований, амбітний і, як виявилось, земляк, бо проживав у Смізі. А зі Смігою у мене були пов'язані родинні спогади про роботу тата у 1939 році на деревообробному підприємстві, після закінчення у Вишнівці ремісничо-промислової школи Кременецького ліцею.

На той час у педучилищі молоді викладачі повинні були взаємовідвідувати уроки з метою ознайомлення з методикою викладання, запозичення досвіду, підвищення кваліфікації та професійного зростання. Все це відбувалося під постійним контролем з боку навчальної частини. Треба сказати правду, що викладачі не дуже люблять цю форму методичної роботи. Проситися на урок до корифеїв училища Тиркало Ю.Т.,

Следзінської Л.А., Комар З.О., Чеболди Ю.І., Рудзінського В.А., Суд-Злочевської О.І. було навіть боязко і незручно. Тому я відразу у перші числа вересня напросилася на урок з основ наукового атеїзму до Анатолія Ларентійовича. Дуже добре пам'ятаю своє перше взаємовідвідування: група IV-B, випускники відділу праці та креслення, кременські хлопці, багато хто з них старші за мене, досі пам'ятаю прізвище одного – Дубовий. Аудиторія на другому поверсі, біля учительської. І ось відкриваються двері – і в аудиторію заходить молода, незнайома їм дівчина і тільки за нею – їх викладач. Уявляєте, яка була реакція! Але простота у спілкуванні з учнями, комунікативні вміння викладача дали можливість розпочати урок, і що мене відразу підкупило, це вільне володіння матеріалом, цікаві життєві приклади та вміння тримати аудиторію.

Він умів підтримати інших, зарядити енергією, спонукати та дати стимул до дій. То був 1993 рік, Анатолій вже друкувався у періодичній пресі, мав видані книги. А коли він побачив мою методичну розробку «Загадки з математики в дитячому садку», сказав: «Це має бути книжка!» Сказав чітко, впевнено і так, що обговоренню не підлягало. Не знаю, напевно, це був поштовх, імпульс, мотивація, а можливо,

якийсь сигнал. Видати книжку у ті роки було надзвичайно важко, але хто хоче, знаходить шляхи, а не шукає причину. Книжка була видана, і мені було дуже приємно, що поряд з доробками Анатолія Багнюка, Ольги Макаренко найпершими у педагогічному коледжі були і мої посібники.

Журналістський хист, чудове відчуття слова, неабияка працездатність давали можливість Анатолію продукувати нові та нові шедеври. В училищі було тільки дві друкарські машинки, та доступу до них ми не мали. Я знала, що він мріяв про свою, але купити її було неможливо. Час тотального дефіциту, тоді жартували, що «завсклад на дефіциті сидить». Моя тітонька Катерина працювала бухгалтером на міжрайбазі, і я попросила її за можливість «дістати» друкарську машинку. Ви не можете уявити радість Ларентійовича, коли він приїхав у Млинів і забрав цей скарб. Він був схожий на дитину, яка мріяла отримати довгоочікувану іграшку – і ця мрія збулася.

Знаю, до епохи комп'ютерів вона була йому надійним другом. Я читала і мала з дарчими надписами у своїй бібліотеці все, що він писав. Якось, це був десь 75-76 рік, ми тоді вчилися в корпусі, де зараз лицей, по вул.Б.Харчука, приносить мені надрукований текст художньої книжки без назви і сказав: «Читай! Назва буде потім!». Звичайно, я зразу прочитала, а коли принесла назад, Анатолій запропонував, щоб кожен з нас написав на аркуші назву. І коли ми поклали листки, назва була однаковою «Смерть добро, коли помирає зло». З певних причин ця книжка не була надрукована, але знаю про те, що ще кілька людей читали рукопис.

«Нам мрія усім домальовує крила», – написала в одному зі своїх віршів моя землячка, відома дитяча поетеса Віра Правоторова. Знаю, що у дитинстві в Анатолія була мрія мати власну бібліотеку, і вона збулася, бо він її скрупульозно, постійно поповнював. Пам'ятаю, як родина Багнюків закінчила будівництво чудового власного будинку у Смізі. На свій день народження він запросив нас, родини Стиранкевичів, Комарів, Прокоповичів. Спершу були оглядини будинку, і дещо мене вразило, і про таке можна було тільки мріяти: на другому поверсі власний кабінет-бібліотека, де всі стіни між вікнами і дверима були у стелажах з книгами. Багато хто знає, що купити гарну книжку у ті часи було важко. Якось Анатолій пішов у книгарню і приніс чудове та дороге той час видання «Міфи і легенди народів світу» у 2-х томах. «Собі взяв і подумав, що ти теж будеш не проти», – сказав він мені. Ці прекрасні, гарно ілюстровані книги з суперобкладинкою довгий час були у моєї бібліотеці, а згодом я подарувала їх Ірині Богданівні Скакальській, бо знала, що з відкриттям нової спеціальності «Історія» і читанням курсу «Міфологія», таких посібників не було. Відрадно, що вони і досі слугують студентам-історикам.

Дуже багато років Анатолій вів фотоальбоми подій, які відбувалися в педучилищі і які з незрозумілих причин були знищені. Але естафетою літопису життя Волинських Афін стало продовження роботи у газеті «Замок». Я не раз жартувала: «Дайте Багнюку три ключових слова – і він напише цілу статтю».

Анатолій любив гумор, тонкий, іноді в'їдливий, радів, коли його мініатюрні гуморески друкувалися у журналі «Перець» та періодичних виданнях. «Сміх – справа серйозна»

він назвав одну зі своїх книжок. А я ще б додала: сміх – це здоров'я. Ми досить часто сміялися з приколів, які він умів влаштувати. Ось один з них, це був, напевно, 1987 рік. Я – заступник директора з навчально-виховної роботи, він парторг, кабінети на першому поверсі. Розпочалася пора літніх відпусток, я збрала деякі документи та необхідні папери для планування в пакет, кілька разів виходила у справах з кабінету, з Анатолієм теж перетиналися у коридорі. Ідучи додому, взяла пакет і коли піднімалася сходами, подумала, що ніби нічого такого не клала, а важкий. Відпустка пролетіла швидко, повернувшись у Кременець, стала розбирати пакет з паперами..., а там... великий гуччомовець, який висів на стіні у першому кабінеті навчальної частини. Ну, думаю, Багнюк знову запаadlo зробив! Прийшовши на роботу, перше, що почула від секретарки навчальної частини Люсії Бойчук: «Ольго Олексіївно, у нас радіо вкрали!». Кажу: «Люся, не переживай, воно у мене!» Сміху було на увесь перший поверх, бо притягнули до відповідальності і винуватця пригоди.

Чесно кажучи, він любив спілкуватися з жінками-колегами, робив їм компліменти та іноді дарував невеличкі послання. Ось одне з них «Трилогія про жінок»: «Тріо чоловіків пили каву і говорили про своїх дружин. Говорили щиро і закохано. – У моєї Олі, лагідно говорить Слава Яловський, – очі, як ставки: все в них відбивається: і небо, і хмари, і навіть дерева, що над берегом стоять... – Моя Стефа, – мрійно каже Федя Шимко, – очі має, немов озера, – сині та глибокі, що потонути можна... – А в моєї Люди, – ніжно промовив Слава Войтко, – вушка такі маленькі- маленькі... – При чім тут вуха? – дивуються Яловський і Шимко. – А в неї тільки й видно, що вушка стирчать, а все інше – очі!».

Він жив своїм життям, слідує своїм принципам та нормам. Я не завжди поділяла його погляди, а тим паче вчинки. Іноді наше спілкування закінчувалося досить бурхливо, але це ніколи не впливало на наші наступні зустрічі та спілкування. 70-80 роки були часом читацького буму: журналі зачитувалися, з'явилось багато перекладів іноземних видань. Ми насолоджувалися творчістю Франсуази Саган, але разом з тим могли цитувати вірші Василя Симоненка. Наша чудова колега, викладачка французької та німецької мови Ніна Ковпак писала дисертацію по творчості Філіпа Ерія, і ми із задоволенням читали тетралогію про сім'ю Буссардель.

Якось Анатолій приніс кілька досить старих журналів «Дніпро», а в них друкувався новий роман Василя Земляка «Лебедина зграя», але мені здається, що він тоді друкувався під назвою «Вавилон ХХ». Цікавий твір, у якому перепліталось історичне, народне, гумористичне та філософське. Зрозуміло, що я прочитала, і якось ми зустрілися в автобусі Кременець-Дубно. У ті роки я часто їздила додому, а Анатолій їхав до Сміги. Ми так захопилися обговоренням сюжету роману, що не побачили, коли проїхали Смігу. «Нічого, – сказав Анатолій, – повернуся цим автобусом з Дубна. Нині я згаду, аналізуючи пройдене, і думаю про те, що образ філософа Фабіяна – це образ людини з народу, мудреця, філософа, змістом життя якого було побачити і зрозуміти, що відбувалося і відбулося. Думаю, що і у нашого ФІЛОСОФА це вишло!»

На завершення хочеться нагадати стару японську

легенду. «Коли Людина йде в Небеса, Бог, щоб вона не сумувала, дарує їй віконце, в яке видно її рідних і друзів. На віконечку в горщику стоїть квітка і до гілочки прив'язаний дзвіночок. Коли хтось згадає людину, дзвонить дзвіночок, коли говорить про неї хороші слова – світить сонце, а коли за нею плачуть – йде дощ і квіточка зростає, радуєчи небожителя. У перші дні часто дзвонить дзвіночок, чути добрі слова, люди плачуть, шкодуючи про її відхід у вічність. Але з часом дзвіночок все рідше дзвонить, сонце не заглядає у вікно, мало дощів – і квіточка пропадає...»

Тому в кожного має бути любляче серце, яке згадає, скаже ніжні слова, попросить у Бога, щоб душа не петляла у темряві. Нехай усім, хто пішов у захмарну далечінь, буде спокійно. Нехай дзвонить дзвіночок. Нехай цвіте квітка. Царство Небесне усім рідним, близьким, друзям, які залишили нас, і світла пам'ять. Доки ми їх пам'ятаємо, вони серед нас.

ЗІ СВІТЛОМ ЙОГО РОЗУМУ І ДУШІ

СПІЛКУВАННЯ, ЩО ПРОДОВЖУЄТЬСЯ...

Наталія САВЕЛЮК, докторка психологічних наук, професорка

Довго не наважувалася завершити цей нарратив... Адже моє спілкування з Анатолієм Лаврентійовичем не завершено. «Зависли» десь між світами деякі питання, а з ними – і відповіді... Очікують свого часу. А це нехай буде початком майбутніх, більш обширних спогадів. Маю таку думку чи то ідею.

Так буває у житті, що нашим найкращим або одним із кращих Учителів стає Людина, котра офіційно (у класах чи аудиторіях) не навчала. Але навчала неформально: кожним своїм мудрим Словом і навіть мудрим Поглядом. Саме такою Людиною у моєму житті, як і у житті багатьох інших людей, гідно названих «українством», заслужено став Анатолій Лаврентійович Багнюк.

Епізод 1. Маю походження з російськомовної (проте не російської!) сім'ї, і тому почала вчити українську мову тільки з 2 класу загальноосвітньої школи. Тоді, в такі тепер далекі 80-ті, це означало, що й чути українську мову теж почала переважно тільки з 8 років. А в 7 класі вже брала участь у районній олімпіаді з української мови і здобула пере-

можне I місце. Через декілька днів у місті зустріла Анатолія Лаврентійовича, котрий тоді обіймав управлінську посаду та організував деякий міський захід. Поруч були також інші можновладці з міста та району. Але ще до того часу, до речі, неодноразово чула в сімейних розмовах прізвище БАГНЮК. Чула завжди з інтонаціями поваги. І от при всіх шанованій громадою БАГНЮК каже: «Бачите цю дівчину? Із російськомовної сім'ї, а «затравила» всю олімпіаду з української мови! Будуть із неї люди!». Можливо, я дещо помилулася в точних формулюваннях, але суть передала. Досі пам'ятаю, що якесь одне слово було пов'язане з апетитом. І досі вдячна Вчителю за таку позитивну мотиваційно-метафоричну настанову! Це було дуже важливо для мене – тоді ще не впевненому у собі підліткови, котрий шукав і знаходив значущі ціннісні опори...

Епізод 2. Вже будучи студенткою, тобто, як тепер кажуть, юною здобувачкою вищої освіти, приїхала на чергову заліково-екзаменаційну сесію у Волинський національний університет імені Лесі Українки в м. Луцьк. У ті роки (як виявляється, в такі щасливі «двотисячні!») ми – майбутні психологи, навчалися ще не на факультеті психології, а в Інституті соціальних наук. Так от, вивчали і здавали чимало різних «філософій», про що тепер зовсім не шкодує. Хто навчався в ті часи, той пам'ятає: ані Інтернету з «гуглом», ані мобільного зв'язку, на ШІ узагалі й натяку не було, а тільки конспекти від руки, книги і «ксерокси». Отож, привезла з дому кількатомний підручник філософії Анатолія Лаврентійовича. І хоч було в університетській бібліотеці чимало різних «Філософій», але, коли одногрупники та одногрупниці побачили в мене підручник БАГНЮКА, то, у прямому сенсі, рознесли його на окремі сторінки, які використовували на іспитах, залежно від білетів із конкретними питаннями. Добре, що історія ця має «happy end» (для книги): наприкінці сесії хоч і нелегко, але вдалося зібрати підручник знову за його сторінками, а потім, уже вдома, прабабуся Зіна заново зшила його «циганською» голкою. Підручник і досі, до речі, має своє гідне місце на полиці нашої домашньої бібліотеки. Можливо, донечки Софійка та Сашуня також за ним вивчатимуть філософію...

Епізод 3. Десь на початках моєї професійної кар'єри, здається, ще у 2005 році чи коло того, у Кременецькій академії задумали видавати газету «Замок». Наче це вчора чи зовсім нещодавно було... Пам'ятаю, перший випуск готувався до Нового року, і мені запропонували написати невеличкий тематичний есей. Написала, узяли до друку, видали перший номер газети. І газета зажила своїм активним життям! А потім особисто БАГНЮК покликав мене до складу редакції цієї, без перебільшення, зразкової газети. І це було дуже почесно, відповідально і водночас повчально!

Скільки матеріалів підготувала і подала до друку, але ж і скільки у процесі діяльності слухних зауважень, рекомендацій, побажань отримала! Рідко коли так шліфувалося моє Слово, а отже, і Думка! Редакційну команду Анатолій Лаврентійович діврав нівроку: Ніну Андріївну з унікальними мовно-літературними здібностями і мате-

ринським ставленням до всіх нас; Валентину Качук – до нечкі Ніни Андріївни, а також Петра Данилюка з яскравими талантами фотографів і назагал творців прекрасного; Сергія Юрчука з актуальними ІКТ-компетентностями і невичерпною людяністю; Романа Дубровського, котрий синхронно доповнював мовно-літературні здібності Ніни Андріївни, та Олену Хилюк (нині Мороз, кандидатка філософських наук), котра поруч з Анатолієм Лаврентійовичем також виявляла неабиякий хист до філософії; Світлану Гусаківську (нині Пушкар, кандидатка психологічних наук) і Світлану Горковець (нині Шнайдер) з різнобічними організаторськими талантами та конструктивним юнацьким запалом.

Як, чому так сталося, що поточний навчальний рік покликав в інші світи не тільки Учителя, а й одного з найкращих Учнів? Тільки там, мабуть, знають відповідь, де вони тепер знову разом... Нам же ще поки судилося жити і творити далі на цій землі. З вірою в нашу справедливую перемогу, з надією на нові життєві сили та з любов'ю до вічних Мудрості й Істини. Саме таку любов сприймаю як Заповідь від Учителя Анатолія Лаврентійовича БАГНЮКА. Наше спілкування – не завершено. Бо в думках – настанови, а на полицях – книги...

ФІЛОСОФІЯ, ВКАРБОВАНА В ЖИТТЯ

Олена Мороз, кандидат філософських наук, доцент

Життя філософа – це завжди більше, ніж біографія. Це шлях осмислення світу, себе та свого місця в ньому; простір відповідальності за слово і вчинок. Такою була життєтворчість Анатолія Лаврентійовича Багнюка – філософа, педагога, наставника, колеги, інтелектуала, чия присутність формувала не лише академічний простір Кременця, але й людські долі багатьох випускників та людей, які у різні періоди життя були поряд. Його земний шлях завершився, проте філософський підхід, втілений в особисте життя й творчість, продовжує жити в думках та діяльності нащадків, колег, випускників.

Особисто для мене Анатолій Багнюк був мислителем, який відкрив філософію не як абстрактне вчення, а як мудрість життя, своєрідний спосіб мислення; викладачем, на якого хотілося рівнятися у професійному плані; наставником, мудрість та досвід якого вражали; колегою-журналістом, аналітичні здібності та наполеглива праця якого захоплювали; інтелектуалом, який з батьківською любов'ю та строгістю спрямовував молодий запал у правильне життєве русло слушною порадою та доброю підтримкою.

Науковець та філософ Анатолій Лаврентійович, будучи представником української академічної філософської традиції, служив філософії як справі життя. Його науково-професійна, публіцистично-методична діяльність була спрямована на збереження й передачу філософської мудрості, формування культури мислення, відповідального ставлення до слова та пошуку філософських підвалин буттєвості. Ґрунтовно-методичний підхід Анатолія Багнюка до організації освітнього процесу, викладання свого часу в цілому визначили мій професійний шлях від навчання на кафедрі філософії Житомирського державного університету імені Івана Франка до подальшої викладацької діяльності на посаді викладача філософських дисциплін у коледжі, інституті, а згодом – в академії. Він умів бачити філософію як живу науку, здатну формувати світогляд, культуру мислення, активну громадянську позицію. Нестандартний підхід, жваві дискусії на його парах автоматично «затягували» у філософське русло, стимулювали до інтелектуальної діяльності, небайдужого ставлення до Іншого.

Будучи викладачем суспільних дисциплін упродовж багатьох років, Анатолій Багнюк утверджував духовно міцний фундамент світоглядної підготовки майбутніх вчителів, вихователів, менеджерів освітнього процесу. Він належав до тих мислителів та педагогів, чия праця формувала інтелектуальний простір нашого закладу освіти і продовжується через діяльність його випускників.

В останні роки свого життя Анатолій Лаврентійович уже не займався викладацькою працею, однак активно провадив інші види діяльності та завжди відгукувався на запрошення взяти активну участь в житті академії. Зокрема, наприкінці жовтня минулого року, ніби інтуїтивно відчуваючи важливість живого діалогу поколінь, я запросила Анатолія Лаврентійовича на гостьову лекцію з філософії для здобувачів освіти третього курсу академії. Ця зустріч стала не просто академічною подією, але й справжнім філософським співбуттям – змістовним, щирим і по-родинному затишним. Показово, що розмова розпочалася з питання, яке торкалося граничних підвалин людського існування, – питання життя і смерті.

Анатолій Лаврентійович запропонував здобувачам освіти замислитися не над абстрактними філософськими концептами, а над власним ставленням до скінченності, сенсу життя, відповідальності за прожитий час. Така постановка питання одразу задала екзистенційний горизонт зустрічі, у

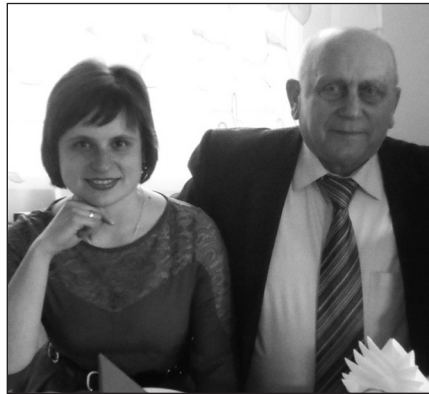
якому філософія постала не сукупністю теорій, а як особистий досвід осмислення буття.

У діалозі зі студентами, котрі активно ставили запитання, він щиро ділився власним життєвим і викладацьким досвідом, розповідав про трансформацію своєї життєвої позиції, про ті внутрішні причини, що зумовили зміну особистих поглядів, переосмислення цінностей і смислів. Особливо зворушливою була відвертість, з якою він окреслював свої плани на майбутнє, зокрема намір в наступному семестрі продовжити розмову зі студентами про досвід містичного у власному житті, про ті події й переживання, які не завжди вкладаються в раціональні схеми, але залишаються важливою частиною людського буття. Цей незавершений задум сьогодні сприймається як символ відкритості філософського пошуку, що не зупиняється навіть перед межею скінченності. Ця зустріч стала ще одним підтвердженням того, що Анатолій Лаврентійович до останнього залишався мислителем діалогу, філософом живого слова, для якого розмова зі здобувачами освіти була не формальністю, а справжнім актом спільного осмислення життя.

В особистісному вимірі Анатолій Багнюк був наставником з надзвичайними організаторськими й методичними здібностями. Він умів згуртувати будь-який колектив (кафедру, редакційну або студентську групи, родину), завжди знайти рішення навіть у складних життєвих ситуаціях, не загострюючи, а згладжуючи гострі кути. Його стиль керівництва вирізнявся людяністю, довірою, строгістю та вмінням чути інших, а головне – особистим прикладом у всьому – від написання конспекту лекції, комплексу навчально-методичного забезпечення, тексту статті до організації загальноакадемічних заходів, публікації посібників тощо.

Особливою рисою Анатолія Лаврентійовича було надзвичайно тонке почуття гумору – не поверхневне, а глибоко філософське і завжди присутнє! Для нього сміх ніколи не був втечею від серйозності буття, а, навпаки, як він сам підкреслював у своїй праці «Сміх – справа серйозна», гумор був однією з форм духовної стійкості. Тонке, влучне та завжди присутнє почуття гумору дозволяло Анатолію Лаврентійовичу з гідністю й мудрістю розв'язувати надскладні життєві питання: іронія в його виконанні не пригнічувала, а звільняла, не знецінювала, а прояснювала.

Окремою сторінкою діяльності Анатолія Багнюка була робота редактором інститутської (пізніше – академічної) газети «Замок». До останніх днів він залишився головним редактором та ідейним натхненником цього друкованого видання. Праця на посаді редактора відділу студентської молоді (2007–2011 рр.) поруч з ним була особливим простором формування практичних навичок мислення й відповідальності за слово, своєрідною «філософською майстернею», де теорія переходила в практику. Будні редакції були насиченими й інтенсивними, поєднували офіційну працю з живим творчим процесом. Водночас Анатолій Лаврентійович мав рідкісну здатність гармонійно поєднувати працю й відпочинок, створювати атмосферу довіри, співпраці й людської відкритості. Це була не просто організаційна майстерність, але й прояв філософського ставлення до життя як цілісності, де діяльність і дозвілля, серйозність і гумор, дисципліна й свобода не протистоять одне одному, а взаємно доповнюються. В такому середовищі формувалися не лише професійні навички, але й світоглядна

зрілість, уміння мислити самостійно, відповідально й критично – ті якості, які згодом стали невід'ємною частиною моєї наукової та викладацької діяльності.

Життя Анатолія Багнюка було філософським текстом – пошуком символів та сенсів не лише в кар'єрі чи наукових здобутках, але й у буденних речах: у спілкуванні з родиною, у праці, дозвіллі. Він був батьком, дідусем, прадідусем, людиною, яка знаходила підхід до кожного – від малого до великого, спілкуючись на рівних (пригадую його особисті лексеми – «малюта», «дівчисько») з повагою і щирим інтересом.

Він умів бачити значуще в буденному й знаходити філософський сенс там, де інші часто проходили повз. Його надзвичайна працелюбність, дисциплінованість, методичність та організованість проявлялися у всьому: від керівництва кафедрою до роботи з текстом. Подарованим мені особисто мені книги стали матеріальним свідченням його стилю мислення. Вражав дивний (!) досвід роботи з книгою: підкреслені рядки на сторінках, виділені різними маркерами речення, «ключі», концепти, сенси... Пізніше прийшло усвідомлення: оце і є справжня робота з книгою! Кожна з них – прочитана, проаналізована, текст опрацьований кризь призму особистісного досвіду з виокремленням проблем, концептів, ключових ідей. Робота Анатолія Багнюка з текстами книг була живим «філософським дискурсом», в якому думка ніколи не зупинялася... До цього додавалося аналітичне мислення, глибина конструктивного аналізу, тонке почуття гумору та наполеглива праця. Дякую, Вчителю, за Вашу філософію, назавжди вкарбовану в моє життя.

(ВДЯЧНИЙ ПАМ'ЯТІ АНАТОЛІЯ БАГНЮКА)

НАЙКРАЩИЙ ПЕРІОД У РОБОТІ

Марія Левенець, колега по кафедрі

Відійшла у вічність добра, світла людина, педагог від Бога, талановитий філософ, відданий наставник Багнюк Анатолій Лаврентійович. Ця людина віддала вихованню молодого покоління, розвитку вітчизняної освіти все своє життя. Високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків, чуйність, щирість до студентів та колег по роботі, готовність прийти на допомогу всім, хто цього потребував, підтримати людину у складний для життя час

– це характерні риси Анатолія Лаврентійовича. Усміхнений, привітний, життєрадісний, він випромінював навкруг себе світло і тепло. Таким залишиться він у нашій пам'яті назавжди.

Дуже добре пам'ятаю, як Анатолій Лаврентійович зустрів мене, молоду спеціалістку, щирою посмішкою і справжньою теплотою, зробивши так, що мій страх і хвилювання зникли, а робота стала цікавою та легкою. Саме завдяки підтримці, настановам і мудрому керівництву Анатолія Лаврентійовича моя робота стала не просто обов'язком, а справжньою насолодою і натхненням.

Він був не лише видатним філософом і наставником, але й прекрасним керівником та організатором. Завдяки йому наші виїзні засідання та подорожі, (тоді ще кафедри суспільних дисциплін) стали найяскравішими моментами моєї професійної діяльності. Завдяки організованому поїзду, які влаштував Анатолій Лаврентійович, ми всією кафедрою відвідали надзвичайно цікаві історичні місця. У цих мандрівках ми не лише дізналися багато нового, але й багато спілкувалися, ділилися досвідом та враженнями, і саме такі спільні подорожі робили нас не просто колегами, а й справжньою родиною. Власне цей період я можу назвати найкращим у своїй роботі.

Анатолій Лаврентійович був людиною неймовірної етики й вихованості, тих старих добрих традицій, яких вже насправді майже не зустріти. Його вміння спілкуватися з людьми, його галантні жести, такі як подати руку чи просто уважно вислухати – все це було невід'ємною частиною його характеру. Саме такі люди роблять наше життя теплішим і людянішим, а їхня відсутність особливо відчувається в сучасному світі. Тому хочу підкреслити, що Анатолій Лаврентійович був справжнім прикладом такої етичної і культурної поведінки, яка надихає пам'ятати про важливість людяності і поваги в нашому повсякденному житті.

Після того, як Анатолій Лаврентійович вийшов на пенсію, ми з колегами іноді навідували його, і мені щиро шкода, що таких зустрічей було так небагато. Він завжди радо запрошував нас у гості, і коли ми приїздили до нього, він із дружиною Ніною Андріївною завжди зустрічав із великою гостинністю. А наші візити були не лише про теплі спогади та сміх: він щедро ділився своїм досвідом і порадами у нашій науковій і професійній роботі. Навіть вже перебуваючи на заслуженому відпочинку і незважаючи на те, що здоров'я вже не було таким міцним, він продовжував писати книги, активно працювати та підтримувати нас своїми порадами.

Його відкритість, мудрість і людяність завжди надихатимуть нас. Є багато приємних спогадів про Анатолія Лаврентійовича, і нехай ці спогади завжди залишаються у наших серцях, як теплий слід його доброї, світлої душі. Завжди пам'ятатимемо Ваші добрі справи та щире серце. Пам'ять про Вас вічно житиме у наших серцях.

АТЕЇЗМ «ВІД ПРОТИЛЕЖНОГО»

Галина Коханець (Порицька), випускниця.

Моя мама була дуже релігійною людиною, хоча в ті далекі часи це було мало не злочином. Тому ми змушені були ходити до сповіді чи на великі свята кудись в інші села, де нас менше хто знав. А віра в Бога в нашій сім'ї виховувалась із раннього дитячого віку.

Тож коли я поступила до Кременецького педагогічного училища і серед навчальних дисциплін побачила «Атеїзм», це стало для мене справжнім шоком. Але поступово я зрозуміла, що не все в лекціях Анатолія Лаврентійовича Багнюка треба сприймати один до одного. Він умів подати матеріал, постійно жартуючи, і так, щоб ми могли додумуватися, як насправді сприймати інформацію. Жодного разу в нього не прозвучало, що Бога нема і в нього не треба вірити.

Якось наш викладач ніби пожартував: «Уявіть собі, що ви скажете колись Богові, коли Він запитає, яка оцінка у вас була з атеїзму?». Сміялися лише ті, хто не думав... Коли випадала якась дуже гостра тема, Багнюк вдало обходив її

сторону, жартуючи, що ми, мабуть, такі ж пасивні в цьому питанні, як, для прикладу, і в приготуванні бурякового борщу. От тоді починалася справжня активність! Ми одна по одну вихваляли своїм кулінарним мистецтвом, в якому він також знав толк. І то до кінця пари... Так ми закінчили курс атеїзму: не слухаючи того, що було нам не потрібне, і разом з тим вловлюючи глибоку суть в тому, що було недосказаним.

По сьогоднішній день я вдячна Анатолію Лаврентійовичу за такі важливі життєві уроки «від протилежного», які могли для нього колись вартувати щонайменше робочого місця. Але, безперечно, за все це Господь беріг його і допоміг прожити таке довге і гідне життя.

ВІРНІ ЙОГО НАСТАНОВАМ

Віктор Онопрійчук, випускник

...Минають дні з прискороною швидкістю, тому важко усвідомити те, що пішов у вічність дорогий Наставник, Навчитель у різних сферах життя і той, хто мав багато честот – справжня Людина-Легенда. Уже не прочитаю відгуків під своїми картинками, викладеними у фейсбуці, після яких хочеться ще і ще творити. Єдине, що лишилося, – це спогади про спілкування, про зустрічі у різні роки.

Але найбільше врізалось в пам'ять живе та тісне спілкування протягом навчання в педагогічному училищі 1979-1983 рр. Тоді Анатолій Лаврентійович, окрім викладацької діяльності, мав громадське навантаження (була така посада в совітській системі – парторг в училищі). Маючи хист до малювання, я виконував доручення – писав плакатними перами різноманітні оголошення.

Анатолій Лаврентійович особисто мене надихав неспуступливістю у своїх поглядах, компетентністю в різних галузях, порядністю, вмінням подякувати за виконану роботу – морально і матеріально. Хоча на той час був вагомий аргумент для студента – громадський обов'язок майбутнього радянського вчителя. Але великий психолог умів будь-яку ситуацію направити в русло людських взаємин.

Моя робота, крім навчання, вимагала багато зусиль: оголошення (на комсомольські, партійні, профспілкові збори, збори трудового колективу), плакати, лозунги (комп'ютера ж не було). І її часто мені доводилося виконувати вночі, коли мої хлопці зазвичай спали. Знаючи це, Анатолій Лаврентійович усілякими методами старався по-людськи віддячити матеріально. А додаткова «копійка» для студента була бальзамом на душу. Уже на той час між нами склалися як «комуністичні» (для людського ока), так і «капіталістичні» взаємини. Таке не забувається.

Тільки після розвалу совітського союзу я усвідомив усю твердість характеру і переконання наставника, які він умів маскувати при тодішній системі. Згадую такі історії. Коли помер Брежнев, я з острахом запитав Анатолія Лаврентійовича: «А що тепер буде? Війна?». Відповідь була доволі спокійною і чіткою: «Ніякої війни! Знову затвердять якусь постать. Але головне – система залишиться, її важко зламати».

Якось під час пари мене викликали в кабінет директора. Звідти дебелий чоловік повів мене в приміщення КДБ. Агитували, погрожували, переконували, обіцяли і навіть допізна не випускали в туалет – хотіли зробити «сексотом». На другий день в кабінеті Анатолія Лаврентійовича запитав, чи я «зламався». Почувши заперечну відповідь, коротко резюмував: «Ну що ж, тоді працюємо разом і надалі». І тільки при незалежній Україні я зрозумів: яку ж потрібно було мати стійкість, силу волі і, найголовніше, мудрість та вміння розкизувати тодішню систему зсередини.

Наостанок не можу не виділити ще одну чесноту – надійність у стосунках. У молоді роки кожна людина чинить необдуману, робить помилки, нерозумні дії. Не оминали ці прикраси і мене. Ось тоді приходив на захист, на допомогу вірний своєму слову, своїм поглядам на молоде покоління і мудрий наставник Анатолій Лаврентійович...

Ще багато чого було обговорено при зустрічах випускників, під час телефонних розмов та в дописах у Фейсбуці. Тому певний вклад у формування проукраїнського світогляду у моїй голові належить непохитній, сильній, людяній особистості – Багнюку Анатолію Лаврентійовичу, якого, на жаль, уже немає серед нас. Але ми залишаємося вірними його мудрим настановам.

А ПАМ'ЯТЬ ЖИВА...

Софалія та Анатолій Курасови (Чехія)

Коли починаеш згадувати оті буремні 90-ті роки, в пам'яті виникають обличчя друзів, які йшли поруч. І друзі, і події пливають, як вода, але справжні залишають по собі щось досить вагомим. Тоді промінчиками сонця зясніли «Просвіта» і НРУ. Богдан Кульчинський очолив НРУ. Анатолієм Курасов був представником Президента. До Народного руху приєднався Анатолій Багнюк із кількома студентами і став політичною рушієм у Кременецькому педучилищі. Як добрі і розумні вчителі, Курасов і Багнюк мріяли про створення більш перспективних освітніх закладів – коледжу і ліцею. Поїздки до Тернополя і Києва при підтримці обласного руху увінчалися успіхом: коледж і ліцей запрацювали! Хотілося

б нагадати, що всі події цих років конкретно і правдиво описані в книзі Анатолія Багнюка «Провина, або І чорна солома горить».

Часто згадую про Анатолія як про доброго товариша, з яким ми в останні роки зустрічалися в Галини Гринякової. Щоразу, коли приїздили з Чехії до Кременця, ми з нетерпінням чекали зустрічі з нашими друзями: Богданом Ханасом, Кульчицькими, Гордійчуками, Ніною та Анатолієм Багнюками. Ми пили вино, співали пісень, згадували минуле, аналізували сьогоднішнє і безмежно раділи кожній зустрічі.

Пам'ятаю, як одного разу під час такої зустрічі ми, жінки, – Ніна, Галя і я (Еофалія) – одягли вишиванки, співали, пританцьовували і фотографувалися. Чоловіки в той час сиділи на терасі і обговорювали політичне життя України. Потім були спільні фото між квітів, яких так багато на подвір'ї у Галини Гринякової!

Іздили ми до подружжя Багнюків на гостину. Ніна не тільки хороша поетка, а й чудова господиня: страви, якими вони нас пригощали, були і вишуканими, і смачними. Гордістю Анатолія був власноруч приготовлений ароматний коньяк і вітамінне вино «від весни до осені» з ягід і фруктів великого власного саду.

Спогади... Спогади... Спогади... Вони не зникнуть ніколи, як і пам'ять про наших побратимів, вірних друзів, до кінця наших днів. Коли хтось із них відходить із нашого земного життя, залишається глибока рана і болюча втрата. Але вони завжди будуть з нами, поки ми живі...

ПОЄДНАНІ ТВОЄЮ ДУМКОЮ

Петро Формазюк

Проходять дні, минають ночі, і час невблаганно відраховує відстань, яка тепер відділяє нас відділяє фізично. Але духовно ти залишаєшся з нами в пам'яті. Спливають наші незабутні зустрічі, походи на природу, рибалку. А ще наші застілля, які завжди були наповнені цікавими розмовами, дотепними жартами, дружніми суперечками на різні теми.

Твоя інтелектуальна філософська думка завжди була оригінальною, цікавою, думкою, яка породжувала між нами

жваву дискусію, де сходились різні погляди, різне світоглядне бачення. Якраз усе це об'єднало нас, згуртувало і породило справжню чоловічу дружбу, яку ми пронесли через багато десятиліть. Ти завжди був генератором, ініціатором наших зустрічей. І це назавжди залишиться в нашій пам'яті.

ДЯКУЮ ЗА НЕБАЙДУЖІСТЬ І ДОБРО

Віра Мендалюк, кременчанка

Для мене Анатолій Лаврентійович Багнюк був особливою людиною, якій я буду вдячна все своє життя. Так склалося, що на початку 2000-х років ми жили на вулиці Потік Ірва зовсім поряд, тому неодноразово зустрічалися, коли він ішов по дорозі на роботу чи назад, постійно жартуючи.

Та якось у мене сталася біда: взимку, саме у різдвяну заметіль, від великої кількості снігу у нашій хатині завалився комин і зруйнувався дах. Я тоді жила з двома дітками і була абсолютно безпомічною, бо тодішні керівники міста просто відмовили мені в допомозі.

А на той час А.Багнюк був депутатом міської ради. Як він це зробив, я не знаю, але оперативно знайшлися і матеріали на ремонт, і люди, які його зробили. Ми були врятовані від зимових морозів і снігів.

А потім ще не раз наш сусід бачив нашу фінансову скруту і знаходив нам будь-який підрібток на елементарні, найнеобхідніші речі. Бо часто не вистачало грошей навіть на продукти харчування. Ми з дітьми не перебирали, бралися за всяку роботу, щоб вижити, бо було дуже важко.

Анатолій Лаврентійович завжди знаходив слова підтримки та поради, і ми вдячні йому за його небайдужність і добре серце, яких так мало в нашому світі.

Пізніше із розмов з кременчанками я дізналася, що дуже багато з них також завдячують А.Багнюкові у вирішенні своїх складних побутових проблем. Бо він ніколи не міг відмовити тим, хто дійсно потребував допомоги. Хай заплатить йому Господь за все добро і небайдужність.

(Продовження в наступному номері)

LITTERIS ET ARTIBUS - X

У Видавничому центрі Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка побачив світ 10-й випуск Збірника матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції «LITTERIS ET ARTIBUS: нові горизонти» у двох частинах. Видання видрукуване згідно з рішенням Ради молодих науковців КОГПА ім.Тараса Шевченка.

До редакційної колегії збірника увійшли молоді науковці Академії: Марія Пасевич – здобувачка третього освітньо-наукового рівня вищої освіти; Олена Тригуба – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри біології екології та методики навчання; Павло Яловський – доктор філософії, старший викладач кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання; Дмитро Клак – викладач кафедри інформаційних технологій та методики навчання інформатики, та Павло Старух – здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Збірник містить тези доповідей, представлені в рамках роботи ювілейної X Всеукраїнської науково-практичної конференції «LITTERIS ET ARTIBUS: нові горизонти» і включає матеріали п'яти розділів (відповідно до п'яти секцій конференції) та фотозвіт наукового форуму.

Розділ «Секція мовознавства та літературознавства» включає дослідження доцента Українського ДУ науки і технологій Андрія Безрукова на тему «Транслатологічні аспекти відтворення екодискурсу в художній літературі». Методист Балтського педагогічного коледжу Анна Димовська висвітлює тему «Освітній потенціал культурно-історичного підходу у вивченні дитячої літератури: від аналізу тексту до формування ціннісних орієнтацій». «Художній текст як інструмент виховання офіцерської етики та патріотизму в сучасному українському контексті» привернув увагу науковців Українського ДУ науки і технологій, доктора філософії Ігоря Остапенка та доцента Оксани Боговик. Автори інформували про зародження, розвиток і перспективи військової літератури (старший викладач Олеся Церковник-Городецька, Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут), про використання автентичних матеріалів у навчання англійської мови та про інтерактивні технології у навчанні професійного англійського мовлення (старший викладач Світлана Чернецька, викладач Діана Панова; Національна академія сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного), про вплив цифрової культури та соціальних мереж на англомовні процеси (викладач Анна Шиліна, Балтський педагогічний коледж), про інноваційні методики засвоєння учнями синтаксичних і пунктуаційних норм (вчитель Лариса Чернишрва, Уманський ліцей №2) та про інноваційні підходи до викладання літератури в контексті Нової української школи (асистент Наталія Барановська, Кременецька гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка). Англійською мовою представлено роботу кременчанки Єлизавети Блозви про розчарування в американській мрії в романі Френсіса Скотта Фіцджеральда «Великий Гетсбі».

Магістранти Полтавського НПУ ім. В.Г.Короленка вирішують проблеми перекладу аліазивного тексту (Всеволод Букар) та методику вивчення окремих тем із зарубіжної літератури (Вікторія Коваленко), а їх колега із НУ «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка Марія Гаврилюк описує військові позивні в мові українських масмедіа. Специфічну тему «Грові технології як засіб навчання модальності» запропонували представники Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка, магістрантка Валерія Синенська та доцент Анна Погоріла. Магістрантка Тернопільського НПУ імені В.Гнатюка Юліана Нестерович аналізує «Номінативне поле концепту «зрадник» у художній творчості Романа Іванчука.

Студенти бакалаврату нашої

Академії роблять акцент на конкретні літературознавчі проблеми: основні види та еволюція жанру роману у світовій літературі (Софія Волохата), жанрову специфіку урбаністичного фентезі в зарубіжному романі (Дарія Данильчук), явище родинного відчуження у зарубіжній новелі (Аліна Таборовець), а магістрант Володимир Гороховський пише про творчість Оксани Лятуринської у контексті діяльності культурних діячів української діаспори.

Розділ «Секція історії, мистецтва та філософських дисциплін» стартує науковим повідомленням доцента Маріупольського ДУ Вікторії Мацуки «Культурний менеджмент як чинник сталого розвитку територіальних громад». Тематично оригінальною стала тема кандидата філософських наук, викладача Інституту богословських наук Непорочної Діви Марії Андрія Пальчика, який характеризував «Етимологічний та порівняльний підходи у тлумаченні концепту «панентеїзм». Старший викладач Балтського педагогічного коледжу Ростислав Димовський працював над статтею «Хор як простір емоційної комунікації: педагогічні стратегії розвитку творчої особистості». Магістр історії, незалежний дослідник Едуард Семешин дав історичну довідку «Студенти Сумського інституту соціального виховання (1930–1933)». «Культурна інтеграція митця: кейс «Авторів вільних міст» (Fribyforfattere) в бібліотеках Норвегії» – тема пошуку магістрантки Національного аерокосмічного університету «Харківський національний інститут» Ірини Казарцевої. Аспірантка Полтавського НПУ ім. В.Г.Короленка Тамара Костиренко подала результати власного наукового дослідження «Родини парафіяльного духовенства 1775 р.: історико-демографічний аналіз».

Привернули увагу роботи магістрантів Київського національного університету імені Тараса Шевченка: Вікторі Паньків («Медіа і жінка: формування гендерних стереотипів у пресі Галичини кінця XIX – першої половини XX століття»), Дмитра Поліщука («Життя та громадсько-політична діяльність Панааса Бублія»), Вікторії Трощанської («Ідеологічне панування радянської номенклатури: механізми та практики (1964 – 1985 рр.)») та Богдани Тустанівської («Висвітлення теми Батуриної трагедії 1708 року в підручниках з історії Нової української школи») і проблемно-аналітична розвідка студента бакалаврату нашої Академії Давида Леса «Ресентимент як основа моральної інверсії: від Фрідріха Ніцше до Макса Шелера».

До розділу «Секція інформаційної діяльності та технологій» увійшли дослідження доцента Волинського коледжу Національного університету харчових технологій Лариси Гопанчук «Інформаційні технології в освітній діяльності: виклики та можливості цифрової доби» та представників наукової спільноти нашої Академії: професор Микола Курач і старший викладач Олександр Ємець характеризували тему «Інтеграція питань блискавкозахисту будівель і споруд у зміст підготовки майбутніх учителів технологій». Активно долучилися студенти бакалаврату Адріана Андріюк («Інтеграція вишивки у зміст уроків технологій як інструмент патріотичного виховання та розвитку творчих здібностей учнів»), Вероніка Фурсевич-Данильчук («Використання інтерактивних методів на уроках технологій у 7 класі») і Віктор Яловський («Використання інформаційно-комунікаційних технологій та графічних програм на уроках технологій»).

Основний обсяг розділу заповнили магістранти Віктор Бачинський («Методика розвитку креативності учнів закладів загальної середньої освіти у процесі профільного навчання»), Юрій Господарик («Можливості використання біодизайну на заняттях технологій у закладах загальної середньої освіти»), Віталій Дрель та доцент Олександр Омельчук («Особливості формування в учнів ключових компетентностей з профільного навчання за технологічною галуззю»), Назар Козак («Використання технологічних дисциплін як бази для інтеграції STEM-освіти»), Віталій Гонтарук та доцент Олександр Омельчук («Сучасні тенденції розвитку STEM-освіти та їх вплив на освітні програми середньої школи»), Іван Присяжнюк («Формування дослідницьких умінь учнів закладів загальної середньої освіти на заняттях технологій») і Володимир Припула («Сучасні методи візуалізації навчального матеріалу на уроках інформатики»). Аспіранти спеціальності висвітлювали теми «Трансформація оцінювання у вищій школі: виклики та можливості штучного інтелекту» (Марія Пасевич), «Перевірка та оцінка ефективності інформаційно-цифрових засобів професійної підготовки майбутніх учителів технологій» (Сергій Постумент і професор Микола Курач) та «Критерії ефективності педагогічних умов реалізації творчих проєктів учнів на уроках технологій» (Валерій Фецул, професор Микола Курач).

Розділ «Секція педагогіки та психології» наповнили науковими напрацюваннями представники всіх вищих закладів освіти – учасників конференції. Доцент Житомирського ДУ імені Івана Франка Наталія Басюк представила тему «Особливості розвитку емоційного інтелекту здобувачів у канадській системі освіти». Її колега із Уманського ДПУ імені Павла Тичини, доцент Наталія Дубова характеризувала «Науково-дослідний підхід у викладанні технічних дисциплін під час підготовки майбутніх педагогів професійного навчання харчової галузі». Завідувач кафедри психології та інклюзивної освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Тетяна Ковбасюк запропонувала тему особливості актуальності «Психологічна витривалість учасників освітнього процесу у період криз (на прикладі системи освіти України під час воєнних дій)». Старший викладач Кременчуцького НУ імені Михайла Остроградського Тетяна Кондратенко і студентка бакалаврату Анастасія Горпинченко досліджували проблему «Математична та інформаційна компетентності у викладанні: нові акценти фахової підготовки майбутніх учителів», а доцент Сумського ДПУ імені А.С.Макаренка Світлана Пухо і магістрантка Анастасія Галенко – «Психологічні особливості професійної ідентичності студентів-психологів: теоретичний аналіз проблеми». Доцент Харківського НПУ імені Г.С.Сковороди Антон Поденко та магістрантка Наталія Ісаджова здійснили «Дослідження проблеми професійного вигорання педагогів на прикладі методики В.Бойка». Аспірант Луганського НУ імені Тараса Шевченка Іван Фастов визначає «Дидактичні умови розвитку самоосвітньої компетентності студентів педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів», а його колега із Чернівецького НУ імені Юрія Федьковича Василь Мардаль висвітлює «Роль неформальної освіти у патріотичному вихованні молоді». Аспірант нашої Академії Іван Панчук і доцент Степан Шабага представили дослідження «Самопрезентація як шлях до розвитку професійного авторитету педагога».

Старший викладач Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Андрій Озарчук характеризує «Освітні можливості штучного інтелекту для розвитку дитини дошкільного віку». Впевнено долучили своє слово і педагоги-практики: вчителі Уманського ліцею №2 Черкаської області Олена Мороз і Андрій Вдовиченко («Застосування формувального оцінювання та технологій самооцінювання на уроках технологій у базовій середній освіті Нової української школи як засіб підвищення мотивації та навчальної самостійності учнів») і вихователь-методист закладу дошкільної освіти №160 Харківської міської ради Яна Чумаченко («Нетрадиційні засоби художньо-продуктивної діяльності в контексті розвитку сенсомоторних та креативних навичок у дітей раннього віку»).

Помітною була активність науковців Бродівського педагогічного коледжу імені Маркіяна Шашкевича, яку продемонстрували магістрантка Марія Яремівич та професор Руслана Соичук («Емпатія як ціннісна основа громадянської солідарності майбутніх учителів початкових класів»), Вікторія Загакало та Марія Яремівич і («Використання цифрових технологій на уроках у початковій школі»), Марія Західна та Марія Яремівич («Саморозвиток майбутнього вчителя початкових класів як основа професійного становлення»), Мар'яна Кравець («Застосування інноваційних технологій для формування іншомовної компетентності в читанні учнів початкових класів Нової української школи») і Оксана Мороз із Марією Яремівич («Роль соціального педагога у формуванні позитивної самооцінки молодшого школяра»).

Специфічну тематику «Прикордонна педагогіка в умовах воєнного стану та мобілізації» висвітлив курсант Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького Олексій Полонніков.

Значне місце у Збірнику належить роботам наших магістрантів та їх наставників-доцентів: Марії Остапчук і Наталії Приймас («Партнерська взаємодія в системі сучасної дошкільної освіти»), Сергія Грушвіцького та Степана Шабаги («Партнерська взаємодія школи й сім'ї як чинник формування соціальної компетентності учнів»), Любові Савченко та Наталії Приймас («Безбар'єрність та рівний доступ до освітнього середовища дітей дошкільного віку»), Юлії Стецюк («Особливості формування екологічної культури дошкільників»), а також студентці бакалаврату Ольги Баланчук з керівником Любою Левандівською («Дослідження та ідентифікація психологічних факторів спортивного вигорання у юних спортсменів»), Павла Чуйка та Степана Шабаги («Формування комунікативної культури майбутніх учителів через інтерактивні технології»), Юлії Мартинюк («Вплив сенсорних матеріалів Монтессорі на формування когнітивної активності дітей раннього віку»), Ангеліни Грановської («Педагогічні умови формування патріотичних почуттів дошкільників»).

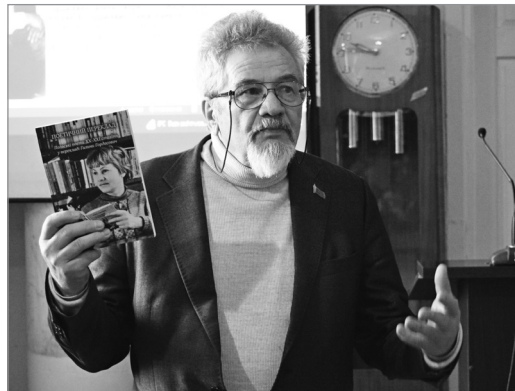
У розділі «Секція біології та екології» висвітлено матеріали науково-педагогічних працівників, магістрантів і студентів бакалаврату нашої Академії: «Екологічний туризм Дубенського району Рівненської області» (доценти Олена Тригуба і Оксана Галаган, студент бакалаврату Матвій Скиба), «Трансформація українського ринку генетично модифікованих продуктів» (доцент Олена Тригуба, магістранти Каріна Ефендієва та Валерій Деревінський), «Теоретико-методологічні основи проведення нетрадиційних уроків із зоології у 7 класі Нової української школи» (доцент Ольга Кратко і магістрантка Софія Остапчук). Магістрантка Валерія Тарарук характеризувала процес «Проведення білінгвального навчання під час вивчення біології в сучасній школі», а її колега Ігор Габрук – «Формування в учнів 10–11 класів компетентності «Екологічна грамотність і здорове життя» під час вивчення біології та екології».

«Оцінка впливу кінезіотерапії на зменшення больового синдрому та прискорення функціонального відновлення» – тема дослідження студента бакалаврату Сергія Антоноука та доцента Любові Левандівської. Магістрантка Марина Блащук аналізувала «Особливості навчання географії на основі таксономії Блума в закладах загальної середньої освіти», Василь Медвідь – «Розвиток в учнів навичок прийняття рішень із використанням проблемних ситуацій на уроках біології і екології». Бакалавр Олександр Сичов зупинився на «Ролі екологічних стежок і еколого-туристичних маршрутів у формуванні екологічної свідомості молоді», а магістрантка Оксана Ящук – на «Реалізації інтегративного підходу в шкільній природничій освіті».

(Закінчення на стор 17)

ДО ПОЕТИЧНОГО ДОРОБКУ ГАЛИНИ ГОРДАСЕВИЧ

Тернопільське видавництво «Крок» дало старт навчально-методичному посібнику «Поетичний переклад. Польські поети XX – XXI століть у перекладі Галини Гордасевич: порівняльний аналіз», укладачем якого виступив доктор філологічних наук, професор кафедри іноземних мов та методики їх навчання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка, професор Олександр Глотов. Рецензували видання доктор філологічних наук, професор кафедри слов'янської філології імені Іларіона Свенціцького Львівського національного університету імені Івана Франка, професор Алла Татаренко та доктор, завідувач кафедри славистики Державної академії прикладних наук у Хелмі (Польща), доцент Мирослава Кавецька.

Друк видання здійснено за фінансової підтримки управління освіти, культури та спорту Кременецької міської ради та місцевого мецената, настоятеля храму Святої Мучениці Тетяни, отця Івана (Мазурчука).

У Читальному залі нашої Академії відбулась презентація цього посібника, куди були запрошені науково-педагогічні працівники кафедри української мови та літератури, історії та методики їх навчання, кафе-

дри іноземних мов та методик їх навчання, студенти філологічних спеціальностей та всі небайдужі до перекладацького таланту нашої країни.

Модератором цього літературного заходу виступив автор-упорядник видання, професор Олександр Глотов. Він запросив до слова кандидата філологічних наук, доцента кафедри української мови та літератури, історії та методики їх навчання Олега Васишина, який розповів про нашу гідну кременчанку (як вона просила себе називати), про незабутні зустрічі в Кременці, про перейменування школи її іменем, про наукові напрацювання світлої пам'яті краєзнавця Гаврила Чернихівського та кандидата філологічних наук, доцента Романа Дубровського про Галину Гордасевич.

Зі слів професора Олександра Глотова присутні детальніше дізналися про батька-священника і сестру поетки, яка нині проживає в Росії; про допомогу з матеріалами сина Г. Гордасевич Богдана; про 20-річне очікування друку презентованої книги, яка змогла побачити світ лише у якості навчально-методичного посібника; про цікаву долю видання «Степан Бандера: людина і міф», яку переклав єдиний поляк Пшемислав Ліс-Маркевич – відомий польський україніст, літературознавець, перекладач та адвокат, який активно популяризує українську культуру в Польщі.

Протягом заходу Олександр Глотов разом зі своєю юною асистенткою Веронікою Мішук із 31-А групи читали твори польських поетів в українському перекладі Галини Гордасевич. А на завершення професор подарував бібліотеці Академії п'ять примірників видання.

Основна цінність посібника полягає в тому, що він містить переклади віршів відомих польських поетів XX – XXI століть, які здійснила українська письменниця Галина Гордасевич. У рамках вивчення польської мови та літератури, теорії та практики перекладу є можливість проводити порівняльний аналіз оригінальних текстів і перекладів.

Видання включає вступне слово укладача, професора Олександра Глотова, три тематичні розділи, методичні рекомендації із провадження до історії, теорії та практики перекладу та список рекомендованої літератури.

Розділ «Теорія і практика українського перекладу» відкривають цікаві цитати із праць відомих українських перекладачів Максима Рильського, Віктора Коптілова, Михайла Москаленка та Максима Стрихи про художній переклад, а також короткі біографічні етюди про життєвий шлях і перекладацьку діяльність Миколи Лукаша та Григорія Кочура.

Матеріали про життя і творчість письменниці зі статей О. Гуляєвої «На крутих віражах долі» на основі літературно-краєзнавчого нариса Галини Гордасевич «Йти просто по землі крізь терни...» та О. Глотова «Поезія кохання: від оди до фразки. Польські поети у перекладі Галини Гордасевич» подає розділ «Поетичний переклад у контексті творчого шляху Галини Гордасевич».

Основним і, звичайно, найбільшим за обсягом є розділ «Порівняльний аналіз любовної лірики польських поетів XX – XXI століть», який містить підрозділи: «Лірика Леопольда Стаффа», «Поезія Марії Павліковської-Ясножевської», «Твори Болеслава Лесь-

мяна», «Творчий доробок Казімежа Пшерви-Тетмаєра», «Спадщина Констани Ільдефонса Галчинського» та «Фразки Леха Конопінського» з короткими біографічними довідками про згаданих вище поетів.

Тексти Галини Гордасевич, відомої своєю чутливістю до поетичного слова, слугуватимуть ідеальним матеріалом для порівняльного аналізу, адже вони поєднують вірність оригіналу з українською інтонацією.

Теоретична частина, спираючись на перекладацький досвід Миколи Лукаша та Григорія Кочура, розкриває ключові принципи перекладу: від українізації до збереження

культурного контексту, що є основою для глибокого розуміння процесу.

Методичні поради допоможуть структурувати роботу над історією та теорією перекладів, що є серцевиною курсу. Для ефективного порівняльного аналізу варто застосувати такі аспекти, як лінгвістичний рівень, стилістичний вимір, культурний контекст, практична інтерпретація. Цей підхід сприятиме не лише академічному зростанню, а й розвитку творчого потенціалу.

У своїй статті «Поезія кохання; від оди до фразки. Польські поети у перекладі Галини Гордасевич» Олександр Глотов пише, що цим перекладам дещо не пощастило. У 2006 – 2009 роках зусиллями сина письменниці Богдана Гордасевича – громадського діяча та літератора – у львівському видавництві «Каменярь» було видано три томи творів відомої кременчанки, окрім перекладів польської поезії.

Як перекладачка, Галина Гордасевич чітко дотримувалася однієї з двох провідних концепцій художнього перекладу: перекладений твір має сприйматися читачем як такий, що був написаний саме цією мовою. А це за умови споріднених лексично, але значно диференційованих орфографічно мов, становить неабияку проблему для сумлінного перекладача. Бо передати треба не тільки думку (як у прозі), а й музику слова (яка в перекладі майже завжди тікає). Але це вже тонкощі перекладознавства. Як кваліфікований рецензент, автор-укладач стверджує: український читач має право на цю книгу Галини Гордасевич...

До методичних рекомендацій із провадження до історії, теорії та практики перекладу входять 4 змістових частини («Актуальні питання практики художнього перекладу. Процес перекладу художніх творів різних жанрів та його етапи. Вплив літературних теорій та стилів на результат перекладу», «Питання про метод і тип художнього перекладу. практичне застосування різних методологічних підходів до створення й аналізу художнього перекладу», «Застосування різноманітних перекладацьких стратегій і тактик до перекладу українською мовою» і «Еквівалентність та адекватність художнього перекладу як динамічні категорії»), а також типові тестові завдання та загальний список питань, що виносяться на бліц-опитування, тести та колоквіум.

Завершує видання 193 позиції основної літератури, 55 – допоміжної та 39 – з інформаційних ресурсів.

Посібник створено для студентів філологічних факультетів, які опановують польську мову та мистецтво перекладу, а також для викладачів, які прагнуть збагатити навчальний процес інноваційними підходами. Він, безперечно, стане мостом між польською поезією та українською культурою, а також джерелом натхнення для нових перекладацьких звершень.

LITTERIS ET ARTIBUS - X

Кременецький сектор серед автрів Збірника представляли і викладачі Кременецького лісотехнічного фахового коледжу, і наукові співробітники Національного природного парку «Кременецькі гори». Зокрема, викладачі Лісотехнічного коледжу Ольга Берідзе та Надія Швець інформували про «Знайдені червонокнижні види грибів на території Кременецького району Тернопільської області», а заступник директора Національного природного парку «Кременецькі гори» Андрій Штогун, наукові співробітники Ірина Бобрик та Ірина Ляшук розкрили тему «Раритетна флора Кременецьких гір та чинники її збереження».

Значний внесок у науковий доробок біолого-екологічного розділу здійснили представники Тернопільського НПУ імені Володимира Гнатюка. Тему «Експедиція у природничо-науковій освіті» висвітлили аспірант Богдан Шевчик і магістрантка Христина Пожарнюк. Цікаві статті представили молоді автори-науковці, роботою яких керувала професор Світлана Пидя: «Формування природничо-наукової компетентності учнів у курсі біології та екології» (магістрантка Марія Юнко), «Дослідницька діяльність як засіб розвитку наукового мислення школярів під час вивчення фотосинтезу» (магістрантка Анастасія Аюпджанян), «Фізіологічні особливості водообміну рослин: результати навчального експерименту під час проведення тижня біології в школі» (магістрантка Оксана Герчак), «Фотосинтетичні пігменти листків *lens culinaris medicis* за інюкуляції насіння мікробними препаратами та обробки протруйниками» (аспірантка Вікторія Козак). Над проблемою «Вплив різних концентрацій натрій хлориду на посівні якості насіння нуту звичайного» працювали магістрантка Ірина Замойська та учениця 11 класу Буцацького ліцею Мар'яна Вавринкевич; доктор філософії Андрій Дзездзель керував роботою аспіранта Олександра Шуля; над характеристикою «Вмісту фотосинтетичних пігментів у *Citrullus lanatus* (thunb) matsum. Et пакаї залежно від фенологічних фаз розвитку та особливостей агротехніки вирощування» – аспірантка Марія Кравець. Про «Віртуальну лабораторію BIODIGITAL HUMAN як засіб підвищення ефективності вивчення матеріалу у шкільному курсі з біології» інформували магістранти Олена Мостецька та Уляна Федус та доцент Наталя Москалюк, про «Гербарій як ефективний інструмент формування екологічної свідомості та особистісних якостей учнів» – магістрант Віталій Теодозів, доцент Наталя Москалюк, Руслан Яворівський, про «Мікробіологічний скринінг води з річки Дніпро та оцінка її безпечності» – бакалавр Олена Левченя.

Бакалавр Максим Гардус із керівником, професором Миколаївського національного аграрного університету Анастасією Полторак запропонували статтю англійською мовою «Податкові стимули для зеленої реконструкції України: виклики та перспективи».

Завершує випуск фотозвіт про роботу X Всеукраїнської науково-практичної конференції «LITTERIS ET ARTIBUS: нові горизонти».

НАОДИНЦІ З ЛЕСЕЮ

Ірина ЛІЩУК

З нагоди 155-річчя від дня народження Лесі Українки у Читальному залі бібліотеки Академії зібралися учасники заходу «Наодинці з Лесею», щоби вшанувати нашу геніальну Українку.

Зі вступним словом про поетку виступила завідувачка бібліотеки Юлія Стрельчук, яка коротко ознайомила присутніх з біографією письменниці та розповіла цікаві факти з її непростого життя.

До вшанування Лесі Українки долучилися 31-ДО групи Академії разом зі своїм куратором, кандидатом педагогічних наук, доцентом Любов'ю Кравець. Вони продемонстрували тематичний відеоролик Вадима Чашкіна – випускника спеціальності «Історія» (нині вчителя Тернопільської школи № 11). А їхні колеги, юні читці, прочитали неперевершені твори поетки «Слово, чому ти не твердая криця?» (Катерина Кінжибало), «Коли дивлюсь глибоко в любі очі» (Софія Сакідон), «Останні квіти» (Вікторія Лаб'як), «Все, все покинуть, до тебе полинуть» (Софія Фаберська) і «Давня весна» (Іванна Батьковець). Кандидат філологічних наук, доцент Олег Васишин розповів присутнім про період перебування Лесі у селі Великі Березці та ознайомив зі спогадами про поетку Олександра Неприцького-Грановського.

Здобувачі освіти 21-Рк і 31-Дк груп Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка зі своїми викладачами-наставниками Ларисою Рац, Іриною Ліщук та Вікторією Андрусик також відзначили ювілей поетеси дещо незвично.

Студенти 21-Рк групи спробували показати Лесею Українку сучасною, живою, сильною через передбачення, створені на основі справжніх цитат письменниці, провівши флешмоб «Передбачення від Лесі». Кожен, хто витягував згорнуту круглу картку з портретом Лесі Українки, мав нагоду прочитати її вислів із проекцією на власне життя. Вийшло нестандартно і дуже цікаво.

Здобувачі освіти 31-Дк групи стали учасниками вікторини «Як добре я знаю життя і творчість Лесі Українки», а також переглянули фільм про поетесу за сценарієм Івана Драча «Іду до тебе...» – біографічну стрічку Миколи Мащенка. Фільм розповідає про різні етапи життя Лесі Українки, її творчість і трагічне платонічне кохання до Сергія Мерзинського.

Слово Лесі Українки і тепер звучить як ніколи актуально – як голос свободи, гідності, й незламної віри в перемогу правди.

МОВА – ЦЕ КОРДОН

Катерина ГОЛУБІНКА

Таку назву носило свято з нагоди Міжнародного дня рідної мови, яке підготували викладачі-філологи кафедри української мови і літератури, історії та методик їх навчання та здобувачі спеціальності «Українська мова і література» Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка.

Захід стартував пізнавальними виступами кандидатів філологічних наук, доцентів Інни Волянчук та Ірини Поляк. Продовжило свято майстерне декламування поетичних творів українських авторів про рідну мову студентами Софією Бибик, Анною Сімоною та Євгеном Пінчуком (авторська поезія) з 11-У групи, другокурсницями Катериною Голубінкою, Юлією Гордійчук, Наталією Сидорчук; Анастасією Хомич і Світлоною Котюк з 31-У групи та магістрантами Анною Макарчук і Христіною Шелест.

Присутні стали учасниками цікавої лінгвістичної вікторини.Родзинкою свята став підготовлений здобувачами-філологами відеоролик «Слухай українське». Учасники створили атмосферу урочистості та довели, що мова – це найцінніше надбання, котре залишили нам наші предки; це душа нашої нації, її генетичний код, основний державотворчий і консолідуючий чинник.

ЛІТЕРАТУРНА ТОЛОКА для УЛАСА САМЧУКА

Олег ЗБРУЧАНСЬКИЙ

Коли надходить день народження Уласа Самчука, погода ніби навмисне демонструє свій зимовий норів. Та навіть мороз не в силі був зранку остудити той відчайдушний порив, пов'язаний із пошануванням 121-річчя Уласа Самчука.

«Самчуківська толока» у Літературній світлиці (ауд.40) зібрала всіх, небайдужих серцем і душею до «Українського Гомера ХХ століття» Уласа Самчука. В першу чергу, треба віддати належне кандидатам філологічних наук, доцентам Ірині Комінярській та Олені Пасічник, які є надійними самчужознавцями, оскільки певний період свого життя присвятили скрупульозному відстеженню особливостей прозописма У. Самчука.

Модератор дійства, кандидат філологічних наук, доцент Олег Васишин упродовж 30-ти років нагромадив у своєму домашньому архіві величезну кількість інформативних матеріалів про тих подвижників, які відстежували непроминальне значення життя і творчості волинського прозаїка. Насамперед він згадав про першопрохідців на ниві самчужознавства: Романа Гром'яка, Степана Пінчука, Юрія Мариненка, Ірину Руснак, Гаврила Чернихівського, Мойсея Гона, Ярослава Поліщука, Андрія Жив'юка, Петра Кралюка, Петра Панасюка та інших.

Посилений інтерес у студентів Фахового коледжу та Академії викликав виступ доцента Олені Пасічник, яка закликала своїх вихованців взятися за прочитання роману Уласа Самчука «Юність Василя Шеремети», завдяки якому перед їхнім зором постануть незабутні роки навчання сільської молоді (а Улас Самчук був яскравим її представником) у Кременецькій українській гімназії в 20-тих роках ХХ століття Там закладалися підвалини українського духу, у горнилі національно-визвольних змагань визрівали нові людські якості, що впливали на становлення української інтелігенції.

І, звичайно, ж в образі Василя Шеремети не важко їм буде впізнати самого Уласа Самчука, який деталізує етапи своєї еволюції в національному і літературно-творчому житті.

Особливо прихильно й трепетно слухали студенти спогади самчужознавиці, доцента Ірини Комінярської, яка однією з перших в освітньому колі Тілявки розпочала вивчати багатющі фонди Тілявського літературно-меморіального музею Уласа Самчука. Її намір був продиктований прагненням глибоко зануритися у той величезний масив архівних матеріалів, щоб згодом свої рецептивні спостереження викласти у науковому дослідженні «Художнє дослідження національної ідентичності героя в прозі Уласа Самчука». Науковиця також акцентувала увагу на прочитанні роману «Марія», що у творчому доробку митця посідає визначальне місце як явище епохальне. Бо ж «Марія» – це не лише символ України, її жіноцтва, що загинуло мученицькою смертю в умовах насильницької колективізації, а й Страдниця-Богородиця, котра подарувала світу Сина, що пішов за людство на страшні муки.

Своєрідним доповненням до виступів дослідників Самчукової спадщини став показ презентації «Співець Волині», яку озвучили кандидат філологічних наук, доцент Ірина Поляк та студентка 21-У групи Катерина Голубінка. Формат толоки вимагав від студентів швидкого «мозкового штурму» при визначенні символів, якими так щедро прикрашені титулки Самчукових видань.

Модератор, доцент Олег Васишин без усіляких перебільшень є справжнім літературним слідопитом: це засвідчили десятки тематичних папок, в яких зібрано розвідки дослідників не лише українських, а й з діаспори. Презентуючи свою самчуківську колекцію, він не оминув увагою величезний набуток волинського краєзнавця Гаврила Чернихівського, з яким підтримував не тільки приятельські стосунки, а й постійні творчі контакти на ниві літературного краєзнавства.

А подарована дослідником монографія «У.Самчук: сторінки біографії» (Тернопіль, 2005) із автографом «Шановним Ірині та Олегові Васишином на добру згадку із вдячністю. Г.Ч. Кременець 02.12.2005 р.» є першим синтетичним дослідженням життєпису видатного прозаїка ХХ ст., редактора, видавця, публіциста, громадсько-політичного діяча. Усі охочі можуть з нею ознайомитись у бібліотеці Академії.

Свою лепту у толоку внесли студенти 21-У групи Катерина Голубінка, Анастасія Гранатович, Наталія Сидорчук, які прочитали поезії, присвячені У. Самчукові.

На завершення толоки організатори дійства (а це була кафедра української мови і літератури, історії та методик їх навчання) пригостили гостей усілякими смаколиками.

ТРІУМФ УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА

Соломія ЛИТВИН

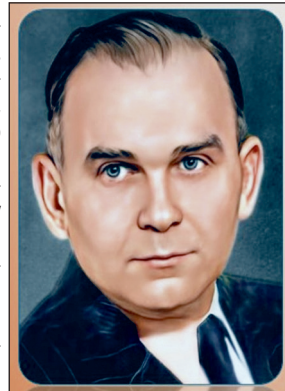
До Міжнародного дня рідної мови студенти 21-Мк, 21-Ік та 21-Ммк груп разом із викладачем Оксаною Адашинською провели яскравий та незвичний захід під назвою «Солов'їне шоу». Свято стало справжнім тріумфом українського слова – креативним, пізнавальним і по-справжньому захопливим.

Програма заходу була побудована у форматі інтелектуально-розважального шоу, що додало події особливої атмосфери динаміки та азарту. Учасники мали змогу проявити свої знання, кмітливість і мовну інтуїцію в різноманітних конкурсах. Під час гри «Так чи Ні» студенти перевіряли свої знання мовних фактів та швидкість реакції.

У конкурсі «Конструктор» команди склали слова й вислови, демонструючи багатство словникового запасу. Чимало емоцій викликала «Транслітерація», де потрібно було правильно передати українські слова латиницею.

У ролі справжніх філологів учасники побували в конкурсі «Редактор», виправляючи мовні помилки та вдосконалюючи тексти. А найвеселішим етапом стала «Показуха», де студенти за допомогою міміки й жестів відтворювали фразеологізми та мовні поняття.

Захід пройшов у теплій, дружній атмосфері. Він ще раз довів, що українська мова – це не лише навчальна дисципліна, а й джерело натхнення, творчості та єднання. «Солов'їне шоу» стало яскравим прикладом того, як сучасні форми роботи допомагають по-новому відкрити красу й силу рідного слова.

СТОРИНКАМИ ІСТОРИЧНОЇ ПРАВДИ

Нещодавно у рамках освітньо-патріотичного проекту «Боротьба за Україну» бібліотека КОГПА ім. Тараса Шевченка отримала в подарунок нову підбірку видань: 20 примірників від Національної асоціації дослідників Голодомору-геноциду українців, Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, Конгресу української інтелігенції та Міжнародної асоціації дослідників Голодомору-геноциду. Презентовані історичні видання розкривають злочини комуністичного тоталітарного режиму у ХХ та ХХІ століттях. Ініціатори проекту переконані, що перемога над Московією в гуманітарній сфері стане фундаментальною опорою для перемоги Збройних Сил України на полі бою. Серед презентованої літератури – унікальні видання науковців, письменників.

Доктор історичних наук, завідувач кафедри історії світового українства Київського національного університету ім.Тараса Шевченка, професор Володимир Сергійчук видає у своєму власному видавництві календар-альманах «Соборна пам'ять України». Матеріали, вміщені на його сторінках, свідчать, що перед нами не простий інформативний календар, а видання дослідницьке, аналітичне, з науковими узагальненнями, з прив'язкою до умов і обставин певних історичних періодів і, що не менш важливо, – зі зв'язком із нинішнім часом, сучасним буттям України. І в цьому – теж його винятковість. В подарованому комплекті представлено чотири календарі: за 2008, 2009, 2017 і 2026 роки.

Пропонуємо ознайомитися з ще одним результатом творчого доробку Володимира Сергійчука, який упорядкував і відредагував, а також підготував вступну статтю до 3-томного видання: «Третє відродження України. 1985-1992», куди увійшли документи і матеріали, що висвітлюють процес відродження української державності.

Микола Сенченко – академік Міжнародної академії інформатизації при ООН, директор Книжкової палати України імені Івана Федорова, професор, доктор технічних наук. Автор наукових праць у галузі інформаційних систем, бібліотекознавства, видавничої справи, історії, геополітики, політології та конспірології. В переліку презентованих ним книг – 3 нових (виданих в 2026 р.) публіцистичних праці науковця: «Контроль і фальсифікація науки. Інквізиція вчених», де автор описує, як відбувався і відбувається контроль і фальсифікація науки; інквізиція науки і вчених; знищення української науки. У виданні «Ера націоналізму. Дійові особи: Націоналісти. Бюрократи. Олігархи автор стверджує, що тільки націоналісти здатні побудувати нову Україну. Книга «Україна в четвертій світовій латентній війні» розкриває переконання автора про те, що народу стирають історичну пам'ять, народ вимирає, злидарюють вчені, вчителі та лікарі, занепадає мова та література.

У нашій колекції – дві із сімнадцяти публіцистичних видань українського письменника, кандидата географічних наук, академіка Валентина Кожевникова: «Українці, нас знищують...» публіцистика та «Як нам приборкати та ушляхетити московію: публіцистика». Автор показує агресивну політику московської імперії, яка може призвести до загибелі всього людства, вказує на необхідність змусити москвитів жити за прийнятими в ООН правилами.

Книжка Григорія Мусієнка «Україна для українців. Хто за і проти?» містить ідеї та думки автора, які сприятимуть тому, щоб українська національна ідея таки спрацювала. Лише тоді українство житиме у своїй національній державі, а не якоюсь міжнародною каганаті чи комісаріаті під назвою «Україна», де місця українцям не буде.

Журналістки Анна Андріївська та Олена Халімон у своїй книжці «Люди «сірої зони». Свідки російської анексії Криму 2014 року» розповідають про ту частину історії «кримської весни», яку замовчує або навмисно спотворює російська пропаганда.

Редакція газети «Україна молода» підготувала 3-тє доповнене і перероблене видання матеріалів журналістських розслідувань, проведених у 2022-2024 роках. що стосуються розкриття в Україні правди про злочини комуністичного тоталітарного режиму «Війна за Україну: правда про Голодомор-геноцид українців: журналістське розслідування» (ред. кол.: М. Дорошенко, О. Михайлівська, В. Сергійчук).

У Державному університеті ім. Михайла Драгоманова відбулася Міжнародна наукова конференція «Правда про геноцид українців: заповідь перемоги демократичного світу», приурочена вшануванню пам'яті українців, знищених комуністичним тоталітарним режимом у роки голодоморів 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947 роках ХХ століття та путінським рашистським режимом у 2014-2024 рр. Матеріали цієї конференції зібрані у Збірнику матеріалів Міжнародної наукової конференції (Київ, 19 листопа. 2024 р.) / [упоряд.: П. Чернега, О. Стасюк, М. Кочерга].

До колекції проекту «Боротьба за Україну» включено і колективну монографію англійською мовою «Kremlin's Genocides / scholar. ed. O. Skrypnik, V. A. Futey, O. Stasiuk; lit. ed. V. A. Malko», що вийшла 2025 року у видавництві «Право». Видання містить виступи громадських діячів, представників української діаспори, а також наукові статті правників та істориків, які спростовують російські пропагандистські наративи. Окремий розділ становлять публікації провідних європейських медіа про військові злочини проти України.

Літературно-культурологічний проект відомого українського філолога, історика і джерелознавця Сергія Білоконого та видавництва «Українські пропілеї» представлено науково-публіцистичним виданням «Список репресованої літератури. Заборонені видання 1920-30-х років: докум. і матер.». Проект передбачає дослідження та оприлюднення на широкий загал раніше не публікованого переліку заборонених в Україні видань, які свідчення тоталітарної цензури комуністичного режиму; дає змогу відновити історичну справедливість та повернути в культурний та науковий обіг значну кількість знакових вітчизняних видань, залишених на маргінесах з ідеологічних міркувань.

Дуже рідко доводиться видавцям давати дорогу у світ книжкам, автори яких невідомі. Та особливо, якщо це такий складний жанр, як словник. Завдяки старанням Павла Мовчана і Петра Вольвача видавничим центром «Просвіта» опубліковано «Українсько-російський фразеологічний словник/ передмова П. Мовчан, П. Вольвач». Хочемо звернути увагу читача на те, що для набору тексту використано машинописну копію, надану П. Вольвачем.

Бібліотека КОГПА ім. Тараса Шевченка висловлює подяку Національній асоціації дослідників Голодомору-геноциду українців за безоплатно передану нашому навчальному закладу колекцію видань для наукової, дослідницької та освітньої роботи. Ці книги є справжнім скарбом для читачів-істориків, краєзнавців, літературознавців та просто книголюбів.

ВІДЛУННЯ ПОКЛИКУ ДУШІ

Всесвітній День поезії – це свято порівняно молоде: відзначається воно з 1999 року. Його встановили делегати 30-ї сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО. Поезія, як і весна, пробуджує душу людини, адже вона – це життя, яке також розквітає разом із природою. Поезія – важливий елемент у духовному збагаченні людини: вона бентежить, дарує насолоду, плекає високі почуття, згуртовує націю. Вона може розрадити, розвеселити та навчити. Впродовж сотень років вірші ставали першим містком між реальністю, емоціями й почуттями. Вони говорять до нас словами, які часто ми не можемо собі сказати вголос, руйнуючи бар'єри між часом і простором, між правдою і вигадкою, між простою буденністю і мрією. У віршах найоб'ємніше виражена думка автора, його переживання, ставлення до життя. Людина, що знаходиться у фокусі поетичних променів, – це складна особистість, чутлива до найдрібнішої неправди, інтелектуально багата, не заспокоєна в духовній суті. Її поезія – це не просто точна рима. Поети – люди, багаті душею. Вони здатні до вияву сильних емоцій, їм властиве почуття прекрасного.

Літературна Кременецчина – явище багатогранне і міжнаціональне. Це барвиста панорама, представлена іменами непересічних митців слова: від Юліуша Словацького і Тимоша Падури – ліриків, що закладали підґрунтя друкованого поетичного слова; відомих постатей в історії української культури, які репрезентували наш край в ХХ ст. (Оксана Лятуринська, Олександр Неприцький-Грановський, Галина Гордасевич), до молодих літераторів початку третього тисячоліття, таких несхожих на попередників, але які вже встигли по-іншому осмислити сьогодення і своєю творчістю відкрити літературний процес ХХІ ст., які вміють любити і пишуть на вічні теми: кохання та зради, щастя і горя, дружби та ненависті, миру та війни.

Збірки віршів, які ви знайдете у цьому огляді, в першу чергу, про людей, які навчалися, працюють в нашій Alma-mater, тих, кого ми зустрічаємо кожного дня, і тих, кого, на превеликий жаль, ніколи більше не зможемо почути. Поетичні збірки лікують рани і водночас спонукують нас пам'ятати про втрачене.

Кандидат філологічних наук, доцент, директор Фахового коледжу Роман Дубровський був педагогом-науковцем за фахом і поетом – за покликанням душі. Свої перші поетичні спроби публікував ще студентом нашого навчального закладу в газеті «Замок». Тоді ж. видав першу збірку віршів «Паломник надії» (2008 р), які відзначалися філологічною образністю і римовою вибагливістю талановитого студента. Згодом вийшла з друку друга збірка автора, що був уже в ранзі викладача, – «Поміж сузір'ям Діви та Персея». У книзі зібрано цілу палітру найяскравіших почуттів, втілених у слові, якими поет обмінюється зі своїми читачами, тим самим роблячи їх частинною особливого та глибокого мікрокосму. Наступну книгу поезії «Феромони» Р. Дубровський видав, будучи кандидатом філологічних наук. До збірки увійшла інтимна лірика автора, де кохання мислиться як велике космічне благо, що облагороджує людину. У збірці «Точка роси» представлено поетичну сповідь натхненного ліричного героя перед світом і самим собою.

Слова на папері – це засіб проникнення однієї душі в іншу, вони ніколи не залишають нас байдужими. Літературний редактор газети Академії «Замок», також випускниця нашого навчального закладу, Ніна Багнюк (літературний псевдонім Ліна Вересень) талановито передає власний світогляд у поетичному доробку «Найвища приземленість», «На межі» та добірці поетичних і прозових автограм «Словоцвіти». Її твори вирізняються виваженою і вмотивованою образністю і ритмічною вибагливістю. Насичена і глибока думка творять міцне словесне полотно з філософським заглибленням в психологію людини. В цих віршах відчувається чужа душа і сильний характер авторки.

Співзвучність натхнення і майстерності притаманні книзі вибраних поетичних творів Анатолія Янкова «Життєве. Вічне й миттєве...». Кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та методики їх навчання КОГПА ім. Тараса Шевченка досконало володіє мистецтвом слова. Минуле і прийдешнє, земне й небесне сплелися в енергетично потужному вінку поезії автора.

Роман Левандовський давно відомий багатогранним таланту. Він дипломант міжнародних українсько-польських конкурсів. Свою першу книжку «О серце, де ти?..» видав, ще будучи студентом філологічного факультету КОГПІ. Поетичний голос молодого автора звучить оригінально, нетрадиційно свіжо, з нотками авангардизму, притомно твори його мають глибоке філософське підґрунтя. Наступна збірка «Сінєта» підкреслює своєрідність світосприймання уже зрілого 33-літнього поета. Так як режисери намагаються показати глядачам своє бачення цікавих історій за допомогою відеоряду, так і автор у свій власний художній спосіб знайомить читачів з тим, що відбувалося у його житті за останній десяток років на Батьківщині та за її межами.

Цікаво, що поетичний дар є феноменом родини Левандовських. Любов Левандовська, сестра Романа, випускниця 2010 р., а нині доцент кафедри теоретико-біологічних основ фізичного виховання КОГПА ім. Тараса Шевченка, кандидат наук з фізичного виховання спорту, веде розмову з читачем у своїй збірці поезій «А за моїм вікном». В авторки романтичне бачення світу, вона оригінально підходить до змалювання пейзажів. Картини природи тісно переплелися з почуттями героїні. Різноманітність форм віршів, поетичний синтаксис і тропи дають підстави на успішне творче майбутнє авторки.

Майже вчорашній студент спеціальності «Українська мова і література» КОГПА ім. Тараса Шевченка Павло Старух – член Національної спілки письменників України, лауреат літературно-мистецької премії імені Степана Будного, в своїй поезії від лірично-філософських переходить до віршів патріотичного звучання, бо болить йому все, що хвилює суспільство. У своїй першій збірці «Злива» поет відгукується відвертими рядками на папері про все, що тривожить його юну душу. Яскраві риси цієї поезії – пристрасність, емоційна наснаженість думки, глибинні роздуми про любов і ненависть, добро і зло, вічність і сьогодення. У 2018 році вийшла друга збірка молодого автора «Люзія неба». У книзі зовсім звичні, буденні речі сплітаються у барвистий вінок із вічними непохитними сентенціями. Наступна поетична збірка П. Старуха «Поєдинки долі» присвячена тим, хто бореться. Сила духу і характер людей втілюються в художньому слові, залишаючи роздуми над прочитаним. У передмові до збірки професор Олександр Глотов пише: «Ця збірка демонстративно пафосна. Бо пафос – невід'ємна складова поезії. Як і чуттєвість, ліризм, парадоксальність, афористичність. П.Старух у цій книзі створює високий стиль оповіді. Їх спонукали конкретні реалії життя і смерті. Та й час тепер такий».

Поезії випускниці нашої Академії Анастасії Михайлюк, по-своєму оригінальні і неповторні, торкаються найтонших струн душі. Читаючи їх, наповнюєшся теплом, добром і світлом. Збірка «Римується зі щастям» – це яскрава палітра різноманітних емоцій і почуттів. Вона zachарує читача магією слова, енергетикою авторки. Гармонія авторського мислення і власних устремлінь читача спостерігається у літературній новинці Анастасії «Інтонанції», в якій виразні інтонації почуттів, вражень передані поетичним словом ліричної героїні, яка надихається навколишнім світом.

Шанувальників поезії гостинно запрошуємо до бібліотеки Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка ознайомитись з поезією: ліричною та епічною; політичною та громадянською; іронічною та сатиричною; філософською та патріотичною.

А поетам-початківцям зичимо завжди знаходитись у фокусі поетичних променів.

Сторінку підготувала Ольга Ставінська

ДО СКАРБНИЦІ ФІЛОСОФСЬКИХ ВИДАНЬ

За рекомендацією вченої ради Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (протокол № 7 від 20.02.2026 р.) у Видавничому центрі Академії вийшов друком навчально-методичний посібник для студентів бакалаврату «Філософія» авторства кандидата філософських наук, доцента кафедри української мови і літератури, історії та методик їх навчання, доцента Олени Мороз.

Рецензували видання Дмитренко Марія Йосипівна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін Національного університету цивільного захисту України, і Соколовський Олег Леонідович – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та політології Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Навчально-методичний посібник містить програму навчальної дисципліни; плани семінарських занять; завдання для індивідуальної науково-дослідної роботи, методичні рекомендації щодо їх виконання та загальні вимоги до оцінювання; тестові завдання для поточного контролю; орієнтовний перелік питань до екзамену; критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

У вступі до видання Олена Мороз стверджує, що філософія у сучасному світі постає не лише як освітній компонент, а як універсальний спосіб осмислення реальності, що формує культуру критичного мислення, ціннісні орієнтири та світоглядну зрілість особистості. В умовах стрімких соціальних, технологічних і цивілізаційних трансформацій саме філософське знання дозволяє людині виходити за межі фрагментарного сприйняття дійсності, ставити граничні питання про сенс буття, відповідальність, свободу та межі пізнання. Філософія інтегрує результати досягнень наук у цілісне бачення світу, сприяє розвитку рефлексії, інтелектуальної автономії та етичної чутливості, які виступають необхідними передумовами відповідального громадянства й професійної діяльності у глобалізованому та плюралістичному суспільстві.

У вивченні засадничих основ філософії здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти авторка бачить безліч переваг.

Розвиток критичного мислення: філософія розвиває здатність до аналізу, критичного мислення та розуміння аргументів. Це допоможе здобувачам вищої освіти розвивати навички аналізу та аргументації, які доцільно використовувати в будь-якій сфері майбутньої професійної діяльності.

Збагачення світоглядних переконань: філософія допоможе здобувачам освіти розуміти думки, погляди, світоглядні настанови провідних мислителів світу. Це сприятиме розширенню світогляду та розвитку особистого мислення на основі кращих зразків мисленнєвої діяльності провідних світових філософів та науковців.

Етика та мораль: вивчення філософії допоможе здобувачам освіти розуміти етичні проблеми та розвивати власні моральні переконання. Це важливо у процесі побудови майбутньої кар'єри та щасливого особистого життя.

Здатність до аргументації: заняття з філософії вимагають від здобувачів освіти формулювання, висловлювання та захисту власних поглядів і переконань. Це розвиває навички аргументації, які корисні в будь-якій професійно-особистісній сфері.

Розвиток творчого мислення: вивчення філософії стимулює творчий підхід до розв'язання філософсько-світоглядних проблем у складних життєвих ситуаціях.

Історичний контекст: філософія є важливою складовою культурної спадщини світу, тому її вивчення допоможе здобувачам

освіти краще зрозуміти історичний та культурний контекст минулого.

Зазначені переваги демонструють, що філософія має важливе значення як для особистого, так і для професійного розвитку здобувачів вищої освіти.

Для ознайомлення з філософськими знаннями, яке має бути цікавим, змістовним та корисним процесом, викладачка філософії пропонує певні стратегії:

Пов'яжіть філософські ідеї з власним життям. Ставте собі просте запитання: «Як це стосується мене?» Свобода, вибір, відповідальність, щастя – це не абстракції, а щоденні рішення. Філософія починає працювати,

коли Ви бачите її у власному досвіді.

Незаучуйте – запитуйте. Філософія не вимагає запам'ятовування готових відповідей. Вона навчає ставити виважені питання, сумніватися й шукати аргументи. Якщо щось здається незрозумілим або дивним – це не проблема, а запрошення до мислення.

Дискутуйте з іншими. Обговорення «оживляє» філософські тексти. Сміливо висловлюйте свою думку, навіть якщо вона відрізняється від загальноприйнятої. Саме в діалозі формується власна позиція та навички аргументації.

Читайте повільно, але вдумливо. Краще зрозуміти кілька абзаців, ніж швидко перегорнути цілий розділ. Робіть нотатки, підкреслюйте ключові ідеї, переформулюйте думки філософів своїми словами – так знання стає «вашим».

Використовуйте сучасні формати. Відеолекції, подкасти, філософські блоги, онлайн-курси допомагають побачити, що філософія – жива і актуальна. Вона звучить у фільмах, музиці, соціальних мережах і суспільних дебатах.

Порівнюйте різні погляди. Не шукайте «єдину правильну» теорію. Порівнюйте позиції різних філософів, знаходьте сильні й слабкі сторони кожної. Це розвиває гнучке мислення та вміння бачити проблему з різних сторін.

Дозвольте філософії змінювати Вас. Справжня користь філософії – не в оцінках, а у внутрішніх змінах. Якщо після занять ви починаєте інакше мислити, глибше аналізувати події й відповідальніше ставитися до власних рішень – філософія виконує свою місію.

Ставте питання. Філософія – це про пошук відповідей на складні світоглядні, філософські та життєві питання, тому не соромтеся ставити питання і шукати відповіді. Пам'ятайте: «Немає питань – немає філософії!».

Ведіть філософський щоденник. Записуйте думки, цитати мислителів світу, які вразили, власні сумніви й запитання. Короткі роздуми після заняття або прочитаного тексту допомагають структурувати матеріал і побачити, як змінюється розуміння проблеми. З часом можна відстежити еволюцію власних поглядів. Це – важливий показник інтелектуального зростання.

Працюйте з першоджерелами. Навіть якщо філософські тексти на перший погляд здаються складними, намагайтеся звертатися до оригінальних праць філософів, а не лише до підручників чи конспектів лекцій. Саме в першоджерелах розкривається стиль мислення автора, логіка аргументації, глибина проблеми. Повільне й уважне читання класичних текстів формує культуру мислення.

Аналізуйте аргументи, а не лише висновки. У філософії важливо не тільки те, до чого приходять мислитель, а й те, яким шляхом він це обґрунтовує. Навчіться виокремлювати тезу, аргументи, приклади, приховані сенси. Це допоможе розвинути критичне мислення та здатність логічно вибудувати власну позицію.

Застосовуйте філософські знання міждисциплінарно. Філософія пов'язана з історією, культурологією, правом,

психологією, педагогікою, медіаосвітою. Спробуйте побачити, як філософські концепції впливають на формування наукових теорій, суспільних ідей, освітніх моделей. Такий підхід розширює світогляд і дозволяє краще зрозуміти сучасні процеси.

Формулюйте власну позицію письмово. Філософські есе, короткі аналітичні тексти, рецензії на філософські праці допомагають структурувати думки й навчитися аргументовано відстоювати свої переконання. Викладення власних міркувань письмово дисциплінує мислення й дозволяє чіткіше усвідомити особисто-ціннісні орієнтири.

Сприймайте філософію як простір особистісного зростання. Вив-

світглядного бачення світу й людини; розвиток критичного, системного та рефлексивного мислення; оволодіння основними категоріями й методами філософського аналізу, а також набуття здатності аргументовано осмислювати фундаментальні проблеми буття, пізнання, цінностей і суспільства та застосовувати філософські знання у майбутній професійній діяльності.

Завдання дисципліни – дати здобувачам освіти цілісний виклад основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення проблем; ознайомити із філософськими поглядами провідних мислителів світу, які розкривають поліфонізм і плюралізм філософського

Філософія – це матір усіх наук
Цицерон

Філософія – це епоха, осягнена розумом
Георг Гегель

Філософія починається зі здивування
Аристотель

чення філософії – це не лише опанування філософських категорій та концепцій, а передусім шлях формування зрілої, мислячої особистості. Філософія навчає бути уважними до слів, відповідальними у виборі, відкритими до діалогу та поваги до іншої думки. Якщо філософія допомагає Вам ставити глибші запитання, аргументовано відстоювати позицію й водночас залишатися готовими до переосмислення власних переконань – вітаємо: вона стала частиною Вашого внутрішнього розвитку. Саме в цьому полягає її головна освітня й життєва цінність.

В кінцевому підсумку, здобувач повинен переконатися, що філософія – це не складна теорія для обраних, а інструмент для кожного, хто хоче краще зрозуміти світ і себе в ньому.

Навчальна дисципліна «Філософія» передбачає засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності; ознайомлення здобувачів освіти із наявними філософськими концепціями; створення умов для формування світоглядно-методологічної культури здобувачів освіти.

Мета дисципліни – забезпечити формування у здобувачів освіти цілісного

мислення; сформувати вміння аналізувати та оцінювати соціальні явища та процеси, визначити їх культурно-історичне значення.

Програма навчальної дисципліни передбачає три змістових модулі: «Філософія в історичній ретроспективі» (3 теми), «Європейська та українська філософія» (4 теми) і «Теоретичні засади філософії» (2 теми); плани 9 семінарських завдань, кожне з яких містить основні поняття, тематику рефератів, презентацій, філософських есе, аналіз філософських ідей, питання для самостійного опрацювання, тестові завдання, проблемно-дискусійні питання і завдання та список використаної літератури; методичні рекомендації до ІНДЗ і загальні вимоги до їх оцінювання, поточний контроль і критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, орієнтовний перелік питань на екзамен.

Завершує видання список 44 позицій базової та допоміжної літератури й інформаційних ресурсів.

Навчально-методичний посібник «Філософія» рекомендований викладачам філософських дисциплін, здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

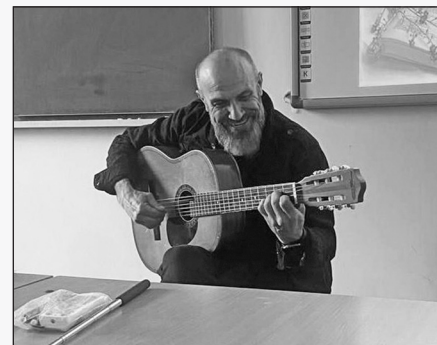
ЇЇ ВЕЛИЧІСТЬ ПОЕЗІЯ, МУЗИКА Й МУЗА

Анастасія МИХАЙЛЮК

У Фаховому коледжі КОГПА ім. Тараса Шевченка відбулася музично-поетична зустріч, присвячена Всесвітньому дню поезії. Натхненні високим мистецтвом, усі присутні мали можливість відчувати справжню магію, яку створили запрошені гості.

Павло Старух, відомий кременецький поет, член НСЖУ, закликав «творити добро...», «шукати себе...», «частіше дивитися в очі, бо найбільше розкажуть вони...», «світити, мріяти й любити...».

Віктор Непом'ящий, «останній романтик», так його називали й називають і досі, кременецький бард, інтелектуал, який своїми авторськими піснями доторкнувся найпотаємніших струн душі: «З часом щось зникає назавжди, але ж вірші – слова, що зводять до небес...».

Студенти 21-Дк групи виконали пісню кумира мільйонів українців Кузьми Скрябіна «Сам собі країна». Музичний дарунок для гостей зробили Ангеліна Козак і Катерина Степанюк, студентки 21-Мк групи, які одвічною класикою, під супровід бандури, змусили присутніх і плакати, і радіти.

Ініціатором зустрічі була викладачка української мови Анастасія Михайлюк, яка декламувала власні вірші й закликала «римувати зі щастям слова, бо все можливо». Мистецтво в будь-яких його проявах є надзвичайно важливим, адже об'єднує людей навколо спільних цінностей, надихає й доводить, що все на часі, все потрібне було, є і буде!

КОНКУРС ІМЕНІ МИХАЙЛА ВЕРИКІВСЬКОГО - 2026

Олександра МОРОЗ

Циклова комісія музичних дисциплін Фахового коледжу Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка провела визначну мистецьку подію – конкурс сольного, інструментального та вокального виконавства імені Михайла Вериківського. У залах Гуго Коллонтая та Тадеуша Чацького не вщухала музика, панувала творча енергія та захоплення талантами 31 учасника, троє з яких виявили неабияку відвагу, взявши участь в обох номінаціях одночасно!

Конкурсне журі представили Неллі Галішевська (голова), Ілона Яловська, Мар'яна Моронжук – у номінації «Сольне вокальне виконавство» та Надія Найчук (голова), Олег Дацюк, Ірина Харамбура, Оксана Дедю – у номінації «Сольне інструментальне виконавство».

За результатами конкурсу, у номінації «Сольне вокальне виконавство» I місце виборили Ангеліна Турик (Великодедеркальська школа мистецтв; викладач Марія Лучин, концертмейстер Людмила Рибченко), Єлизавета Пташнік (Ямпільська музична школа; викладач Оксана Антонюк, концертмейстер Віталія Карп'юк), Софія Демковська (Скалатська музична школа; викладач Оксана Марків, концертмейстер Ольга Сокирка).

Друге місце посіли Дар'я Синицька (Кременецька школа мистецтв ім.М.Вериківського; викладач оксана Антонюк, концертмейстер Валентина Остапчук), Аліна Винник (Скалатська музична школа; викладач Віра Маліцька, концертмейстер Віолетта Андріїв) Червоно Олесь (Скалатська музична школа (викладач – Віра Маліцька концертмейстер - Віолетта Андріїв).

Третє місце – у Марії Осаулко (Скалатська музична школа; викладач Оксана Марків, концертмейстер Ольга Сокирка), Анастасії Марчук (Ямпільська музична школа; викладач Оксана Антонюк, концертмейстер Віталія Карп'юк), Євгенії Загорської (Кременецька школа мистецтв ім. М. Вериківського; викладач Оксана Антонюк, концер-

тмейстер Валентина Остапчук).

У номінації «Сольне інструментальне виконавство» Гран-прі удостоєний Микола Шашко (Тернопільська музична школа №1; викладач Анатолій Галішевський. Перше місце із відзнакою по праву заслужив Ілля Кондратюк (Кременецька школа мистецтв ім. М. Вериківського; викладач Лев Харамбура), на першу позицію піднялися також Марія Осаулко (Скалатська музична школа; викладач Оксана Марків), Вікторія Ковальчук (Вишнівецька музична школа; викладач Володимир Філик), Маргарита Чесак (Почаїв, музична школа; викладач Жанна Зінкевич), Лілія Дячук (Шумська музична школа; викладач Галина Столярчук), Аліна Винник (Скалатська музична школа; викладач Віолетта Андріїв); Олесь Мосійчук (Шумська музична школа; викладач Лариса Кохарська), Володимир Жуковський (Шумська музична школа; викладач Володимир Столярчук), Іван Дябога (Вишнівецька музична школа; викладач Володимир Філик).

Дипломи другого ступеня отримали Дарина Маркова (Тернопільська музична школа № 8; викладач Анатолій Галішевський), Анастасія Заблоцька (Шумська музична школа; викладач Мар'яна Любарєва), Ангеліна Турик і Єлизавета Миколайчук (Великодедеркальська музична школа; викладач Руслана Кондратюк).

Третє місце – за Юлією Гуменною та Ольгою Гуменною (Великобуківська музична школа; викладач Ольга Сокирка), Володимиром Сосною (Великодедеркальська музична школа (викладач Інна Михайлів), Дмитром Михальчуком (Скалатська музична школа; викладач Анжела Мандзюк), Давидом Томчуком (Шумська музична школа, викладач Вадим Шматковський), Вікторією Качур (Скалатська музична школа; викладач Анжела Мандзюк), Діаною Липкою і Павлом Гладуном (Кременецька школа мистецтв ім. М. Вериківського; викладач Лев Харамбура).

Дякуємо викладачам та концертмейстерам за високу професійну підготовку учасників. Ведучі конкурсу – Іванна Журибіда та Вікторія Олесь (31-Мк), звукорежисер – Тарас Головатюк, технічне оснащення – Андрій Бурма.

Цей конкурс – не просто змагання, а яскравий доказ того, що українська культура жива, сучасна і неймовірно потужна. Саме така талановита молодь сьогодні стає фундаментом, на якому будується майбутнє культури та мистецтва України. Ви – наша гордість!

ЗМАГАЛИСЯ ЮНІ ХУДОЖНИКИ

Богдана ГУМЕНЮК

У Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка та Фаховому коледжі Академії відбувся традиційний конкурс для наших потенційних абітурієнтів на кращу роботу з образотворчого мистецтва, присвячений творчості художника Івана Хворостецького.

Конкурс організований викладачами спеціальності «Образотворче мистецтво» кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання (Тетяна Балбус, Іванна Погонєць) і Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка (Богдана Гуменюк, Олена Тимків) для учнів 9 та 11 класів ЗЗСО та мистецьких шкіл регіону. Він проводився у змішаній формі (очно та дистанційно) в один тур.

Роботи та етапи їх виконання учасники надсилали на вказану електронну пошту. Номінації конкурсних робіт: натюрморт з природи (рисунок або живопис) і творча робота (пейзаж, портрет, сюжетна композиція) у довільній техніці та художніх матеріалах. Юні художники плідно попрацювали, створивши творчі роботи з уяви та рисунки натюрморту з природи.

Результати конкурсу серед учасників 9-х класів ЗЗСО у першій номінації: Диплом I ступеня отримала восьмикласниця Ангеліна Белозьорова (Волинський ліцей ім.Нестора Літописця); у другій номінації серед учнів дев'ятих класів Диплом I ступеня – у Людмили Фарини (Великозагайцівський ЗЗСО I-III ступенів); Диплом II ступеня – в Діани Федорчук (Ізяславський ліцей №5 імені О.П.Онищука) і Диплом III ступеня – в Юлії Козир (Великозагайцівський ЗЗСО I-III ступенів).

Найкращими у номінації «Натюрморт» серед десятикласників були Маргарита

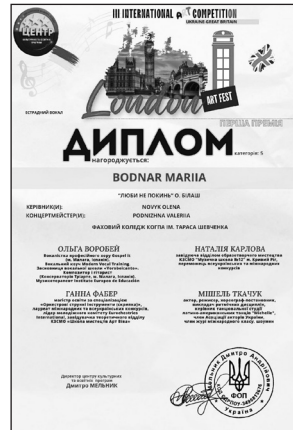
Рамська (I місце; Старовишнівецький ліцей) і Катерина Делімарська (Диплом II ступеня; Старовишнівецький ліцей). У номінації «Творча робота» дипломантами I ступеня стали Маріанна Тимчук (10 клас; Волинський ліцей ім.Нестора Літописця) та Анна Копитчак (11 клас; Кременецька ЗОШ № 1 імені Галини Гордасевич).

Щиро вітаємо учасників з успіхами в конкурсі та висловлюємо подяку керівникам, учителям образотворчого мистецтва Мартинюк Наталії Леонідівні, Трачук Юлії Валеріївні, Мартинюк Олені Олександрівні, Чаплик Іванні Іванівні, Прошак Світлані Миколаївні, Мордач Вікторії Василівні за професійну підготовку та підтримку талановитої молоді. Щиро вдячні учням та їхнім наставникам за участь у конкурсі та запрошуємо випускників на навчання у Фаховий коледж та КОГПА ім. Тараса Шевченка на спеціальність «Образотворче мистецтво».

НАЙВИЩА НАГОРОДА КОНКУРСУ

Сергій ШЕГЕРА

У Лондоні пройшов III Міжнародний дистанційний конкурс мистецтв «London ART FEST» (Україна-Велика Британія), до участі в якому були запрошені 268 виконавців без вікових обмежень: талановиті діти, молодь і дорослі з різних країн.

На конкурсі представлені всі номінації та жанри, а кожна робота оцінювалася професійним журі.

На «London ART FEST» талант мав унікальну можливість бути почутим і побаченим. І саме тут таку можливість успішно реалізувала здобувачка 41-Мк групи Фахового коледжу Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка Марія Боднар, яка з піснею Олександра Білаша на слова Василя Юхимовича «Журавка» отримала найвищу нагороду.

Почесними подяками за професійну майстерність та розвиток музичної культури відзначено керівника Олену Новик і концертмей-

стера Валерію Подніжну.

Щиро вітаємо переможницю та її наставників і бажаємо нових успіхів у міжнародних конкурсах.

ВСЕ БУДЕ ДОБРЕ, УКРАЇНО!

Валентина МАЦКОВА

Лише декілька слів... Та вони чи не найяскравіше передають мрії та бажання українців, які люблять свою землю, борються за неї, творять і живуть заради неї. І саме таку назву носила виставка колекційних ляльок народів світу нашої випускниці, невтомної лялькарки Лідії Лапки, яка відкрилася на початку березня у читальному залі Публічної бібліотеки імені Юліуша Словацького.

Здобувачі освіти Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка зі своїми груповими керівниками Богданою Гуменюк (11-Рк) і Валентиною Мацковою (21-Мк) мали можливість ближче познайомитися з відомою майстриною та колекціонеркою, почути історію створення колекції, яка налічує більше 100 ляльок з різних куточків світу.

Мистецьке свято відкрила завідувачка бібліотеки Оксана Вальчук і запросила до слова винувати цю дійства. Лідія Лапка розповіла про ідею захоплення ляльками, яка виникла в 2013 році після відвідин музею Олександра Неприцького-Грановського в селі Великі Бережці та знайомства з колекцією його ляльок. Це був імпульс, який донині тримає лялькарку в постійному пошуку нового та неповторного у ляльковому світі. Крім величезної кількості експонатів, виготовлених її невтомними руками, колекція має і ляльки, подаровані друзями, і привезені з різних куточків світу, що їх було представлено на цьому дивовижно розмаїтому вернісажі. Яскраві, у національному вбранні, ляльки справили незабутнє враження на відвідувачів.

Присутні вітали майстриню з таким чудовим святом, дарували квіти, слова захоплення, вдячності. А після урочистого відкриття виставки на наших студентів чекав сюрприз від майстрині: Лідія Лапка провела майстер-клас по виготовленню ляльок із ниток. Це була практична частина дійства, під час якої молодь вправлялась у реалізації творчих задумів і фантазії. Кожен з них на деякий час відчув себе справжнім творцем маленького дива.

ВІД ТЕОРІЇ ДО ДРАЙВУ

Олександра МОРОЗ

У Фаховому коледжі Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка було проведено педагогічний коворкінг для здобувачів перших-четвертих курсів спеціальності «Музичне мистецтво», де вони прокачували свої професійні навички разом із стейкхолдером, керівником НААТ «Орієнталь» Центру культури і дозвілля Кременецької міської ради Іванною Запольською.

Колишня випускниця нашого освітнього закладу, а нині справжній професіонал своєї справи, пані Іванна залучила студентів до практичного інтенсиву «Алгоритм успішного заняття: від розминки до фіналу». Що було у фокусі? Етикет на сцені: правила, що створюють образ артиста; ефективна розминка: як правильно підготувати тіло до навантажень; сучасна хореографія: розбір крутих комбінацій та відпрацювання техніки.

Найбільше драйву було в основній частині. Студенти на практиці вивчали сучасні танцювальні елементи та заряджали простір юною енергією. Дякуємо пані Іванні за досвід, натхнення та чудову атмосферу! Це був справжній вибух творчості.

ВШАНОВУЄМО ГІДНИХ УКРАЇНЦІВ

Валентина МАЦКОВА

Початок березня багатий на знаменні дати із життя славетних українців. Серд них – 4 березня – день народження видатного українського композитора, хорового диригента, священника УГКЦ та громадського діяча, автора музики до Державного Гімну України «Ще не вмерла Україна». Михайла Вербицького (1815–1870) та видатного українського композитора, поета і виконавця, одного із засновників української естрадної музики Володимира Івасюка (1949–1979).

Виховну годину, приурочену цим двом видатним постатям української культури, підготували і провели студенти 21-Мк групи Фахового коледжу нашої академії разом з груповим керівником Валентиною Мацковою.

Презентацію про життєвий шлях Михайла Вербицького представили Олена Франкова та Руслана Данішук. Соломія Литвин та Софія Мінайлук розповіли про життя та творчість автора «Червоної руги» та інших популярних українських пісень.

Свято продовжила ммузична частина. Дуєт у складі Ангеліни Козак і Катерини Степанюк виконав пісню «Я піду в далекі гори». «Пісня буде поміж нас» прозвучала у виконанні Соломії Литвин. А всесвітньовідому «Червону ругу» співали всі присутні.

На завершення заходу Валентина Мацкова доповнила виступи своїх вихованців цікавими фактами. Вона розповіла історію створення Гімну України і також про те, що у вересні 1989 року на Першому фестивалі «Червона руга» у Чернівцях «Ще не вмерла України ні слава, ні воля» виконав український бард, кобзар, бандурист, кременчанин Василь Жданкін і став володарем «Гран-прі» цього музичного фору-

рму.

Із розповіді групового керівника студенти дізналися і про трагічну долю молодого композитора Володимира Івасюка, який у своїх 30 років став знаменитим, але загинув від рук запеклих ворогів України за українське слово й українську культуру.

Ми маємо пам'ятати про тих, для кого Україна була найбільшою цінністю, шанувати їхні імена і втілювати у життя їхні безсмертні ідеї.

У березні, коли природа поступово пробуджується від зимових холодів, ми відзначаємо дні народження двох відомих постатей української культури – поетки Ліни Костенко та композитора Олександра Білаша. Саме їм присвятили свій виховний захід студенти 21-Мк групи Фахового коледжу Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка разом зі своїм куратором Валентиною Мацковою.

Ліна Костенко – одна з найвеличніших поеток української літератури XX–XXI століть, «шістдесятниця», відома своєю принциповою позицією та глибинною поезією. Найвизначніші її твори – історичні романи у віршах «Маруся Чурай» та «Берестечко», прозовий роман «Записки українського самашедшого», а також збірки поезій «Над берегами вічної ріки», «Неповторність», «Сад нетанучих скульптур». Цікаві факти із життя Ліни Костенко представила у своїй презентації Ілона Шафарук.

Олександр Білаш – видатний український композитор, автор легендарних пісень, серед яких найвідоміші: «Два кольори» (на сл. Д. Павличка), «Ясени», «Прилетіла ластівка», «Сніг на зеленому листі» (всі на сл. М. Ткача) та «Журавка». Його творчий доробок також включає опери «Гайдамаки», «Прапорносці», опера «Чиста криниця», музику до фільмів «Роман і Франческа» та «Сон». Коротко про життєвий і творчий шлях Олександра Білаша розповів у своєму презентаційному виступі Артем Качук.

Юні декламатори Кирило Гонтарук, Дана Зам'ятіна, Софія Войцеховська, Руслана Данішук і Соломія Литвин прочитали поезії Ліни Костенко, а дуєт у складі Катерини Степанюк та Ангеліни Козак виконали безсмертну пісню Олександра Білаша на слова Дмитра Павличка «Два кольори».

Отож, ми маємо не просто пам'ятати про цих великих українців, а й, безперечно, нести їх яскраву та неповторну творчість у світ.

АКТУАЛЬНО – ПРО МІННУ БЕЗПЕКУ

Сергій ТОМАШІВСЬКИЙ, відповідальний з питань цивільного захисту Академії

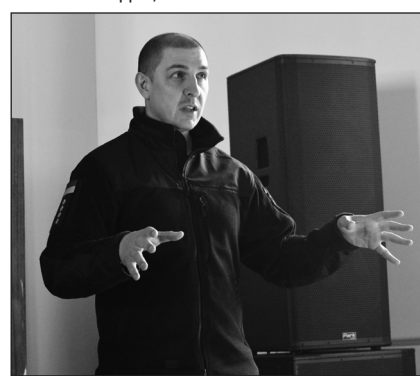
Останнім часом Україну сколихнули масові повідомлення про замінування закладів освіти, торгових та медичних центрів. Подібні повідомлення становлять небезпеку, не лише створюючи паніку у суспільстві, а й відволікаючи фахівців спеціалізованих служб від виконання важливої роботи, змушуючи кидати значні матеріальні та людські ресурси для перевірки такого повідомлення.

Виникнення надзвичайних ситуацій, спричинених вибухами, несе значну загрозу життю та здоров'ю людей, а також системам життєзабезпечення населення. Саме тому провідний інспектор відділу №1 Кременецького РУ ЦЗ та ПД ГУ ДСНС України у Тернопільській області, лейтенант служби цивільного захисту Юлія Шашек, головний інспектор відділу, майор служби цивільного захисту Віктор Березовський та завідувач НКП м.Кременець Тетяна Корчевська відвідали Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка і провели лекцію для студентів про мінну безпеку.

Під вибухонебезпечними предметами слід розуміти будь-які пристрої, засоби, підозрілі предмети, які здатні за певних умов (або при дії на них) вибухати.

До вибухонебезпечних предметів належать вибухові речовини – хімічні з'єднання або суміші, здатні під впливом певних зовнішніх дій (нагрівання, удар, тертя, вибух іншого вибухового пристрою) до швидкого хімічного перетворення, що саморозповсюджується, з виділенням великої кількості енергії і утворенням газів: боєприпаси – бойові частки ракет, авіаційні бомби, артилерійські боєприпаси (снаряди, міни), інженерні боєприпаси (протитанкові і протипіхотні міни), ручні гранати, стрілецькі боєприпаси (патрони до пістолетів, карабінів, автоматів тощо); піротехнічні засоби: патрони (сигнальні, освітлювальні, імітаційні, спеціальні), вибухові пакети, петарди, ракети (освітлювальні, сигнальні), гранати, димові шашки; саморобні вибухові пристрої – пристрої, в яких застосований хоча б один елемент конструкції саморобного виготовлення: міни-пастки та міни «сюрпризи», що імітують предмети домашнього побуту; дитячі іграшки або речі, що привертають увагу.

У випадку виявлення вибухонебезпечних та підозрілих металевих предметів, необхідно негайно припинити усі роботи в районі виявлення вибухонебезпечного предмета (предметів); вивести (відвести) на максимальну відстань усіх людей (не менше 100 метрів), які знаходились поблизу, намагаючись рухатись назад по своїх слідах; позначити небезпечне місце добре видимим орієнтиром, де знаходиться цей предмет й ого-

родити його від сторонніх осіб, в тому числі дітей; для огорожі можна використовувати різні підручні матеріали: дошки, жердини, гілки, мотузки, шматки матерії тощо; повідомити про знахідку службу порятунку за номером «101». Повідомлення робити не поспішаючи, чітко, із зазначенням точної адреси (орієнтирів) місця знаходження вибухонебезпечного предмета; очікувати на безпечній відстані від місця знаходження вибухонебезпечного предмета на приїзд фахівців Державної служби з надзвичайних ситуацій та Національної поліції, при цьому здійснюючи заходи щодо недопущення до небезпечної зони інших людей.

Категорично забороняється палити та використовувати відкритий вогонь поблизу місця, де знаходиться вибухонебезпечний предмет або предмет схожий на нього; піднімати, витягувати з ґрунту, зрушувати з місця, кидати, ударяти і розбирати будь-які вибухонебезпечні предмети; переносити ці предмети в

місця перебування людей.

Правила мінної безпеки під час прогулянок в лісі або в туристичному поході: ретельно вибирайте місце для багаття. Воно повинно бути на достатній відстані від траншей і окопів, що залишилися з війни; перед розведенням багаття в радіусі п'яти метрів перевірте ґрунт на наявність вибухонебезпечних предметів (обережно зніміть лопатою верхній шар ґрунту, перекопайте землю на глибину 40-50 см або за допомогою шпату); користуватися старими багаттями не завжди безпечно. Там можуть виявитися підкинута військові «трофеї» або такі, що не вибухнули; у жодному випадку не підходьте до знайдених багать, що горять (особливо вночі). В цьому багатті може виявитися предмет, що може вибухнути.

Якщо ви опинилися поблизу місця вибуху, стримайте свою цікавість і не намагайтеся наблизитись до епіцентру, щоб подивитись або допомогти рятівникам. Найкраще, що ви можете зробити – залишити небезпечне місце.

Пам'ятайте! Розмінуванням, знешкодженням або знищенням вибухонебезпечних предметів займаються тільки підготовлені фахівці-сапери, допущені до цього виду робіт. Правильно і безпечно знешкодити вибухонебезпечні предмети здатні лише досвідчені фахівці. Ні в якому разі не намагайтеся робити це самі, адже це може призвести до трагічних наслідків.

У будь-якому разі при виявленні вибухонебезпечного предмета або підозрілих предметів лише безумовне виконання заходів безпеки є гарантом того, що не станеться випадку каліцтва чи загибелі.

ЦЕ ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ТУБЕРКУЛЬОЗ

Валентина КАЩУК

До Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом і в рамках інформаційної кампанії щодо його профілактики, що проводиться під гаслом «Так! Ми можемо подолати туберкульоз!», у Фаховому коледжі нашої Академії відбувся захід, проведений лікарями-епідеміологами, представниками Кременецького міськрайонного центру державної установи «Тернопільський обласний центр контролю і профілактики хвороб» Оксаною Забрамською та Ольгою Ландяк.

Насампереднаші гості наголосили на тому, що туберкульоз – інфекційне захворювання, спричинене мікобактерією туберкульозу (*Mycobacterium tuberculosis*), яка найчастіше вражає легені, але може вражати й інші органи й системи. Він залишається однією з світових смертельних хвороб, від якої кожен хвилину помирає троє людей.

Щороку на туберкульоз хворіють близько 10 мільйонів людей і помирають півтора мільйона. В Україні щороку хворіють на туберкульоз більше 15 тисяч людей. Зокрема, у Кременецькому районі за 2025 рік було виявлено 38 випадків цього захворювання.

Серед відомих особистостей, які хворіли на туберкульоз, – українська поетка Леся Українка, польський композитор і піаніст Фридерик Шопен, британський вокаліст і музикант Фредді Мерк'юрі, український співак Михайло Клименко.

Лікарі розповіли присутнім про основні шляхи зараження хворобою та групи підвищеного ризику, а також про лікування та профілактику захворювання.

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ

ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ:

Дошкільна освіта. Логопедія в закладах дошкільної освіти
Початкова освіта. Англійська мова в початковій школі
Середня освіта (Українська мова і література)
Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)
Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Середня освіта (Інформатика)
Середня освіта (Технології. Інформатика)

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)
Середня освіта (Фізична культура)
Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво)
Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)
Філологія (Германські мови та літератури(переклад включно), перша - англійська)
Соціальна робота та консультування
Психологія
Екологія

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ:

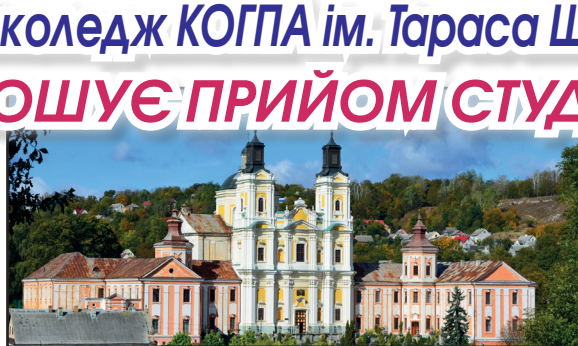

Дошкільна освіта. Соціальний педагог у закладі дошкільної освіти
Середня освіта (Українська мова і література)
Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)
Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література)

Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Середня освіта (Трудове навчання та технології. Інформатика)
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)
Середня освіта (Фізична культура). Спортивно-масова робота
Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)
Соціальна робота та консультування
Екологія

ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ:

Освітні, педагогічні науки

На основі базової та повної загальної (профільної) середньої освіти:

Дошкільна освіта
Початкова освіта
Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)
Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво)
Середня освіта (Фізична культура)

Середня освіта (Технології)
Музичне мистецтво
Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Екологія
Журналістика

Телефони для довідок:

- академія
(03546) 2-35-05
(03546) 2-24-89

0679688872
0971432190

- коледж
0988066146
0961516055

47003 вул. Ліцейна, 1
м. Кременець,
Тернопільської обл.

Адреса академії:

www.kogpa.edu.ua
e-mail: vstupa.kogpa@gmail.com
e-mail: kogpa_docs@ukr.net

Веб-сайт Академії

Приймальної комісії

Приймальної комісії

Приймальної комісії

Веб-сайт Коледжу

Коледжу

Коледжу

Коледжу

"Замок" - газета КОГПА ім.Тараса Шевченка
Видається українською мовою.
Свідоцтво ТР №422-22Р, 05.12.2006 р.
Індекс 96492
Засновник і видавець: трудовий колектив
КОГПА ім. Тараса Шевченка

Наш розрахунковий рахунок:
IBAN:UA 638201720314251001201039187
МФО 838012
УДК в Тернопільській області
ЗКПО 02125556

Головний редактор
Літературний редактор,
відповідальний секретар
Ніна БАГНЮК

Художньо-технічний редактор,
дизайнер,
фотохудожник
Валентина КАЩУК

Видруковано
у друкарні "Від і до"
м.Чернівці,
вул. Заводська, 37в
Наклад 500 прим.

Наша адреса: 47003,
вул.Ліцейна, 1,
м.Кременець,
Тернопільська обл.